

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

**Жедел және арнайы қызмет автомобильдері, автобустары және мотоциклдері
ТҮСТІ ГРАФИКАЛЫҚ СҰЛБАЛАР, АЙЫРЫМ БЕЛГІЛЕРІ, ЖАЗУЛАР, АРНАЙЫ
ЖАРЫҚТЫҚ ЖӘНЕ ДЫБЫСТЫҚ БЕЛГІЛЕР**

Жалпы талаптар

**Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных и специальных служб
ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ, ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ, НАДПИСИ,
СПЕЦИАЛЬНЫЕ СВЕТОВЫЕ И ЗВУКОВЫЕ
СИГНАЛЫ**

Общие требования

ҚР СТ 1863-2018

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

**Жедел және арнайы қызмет автомобильдері, автобустары және мотоциклдері
ТҮСТІ ГРАФИКАЛЫҚ СҰЛБАЛАР, АЙЫРЫМ БЕЛГІЛЕРІ, ЖАЗУЛАР, АРНАЙЫ
ЖАРЫҚТЫҚ ЖӘНЕ ДЫБЫСТЫҚ БЕЛГІЛЕР**

Жалпы талаптар

ҚР СТ 1863-2018

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

Алғысөз

1 «Көлік және коммуникациялар ғылыми-зерттеу институты» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі («ККҒЗИ» ЖШС) және «KAZAUTOCERT» Автомобиль өндірісі өнімдерінің сәйкестігін бағалау және сапа менеджмент жүйесін бағалау орталығы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі **ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ.**

2 Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті Төрағасының 2018 жылғы 25 желтоқсандағы № 384-од бұйрығымен **БЕКІТІЛІП, ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

3 Осы стандарт Ресей Федерациясының ГОСТ Р 50574-2002 «Жедел және арнайы қызметтер автомобильдері, автобустар және мотоциклдер. Түсті графикалық сұлбалар, айырым белгілер, жазулар, арнайы жарықтық және дыбыстық белгілер. Жалпы талаптар» аймақтық стандартына қатысты оның құрамын өзгерту, қосымша талаптарды, жеке техникалық ауытқуларды және Қазақстан Республикасының сәйкестікті растау жүйесінің ерекшеліктерін айқындайтын, жеке жедел қызметтердің көлік құралына түсті графикалық схемаларды жүргізу мен мемлекеттік тілдің және рәміздердің ерекшелігіне редакциялық өзгертулерді енгізу арқылы, және де кіріспеде берілген ақпарат бойынша, БҰҰ №65 «Автокөлік құралдары үшін арнайы ескертетін жарықтарды ресми бекітуге қатысты, біркелкі ұйғарым» және КО ТР 018/2011 «Доңғалақты көлік құралдарының қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентімен үйлестіру мақсатында түрлендірілген болып табылады.

4 Осы стандартта "Жол қозғалысы туралы" Қазақстан Республикасының 17.04.2014 ж. № 194-V Заңының нормалары; Қазақстан Республикасы Үкіметінің 13.11.2014 ж. № 1196 Қаулысы ("Жол қозғалысы қағидаларын, Көлік құралдарын пайдалануға рұқсат беру жөніндегі негізгі ережелерді, жедел және арнайы қызметтер тізімін, арнайы түсті-графикалық схемалар бойынша боялуға жататын және арнайы жарықтық және дыбыстық дабылдармен жабдықтауға жататын көлікті бекіту туралы") жүзеге асырылған.

**5 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ**

**2024 жылы
5 жыл**

6 ҚР СТ 1863-2008 ОРНЫНА ЕНГІЗІЛДІ

Осы ай сайын басып шығарылатын «Ұлттық стандарттар» ақпараттық сілтемесінде жарияланады стандартқа енгізілген өзгерістер туралы ақпарат – жыл сайын басып шығарылатын «Стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар» ақпараттық сілтемесінде, ал өзгерістер мен түзетулер мәтіні. Осы стандарт қайта қаралған (ауыстырылған) немесе күші жойылған жағдайда, тиісті хабарлама ай сайын басып шығарылатын «Ұлттық стандарттар» ақпараттық сілтемесінде жарияланады.

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз толықтай немесе бөлшектеліп басып шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды.

Мазмұны

1	Қолданылу саласы	1
2	Нормативтік сілтемелер	2
3	Терминдер және анықтамалар	2
4	Түсті графикалық сұлбаларға қойылатын талаптар	4
5	Жабындарға қойылатын талаптар	11
6	Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар	11
А қосымшасы	<i>(міндетті)</i> Жедел қызметтердің көлік құралының түсті графикалық сұлбалары	14
Б қосымшасы	<i>(анықтамалық)</i> Жарық қайтарушы материалдардың пішініне, өлшеміне, колориметриялық және фотометриялық қасиеттеріне қатысты техникалық сипаттамалар	69
В қосымшасы	<i>(міндетті)</i> Эмблемалар	72
Г қосымшасы	<i>(міндетті)</i> Жазулар мен сандардың қаріптері	77
Д қосымшасы	<i>(міндетті)</i> Арнайы жарық белгілерінің колориметриялық және фотометриялық спецификациялары	80
Е қосымшасы	<i>(міндетті)</i> Ксенонның қатынасты спектрлі таралуы	84

Кіріспе

Осы стандарттың 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21; 6.2; 6.2.1; 6.2.2; 6.3; 6.3.1-6.3.4, және де Д және Е қосымша талаптары, арнайы жарықтық белгілердің сипаттамаларына және сынақ шарттарына, талаптарды белгілейтін БҰҰ ЕЭК № 65 «Автокөлік құралдары үшін арнайы ескертетін жарықтарды ресми бекітуге қатысты, біркелкі ұйғарым» (ары қарай – БҰҰ ЕЭК №65) 1; 7 бөлімдерімен, 5.6; 5.7 тармақтарымен, 3-6 қосымшаларымен үйлестірілген.

Осы стандартты үйлестіру үшін аймақтық деңгейде онда Ресей Федерациясының ГОСТ Р 50574 мемлекеттік стандартының 1-6 бөлімдері, ал халықаралық деңгейде – арнайы жарықтық белгілердің сипаттамаларына және сынақ шарттарына, талаптарды белгілейтін БҰҰ ЕЭК №65 Ережесіне сәйкес, талаптарды құрайтын бөлімдер қолданылған.

Осы стандарт ГОСТ Р 50574-2002 1-6 бөлімдердің оның құрамын өзгерту, қосымша талаптарды, жеке техникалық ауытқуларды және редакциялық өзгертулерді енгізу арқылы қолдануға байланысты түрлендірілген:

- 1-бөлімі «Қолданылу саласы» Қазақстан Республикасының жедел қызметтердің тізімін белгілейтін «Жол жүрісі қағидаларын, Көлік құралдарын пайдалануға рұқсат беру жөніндегі негізгі ережелерді, көлігі арнайы жарық және дыбыс сигналдарымен жабдықталуға және арнайы түсті-графикалық схемалар бойынша боялуға тиіс жедел және арнайы қызметтер тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 13 қарашадағы № 1196 қаулысы) ескере отырып түзетілген;

- 2-бөлімі «Нормативтік сілтемелер» Қазақстан Республикасында қолданыстағы өзара байланысқан стандарттардың, сонда жекеше жедел қызметтердің көлік құралында айырым белгілерінің мәтінінде қазақ алфавитінің ерекше әріптерін дұрыс жазылуын қамтамасыз ету мақсатында 4.3.6; 4.3.7 тармақтары сілтеме жасайтын Қазақстан Республикасының ҚР СТ 1125-2002 «Жол белгілері. Жалпы техникалық шарттар» есебімен түзетілген;

- 3-бөлімнің «Терминдер және анықтамалар» терминологиялық баптары ГОСТ Р 50574-2002 3 бөлімнің «Анықтамалар» терминологиялық баптарына ұқсастығына байланысты терминнің мәнін түсінуді ұлғайту үшін арналған, редакциялық және стилистикалық ауытқуларды енгізу арқылы түзетілген. Жекеше 3.7 терминінде «Түсті графикалық схемалардың қарама-қарсы түстері» «Сәндік жолақ түстері» сөздері «көлік құралының сыртының және сәндік жолақ түстері» сөздерімен ауыстырылған, себебі қарама-қарсы түс тек сәндік жолақтармен ғана емес, ол және жеке сырттармен ұсынылуы болуы мүмкін. Бөлім БҰҰ ЕЭК №65 Ережесімен үйлестірілген, арнайы жарық белгілерін сипаттамаларына және оларды сынау шартының талаптарын түсіну үшін қажет, жаңа терминдермен (3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21 тармақтарын көру) толықтырылған;

- 4.1 бөлігі «Түсті графикалық сұлбалар құрамы» белгілі түсті графикалық сұлбалар белгіленбейтін, жедел қызметтерді дәлелдейтін, 4.4.1 тармағымен және жедел қызметтердің көлік құралының сыртқы беттерінде жарнамалық және басқа да, олардың мазмұнына сәйкестігіне қатынасы жоқ, жазулар және суреттерді қолдануды тиым салатын, 4.1.2 тармағымен толықтырылған.

- 4.2 бөлігінің «Негізгі, контраст, сәндік жолақтардың түстері» 1-кестесі Қазақстан Республикасының жедел қызметтерінің құрамының және ішкі істер органдарында, әскери полицияның, азаматтық қорғаныс ведомстволарында, медициналық қызметте, жеке күзет ұйымдарының шұғыл жедел әрекет ету командаларында және көліктік бақылау органдарының жылжымалы бақылау бекеттерінде, ұйымдастырылған велосипедтер тобымен жүретін көлік құралдарына тиісті негізгі және контрастты түстердің түпнұсқалық

ҚР СТ 1863-2018

түсті графигіне жататын көлік құралдарын айқындау үшін қолданылатынын ескере отырып түзетілген;

- 4.2.3 тармағында сәндік жолақты жүргізу кезінде қолдануы мүмкін, жарық қайтарушы материалдарға қолдануына қатысты дәлдеулер енгізілген. Сәйкес колориметриялық және фотометриялық сипаттамалар Б анықтамалық қосымшасында көрсетілген;

- 4.3.2 тармағы Қазақстан Республикасының жедел қызметтерді жазулардың және Қазақстан Республикасы Заңының талаптарын ескере отырып ГОСТ Р 50574 4.3.4 тармағына сәйкес қатысты түзетілген;

- айырым белгілерді, жазуларды және эмблемаларды жүргізу кезінде жарық қайтарушы материалдар қолданылуы мүмкін болуы бойынша, 4.3.3 жаңа тармақ енгізілді;

- 5.2.2 тармағы эмалдың түйісу (контурының) сызығының түзулігі және нақтылы критерий айқындайтын, талаппен толықтырылған;

- 6-бөлімі «Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар» БҰҰ ЕЭК №65 Ережесіне сәйкес, арнайы жарық белгілердің негізгі сипаттамаларына қатысты үйлестік талаптарды белгілейтін 6.2 бөлігімен «Арнайы жарықтық белгілердің колориметриялық спецификациялары» және 6.3 бөлігімен «Арнайы жарықтық белгілердің фотометриялық спецификациялары» толықтырылған;

- стандарт БҰҰ ЕЭК №65 Ережесімен үйлестірілген, арнайы жарық белгілердің сипаттамаларын және сынау шартына сәйкес мәндерді белгілейтін, 6.2 және 6.3 бөліктерімен байланысқан, Д және Е қосымшаларымен толықтырылған;

- осы стандартқа әзірлеушімен енгізілген түзетілген, толтырылған, өзгертілген мәтін, немесе жаңа мәтіндерді, құрайтын бөлімдер, бөліктер, тармақтар және тармақшалар, ГОСТ Р 50574 қатысты 1; 2; 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21; 4.1.1; 4.1.3; 4.1.6; 4.2.1-4.2.3; 4.3.2; 4.3.3; 4.3.6; 4.3.7; 5.2.2; 5.2.4; 6.2; 6.2.1; 6.2.2; 6.3; 6.3.1-6.3.4; А қосымша; Б қосымша; В қосымша; Г қосымша; Д қосымша; Е қосымша талаптары көлбеу қаріппен ажыратылған.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ**Жедел және арнайы қызмет автомобильдері, автобустары және мотоциклдері****ТҮСТІ ГРАФИКАЛЫҚ СҰЛБАЛАР, АЙЫРЫМ БЕЛГІЛЕР, ЖАЗУЛАР, АРНАЙЫ ЖАРЫҚТЫҚ ЖӘНЕ ДЫБЫСТЫҚ БЕЛГІЛЕР****Жалпы талаптар**

Енгізілген күні 2019-07-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт жедел және арнайы қызметтердің автомобильдеріне, автобустарына және мотоциклдеріне (бұдан әрі – көлік құралы) таралады:

- а) Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі.*
  - б) Қазақстан Республикасы ұлттық қауіпсіздік органдарының жедел қызметтері.*
  - в) Қазақстан Республикасы ішкі істер органдарының жедел қызметтері.*
  - г) Қазақстан Республикасының азаматтық қорғау саласындағы органдардың жедел қызметтері.*
  - д) Әскери полиция органдары.*
  - е) Авариялық қызмет.*
  - ж) Медициналық жедел жәрдем қызметі.*
  - з) Жеке күзет ұйымдарының ұтқыр жедел ден қою топтары.*
  - и) Көліктік бақылау органдарының жылжымалы көліктік-бақылау пункттері.*
  - к) Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Арнайы прокурорлар департаменті.*
  - л) Экономикалық тергеу қызметінің жедел бөлімшелері.*
  - м) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің жедел қызметтері.*
  - н) Инкассация қызметтері.*
  - о) Ұйымдасқан велосипедшілер топтарымен бірге жүретін көлік құралдары.*
  - п) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фельдъегерлік қызметі..*
- Мемлекеттік күзет қызметінің, ұлттық қауіпсіздік органдарының, ішкі істер органдарының жедел қызметтерінің, экономикалық тергеу қызметінің, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің, Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы Арнайы прокурорлар департаментінің, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік фельдъегерлік қызметінің көлік құралдарында арнайы түсті-графикалық бояулар, таным белгілері мен жазулары болмауы да мүмкін*

Осы стандарт көлік құралында түсті графикалық схемаларды, айырым белгілерін және жазуларының барына, құрамына және орналасуына жалпы талаптарды және де арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге техникалық талаптарды, қолдану тәртібін белгілейді.

Осы стандартпен белгіленген түсті графикалық схемаларды, Қазақстан Республикасы жедел және арнайы қызметтерінің тізіміне кірмейтін көлік құралдарында арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерді қолдануға рұқсат етілмейді.

Стандарт Қазақстан Республикасында ортақ қолданатын автомобиль жолдарында пайдалануға арналмаған, көлік құралдары үшін қолданылмайды.

Стандарт талаптары көлік ағынында жедел және арнайы қызметтердің көлік құралдарын, олардың шұғыл тапсырмаларды орындау кезінде жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін айыруға және сәйкестендіруге және олардың түстік дайындалуын сәйкестендіруге арналған.

Стандарт талаптары міндетті болып табылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартта мынадай стандарттарға сілтемелер қолданылды:

ҚР СТ 1125-2002 Жол белгілері. Жалпы техникалық шарттар

ГОСТ 9.032-74 Жегіден және тозудан қорғаудың біркелкі жүйесі. Лак-бояу жабыны.

Топтар, техникалық талаптар және белгілер.

ГОСТ 19715-74 Қызыл Крест эмблемасы. Пішіні, өлшемі және қолдану тәртібі

ГОСТ 12.3.005-75 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Бояу жұмыстары.

Жалпы қауіпсіздік талаптары.

Ескертпе – Осы стандартпен сілтеме стандарттарды қолданған кезде, ағымдағы жылдың қаңтарының күйі бойынша құрылған «Ұлттық стандарттардың» көрсеткіштері бойынша мақсатқа сәйкестігін тексерген жөн. Егер сілтеме құжат ауыстырылған (өзгертілген) болса, онда осы стандартқа қолданар кезде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты негізге алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырылмай жойылған болса, онда оған осы сілтеме берілген тармақ, осы сілтемені қозғайтын бөлімінде қолданылады.

3 Терминдер мен анықтамалар

Осы стандартта тиісті анықтамалары бар келесідей терминдер қолданылған:

3.1 Жарықтандырылу шамасы: Жарық көзінің шамдану уақытына (с) жарық күшінің (кд) туындысы.

3.2 Сәндік жолақтар: Көлік құралын лезде көзбен байқауды және оны ортақ көлік ағынынан ажыратуды қамтамасыздандыратын, ерекшелігінің нышаны болып табылатын, бүйір және басқа беттеріне жүргізілген, көлік құралының негізгі түсіне қатысты қарама-қарсы түсті көлденең жолақтар.

3.3 Толқынның үстем ұзындығы: Энергияның спектрлі таралу қисығының ауырлық ортасында орналасқан, толқын ұзындығы.

3.4 Ақпараттық жазулар: Көлік құралының мекеме қатарына жататыны және/немесе атқарымдық міндеті туралы мәтінді ақпараты бар жазулар.

3.5 Арнайы жарықтық белгінің бастапқы өсі:

- айналатын немесе қозғалмайтын жарық жалтылдары (Т санаты) жағдайында жарықтың бастапқы ортасы арқылы өтетін, тігінен өсі;

- бағытталған жарық жалтылдары (Х санаты) жағдайында көлік құралының орта көлденең жазықтығына параллель, көлденең өсі;

Арнайы жарықтық белгіні зауыт-жасаушы оның бастапқы өске қатысты жағдайын көрсетеді.

3.6 Арнайы жарықтық белгінің бастапқы ортасы:

- айналатын немесе қозғалмайтын жарық жалтылдары (Т санаты) жағдайында жарық көзінің ортасы;

- бағытталған жарық жалтылдары (Х санаты) жағдайында жарық шығаратын, сыртқы бетпен бастапқы өстің қиылысуы; ол арнайы ескертетін жарықтың зауыт-жасаушысымен көрсетіледі. Бұндай көрсету жоқтығында оның астарында жарық көзінің ортасы тұспалданады.

3.7 Түсті графикалық схемаларды ң қарама-қарсы түстері: Көлік құралының негізгі түсінен үш қабылдау параметрімен: түстік өңімен, қаныққан және ақшылдығымен, ерекшеленетін, көлік құралының және сәндік жолақ беттерінің түстері.

3.8 Қаныққандығы: Толық түстік түйсінуден тұратын, таза хромдық (спектральді немесе қызыл күреңді) түстің сайма-сайлығын бағалауына ерік беретін, адам көзінің қабылдау қасиеті.

3.9 Айырым белгілер: Көлік құралының мекеме қатарына жататыны және/немесе функциональды міндеті туралы ақпараттандыратын, ақпараттың графикалық бейнесі;

айырым белгілерге гербтер, эмблемалар, логотиптер және т. б. жатады.

3.10 Түсті графикалық сұлбаның негізгі түсі: Көлік құралының сыртқы бетінің ең көп ауданын алатын, жабын түсі.

3.11 t_H с қимасының ұзақтығы: J_m максимальды мәнінен оннан бір бөлігінен асатын арнайы жарықтық белгінің жарқ етуінің жарық күші ішіндегі, уақыттың кезеңі.

3.12 t_D , с жыпылықтауының ұзақтығы: J_m максимальды мәнінен (мәнінің шынынан) аз дегенде 1/100, бірақ көп дегенде 10 кд құрайтын арнайы жарықтық белгінің жарқ етуінің жарық күші ішіндегі, уақыттың кезеңі. Жарқ ету топтары үшін жыпылықтауының ұзақтығы бір топтың соңғы жарқ етуден келесі топтың бірінші жарқ етуге дейін анықталады.

3.13 Ашықтығы: дене өткізетін немесе оған түсетін жарықтың едәуір бөлігін азды-көпті жайылуы елестейтін салдардан, көз түйсіну қасиеті; психофизиологиялықта бұл қасиет фотометриялық мәніне – жарықтық коэффициентіне жақын.

3.14 Арнайы дыбыстық белгі: Арнайы дыбыстық белгілердің анықталған спектральды құрамы жол қозғалысы шартында белгі беру үшін арналған, құрылғы; құрылғы көлік құралдының конструкциясына дыбыстық белгі ретінде штатты құрама элемент болып табылмайды, дыбыстардың шығуы одан спектральды құрамымен ерекшеленеді, және көлік құралына қосымша арнайы рұқсатпен орнатылады.

3.15 Арнайы жарықтық белгі (жалтыл жарық): Жалтыл жарық белгілердің орнатылған түстерді, жыпылықтау жиілігін және жарықтандыру ұзақтығын жол қозғалысы шартында белгі беру үшін арналған құрылғы; құрылғы көлік құралдының конструкциясына сыртқы жарық аспабы ретінде штатты құрама элемент болып табылмайды және оған қосымша арнайы рұқсатпен орнатылады.

3.15.1 Бұрылатын немесе қозғалмайтын жалтыл жарық: өзінің тік өсінен (T санаты) барлық жақтарға үзік-үзік жарық шығаратын, арнайы жарықтық белгі;

3.15.2 Бағытталған жалтыл жарық: шектелген бұрыштық аймақта (X санаты) үзік-үзік жарық шығаратын, арнайы жарықтық белгі;

3.15.3 Толық орнату: өзінің тік өсінен барлық жақтарға үзік-үзік жарық шығаратын, арнайы жарықтық белгі;

3.16 Әртүрлі типтердің арнайы жарықтық белгісі: мына тұрғылар бойынша қомақты айырмашылығы бар, жалтыл жарықтар:

- түсті қалпақтың өлшемі және пішіні;

- оптикалық жүйесі;

- сәуле сипаты (мысалы, айналатын немесе қозғалмайтын жалтыл);

- сыртқа шығаратын жарық түсі;

- жарық көзі;

- жарық көзінің модулі;

- арнайы жарықтық белгінің жарық күші деңгейінің саны: бір деңгей (1-дәреже) немесе екі деңгей (2-дәреже).

3.17 Көрілу бұрышы: ол орнатылған жерде, көлік құралының бөлшектерімен экрандалмайтын, жалтыл маякпен берілетін, жарықтық белгі шегінде, сәулелену көзінің ортасы арқылы өтетін, көлденең жазықтықтағы бұрыш.

3.18 Түстік өң: Сөзбен анықталатын, адамның көзбен түйсінетін қасиеті: «көк», «жасыл», «сары» және т.б.; психофизиологиялықта бұл қасиет толқының үстем ұзақтығының – колориметриялық мәніне жақын.

3.19 Түсті графикалық сұлба: Көлік құралының сыртқы бетіне жүргізілген, негізгі түсінің, сәндік жолақтың, айырым белгілерінің және ақпараттық жазулардың тұтастыру, кескін үйлесімі және композициялық, өзара байланысты графикалық бейнесі.

3.20 Жиілік f , Гц: бір секунд ішіндегі арнайы жарықтық белгінің жарқ ету немесе жарқ ету тобының саны.

3.21 **Жарықтың тиімді күші** J_e , кд: анықталған бағытта өлшенген, айналатын және орнықты жалтыл жарық үшін, төмендегі формула бойынша анықталады

$$J_e = \frac{J_m}{1 + \frac{C}{F \cdot T}}, \quad (1)$$

мұнда J_m – жарықтың максимальды күші, кд;

C – уақытша тұрақты; $C = 0,2$ с;

T – кезеңдер, с;

F – «ішінмен анықталатын фактор»

$$F = \frac{\int_0^T J_{dt}}{J_m \cdot T} \quad (2)$$

мұнда J – жарықтың лезде күші, кд.

4 Түсті графикалық сұлбаларға қойылатын талаптар

4.1 Түсті графикалық схемалардың құрамы

4.1.1 Қазақстан Республикасы Президентінің қорғау қызметтері және Ұлттық қауіпсіздік комитетінің жедел қызметтері көлік құралдарында беттің жабын түсі, түсті графикалық сұлбалары және жазулары – регламенттелмейді.

4.1.2 Жедел және арнайы қызметтері көлік құралдарының сыртқы беттерінде олардың сәйкестігіне қатынасы жоқ жарнамалық жазулар және суреттер мен басқалар болуына жол берілмейді.

4.1.3 Жедел қызмет көлік құралдарының сыртқы беттеріндегі түсті графикалық сұлбалар мына элементтерден:

а) көлік құралының сыртқы беттерінің негізгі түсінен;

б) көлік құралының сыртқы беттерінің қарама-қарсы түсінен немесе сәндік жолақтан;

в) ақпараттық жазулардан;

г) айырым белгілерінен құралады.

4.1.4 Жедел қызмет көлік құралдарының түсті графикалық сұлбалары А қосымшасындағы суреттерге сәйкес келуі керек.

Ескертпе – А қосымшасындағы көлік құралдары (олардың маркалары мен модельдерін қоса) таралуы және барлық шанақтардың типін есебімен қағидатты түрде шартты суреттелген.

4.1.5 Көлік құралының оң және сол жағына түрі, түсі, өлшемі және орналасуы бойынша бірдей түсті графикалық сұлбалар жүргізеді.

4.1.6 Жүріс бөлігінің жақтауы және бөлшектері, қауіпсіздіктің алдыңғы және артқы аралымдары (өрт сөндіру көлік құралдарынан басқасы), кабина басқышы, дөңгелек дискілері, шанақтың қосымша жабдығының элементтері (артты көру айналары, тұманға қарсы фаралардың, шамдардың және прожекторлардың кронштейндері және тұрқылары) шассиді немесе осы бұйымдарды, жасаған көлік құралын кәсіпорын-жасаушысы, жабыныңдай болуы мүмкін.

Ескертпелер

1 Ағаштан немесе шыны - пластикадан жасалған, беттерден басқа, гальваникалық жабыны бар, және де алюминий және мыс құймаларынан немесе бейметалл материалдардан (резеңке, шыны, пластмасса, брезент және т.б.) жасалған, бөлшектерге түсті графикалық схемаларды жүргізбеу рұқсат етіледі.

2 Көлік құралының радиатор торына және қауіпсіздік аралымдарына орнатылған, жабдықтардың элементтеріне сәндік жолақтарды жүргізбеу рұқсат етіледі.

4.2 Негізгі, контрастты, сәндік жолақтардың түстері

4.2.1 Жедел қызметтер көлік құралдарының сыртқы бетінің жабынының негізгі және контрастты түстері 1-кестеде көрсетілгендерге сәйкес келуі керек.

4.2.2 Негізгі және контрастты түстердің үйлесуі осы жедел қызмет түрі үшін 1-кестеде көрсетілгеннің кез келгені болуы мүмкін, бірақ бір көлік құралының барлық боялатын элементері бірдей болуы керек.

1-кесте – Жедел қызметтер көлік құралдарының сыртқы бетінің жабын түстері

Жедел қызмет түрі	Негізгі түс		Қарама-қарсы түс	
	Түстің аты	Түстің нормасы¹⁾	Түстің аты	Түстің нормасы¹⁾
<p><i>1 Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі:</i></p> <p><i>1.1 Ішкі істер органдары</i></p> <p><i>- полиция, патрульдік полиция, жылжымалы криминалистикалық зертхана және ішкі істер мекемесінің басқа көлік құралдары²⁾</i></p> <p><i>1.2 Төтенше жағдайлар жөніндегі комитет -өрт сөндіру қызметті</i></p> <p><i>- кәсіби авариялық-құтқару қызметтері және құрылымдары</i></p> <p><i>1.3 Қазақстан Республикасының Ұлттық ұланы</i></p> <p><i>- патрульді-бекеттік қызмет</i></p>	Ақ	жоқ ³⁾	Ашық-көгілдір	404, 407
	Ашық-сұр «Ақ түн»	505, 513 858, 859	Ашық-көгілдір	404, 407
	Күмістей	жоқ ³⁾	Көгілдір 451	451, 452
			Көгілдір 451	451, 452
	Қызыл	9, 11	Ақ	жоқ ³⁾
	Қызыл	42, 43, 44		
	«Ақ түн»	858, 859	Қызғылт-сары ⁵⁾	101, 102 121, 128
	Ақ	жоқ ³⁾	Ашық-көгілдір	404, 407
	Ашық-сары	505, 513	Ашық-көгілдір	404, 407
	«Ақ түн»	858, 859	Көгілдір 451	451, 452
Күмістей	жоқ ³⁾	Көгілдір 451	451, 452	
<p><i>2 Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері Әскери полиция органдары⁴⁾:</i></p> <p><i>- әскери полиция:</i></p> <p><i>а) жеңіл автомобилдер және автобустар;</i></p> <p><i>б) жүк автомобилдері:</i></p> <p><i>- шанақ және кабина</i></p>	Жоқ	-	Ашық-көгілдір	404, 407
			Көгілдір 451	451, 452
	Байқатпайтын	760, 761	Ашық-көгілдір	404, 407
			Көгілдір 451	451, 452

Жедел қызмет түрі	Негізгі түс		Қарама-қарсы түс	
	Түстің аты	Түстің нормасы ¹⁾	Түстің аты	Түстің нормасы ¹⁾
3 Медициналық қызмет: - Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің мемлекеттік заңды тұлғаларына жататын Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау субъектілерінің жедел медициналық көмегі; - мемлекеттік емес заңды тұлғаларға жататын Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау субъектілерінің жедел медициналық көмегі	Лимонды	жоқ ³⁾	Қызыл Ақ ⁶⁾ Күлгін ⁷⁾	9, 11 жоқ ³⁾ жоқ ³⁾
	Лимонды Ақ	жоқ ³⁾ жоқ ³⁾	Қызыл Қызыл 42	9, 11 42, 43 42, 44
4 Апаттық қызметтер	Алтын-сары	287, 288 285, 286	Қызыл	9, 11
	Сары	230, 231	Қызыл 42	42, 43 42, 44
5 Жеке күзет ұйымдарының ұтқыр жедел ден қою топтары ²⁾	жоқ	-	Байқатпайтын ⁸⁾ Алтын түстес-сары ⁸⁾	715, 744 285, 286
6 Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Көлік комитетінің Көліктік бақылау органдарының жылжымалы көліктік-бақылау пункттері ²⁾	жоқ	-	Жасыл	жоқ ³⁾
7 Экономикалық тергеу қызметінің жедел бөлімшелері ²⁾	жоқ	-	Көк	жоқ ³⁾
8 Инкассация қызметтері ²⁾	Сарғыш/Құм түстес	жоқ ³⁾	Ашық-жасыл	жоқ ³⁾

1-кестенің жалғасы

Жедел қызмет түрі	Негізгі түс		Қарама-қарсы түс	
	Түстің аты	Түстің нормасы¹⁾	Түстің аты	Түстің нормасы¹⁾
9 Ұйымдасқан велосипедшілер топтарымен бірге жүретін көлік құралдары ²⁾	жоқ	-	Қызғылт-сары	жоқ ³⁾
<p>¹⁾ Бояғыштар мен лактардың түсті үлгілеріне сәйкес түстің нормасы (Қазақстан Республикасының өлишем бірлігін қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйесінің тізілімінде 2008 жылғы 28 қарашадағы № KZ 49.03.02721-2008 / 26310-04 тіркелген № 4979 куәлік);</p> <p>²⁾ Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Ішкі істер органдарының, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери автомобиль полициясының, жеке күзет ұйымдарының ұтқыр жедел ден қою топтары, Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Көліктік бақылау комитетінің жылжымалы бақылау пункттерінің, оперативных передвижных службы экономических исследований, инкассация қызметтерінің, ұйымдасқан велосипедшілер топтарымен бірге жүретін көлік құралдарының негізгі түсі ретінде көлік құралдарын өндірушілер бояған түстерді пайдалануға рұқсат етіледі.</p> <p>³⁾ Түстің нормасын белгілейтін, бақылау үлгі-эталоны бар;</p> <p>⁴⁾ Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери полициясының бас басқармасының рұқсатымен жеңіл автомобильдердің бүйір беттеріне сәндік жолақтары мен айырым белгілері жүргізілуімен көлік құралын өндіруші-кәсіпорын бояуында қалуы мүмкін;</p> <p>⁵⁾ Кәсіби авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдарының көлік құралдарында симметрия осінің бойымен қызғылт сары сәндік жолақтың енінен ені 1/3 бөліктен аспайтын 451, 452 түсті нормамен қосымша көгілдір жолақ салынады;</p> <p>⁶⁾ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау субъектілерінің мемлекеттік заңды тұлғаларға жататын медициналық жедел жәрдем автомобиль көлік құралдарының артқы есіктеріне жарық қайтарғыш материалдан жасалған (4.2.3-талаптарды ескере отырып) ені бірдей ақ және қызыл түсті 45° бұрышпен кезектесетін, ені 50 мм-ден 100 мм-ге дейін ақ және қызыл түсті жолақтар қосымша салынады.);</p> <p>⁷⁾ Мемлекеттік заңды тұлғаларға жататын Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау субъектілерінің медициналық жедел жәрдем автомобиль көлік құралдарының бүйір бетіне контрастаушы жолақтың төменгі бөлігінде қосымша жарық қайтаратын материалдан (4.2.3-талаптарды ескере отырып) орындалған, шахмат тәртібімен орналасқан 1:2 жақтарының арақатынасы бар күлгін түсті тікбұрыштардан тұратын айырым белгілері (белдеуі) салынады: - биіктігі-150 мм-ден 300 мм-ге дейін; - ұзындығы-300 мм-ден 600 мм-ге дейін;</p> <p>⁸⁾ Көлік құралдарының бүйір бетіне бір-біріне жапсарлас қорғаныш (жоғарыдан) және әрқайсысының ені 120 мм алтын-сары (төменнен) түстердің декоративтік жолақтары салынады.</p>				

4.2.3 Сәндік жолақ жүргізу үшін лак-бояу материалдар, жабысатын қабаршақтар, соның ішінде және жарық қайтарғыш жабынымен (Түр 1, Түр 2, Түр 3, Б қосымшасын көру) 1-кестеде көрсетілген, түс нормасына сәйкес, ал түс нормасы жоқ кезінде – бақылау үлгі-эталонына сәйкес қолданады.

4.2.4 Жүк автомобильдерінің және автобустардың бүйір беттеріне жүргізілген, сәндік жолақтардың ені, 150 ден 230 мм-ге болуы керек. Жеңіл және жүк-жолаушы автомобильдерінің бүйір беттеріне жүргізілетін, сәндік жолақ енін көрсетілген беттердің кескін үйлесім есебімен анықтайды.

4.2.5 Көлік құралының алдыңғы және артқы бөліктеріне оның көлденең өсіне қатысты симметриялы жүргізілген, екі параллель сәндік жолақтың әрқайсысының ені, сәндік жолақ арасындағы (90 ± 5) мм қашықтығымен 120 дан 180 мм-ге дейін болуы керек.

4.3 Ақпараттық жазулар және айырым белгілері

4.3.1 Негізгі түсі бар, көлік құралдарының беттеріне жүргізілетін, ақпараттық жазулар және айырым белгілер (эмблемадан басқа), ақ түсті – қарама-қарсы түсі бар, сәндік жолақ пен панельдерде, қарама-қарсы түсті болуы керек. Ақ түсті сәндік жолақ пен панельдерде белгілер және жазулар негізгі түсті болып орындалады.

ҚР СТ 1863-2018

4.3.2 Көлік құралдарының, жедел қызметтердің тану белгілері мен жазбаларының мазмұны 2-кестеге сәйкес болуы тиіс, ал Қазақстан Республикасы Ішкі Істер Министрлігінің, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери полициясының, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Төтенше жағдайлар комитетінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының, Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Көлік комитетінің эмблемаларының бейнесі - В қосымшаға сәйкес болуы тиіс.

Ескерту-жеке күзет ұйымдарының, Экономикалық тергеу қызметінің жедел бөлімшелерінің эмблемаларының бейнелері-регламенттелмейді.

2-кесте – жедел қызметтердің көлік құралдарының ақпараттық жазбалары және тану белгілері

<i>Жедел қызмет түрі</i>	<i>Белгілер, жазулар, эмблемалар</i>
<i>1 Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі: 1.1 Ішкі істер органдары - полиция - патрульдік полиция - жылжымалы криминалистикалық зертхана - қозғалыс қауіпсіздігі қызметі</i>	<i>«Полиция», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы ¹⁾ «Патрульдік полиция», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы ¹⁾ «Жылжымалы криминалистикалық зертхана», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы ¹⁾ «Қозғалыс қауіпсіздігі қызметі», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы ¹⁾</i>
<i>1.2 Төтенше жағдайлар комитеті - өрт сөндіру қызметі; - кәсіби авариялық-құтқару қызметтері мен құралымдары</i>	<i>Өрт сөндіру бөлімінің нөмірі, елді мекеннің атауы, автомобильдің әріптік-цифрлық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Төтенше жағдайлар Комитетінің эмблемасы ²⁾ Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Төтенше жағдайлар Комитетінің эмблемасы ²⁾</i>
<i>1.3 Қазақстан Республикасының Ұлттық ұланы</i>	

2-кестенің жалғасы

Жедел қызмет түрі	Белгілер, жазулар, эмблемалар
- патрульдік-бекеттік қызмет	«Ұлттық Ұлан», автомобильдің цифрлық белгісі, Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының эмблемасы ³⁾
2 Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери полиция органдары: - әскери полиция; - әскери автомобильді полиция	«Әскери полиция», «Военная полиция», эмблемасы, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміз элементі ²⁾ «Әскери автомобильді полиция», «Военная автомобильная полиция», эмблемасы, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміз элементі ²⁾
3 Медициналық қызмет: - Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің мемлекеттік заңды тұлғаларына жататын Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау субъектілерінің жедел медициналық көмегі; - мемлекеттік емес заңды тұлғаларға жататын Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау субъектілерінің жедел медициналық көмегі	«Медициналық жедел жәрдем», «Скорая медицинская помощь», «103», «Ambulance», емдеу алдын алу мекемесінің атауы, гараж нөмірі, ГОСТ 19715 бойынша "Қызыл крест" эмблемасы ⁴⁾ «Медициналық жедел жәрдем», «Скорая медицинская помощь», «103», емдеу алдын алу мекемесінің атауы, гараж нөмірі, ГОСТ 19715 бойынша "Қызыл крест" эмблемасы ⁵⁾
4 Апаттық қызметтер	«Апат қызметі», «Аварийная служба», наименование организации (учреждения)
5 Жеке күзет ұйымдарының ұтқыр жедел ден қою топтары	«КҮЗЕТ», жеке күзет ұйымының эмблемасы ⁶⁾
6 Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Көлік комитетінің Көліктік бақылау органдарының жылжымалы көліктік-бақылау пункттері	«Жылжымалы көліктік бақылау бекеті – Передвижной пост транспортного контроля», Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Көлік комитетінің эмблемасы ⁷⁾
7 Экономикалық тергеу қызметінің жедел бөлімшелері	«Экономикалық тергеу қызметі», «Служба экономических расследований»
8 Инкассация қызметтері	Инкассация қызметінің атауы немесе эмблемасы бар жазу ⁸⁾

<i>Жедел қызмет түрі</i>	<i>Белгілер, жазулар, эмблемалар</i>
9 Ұйымдасқан велосипедшілер топтарымен бірге жүретін көлік құралдары	«Велоспорт» жазбасы
<p>¹⁾ Эмблеманың бейнесі мен мөлшерін, сондай-ақ қосымша белгілер мен жазулардың номенклатурасын Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі белгілейді;</p> <p>²⁾ Эмблеманың бейнесі мен мөлшерін Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Төтенше жағдайлар комитеті айқындайды;</p> <p>³⁾ Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланы эмблемасының бейнесі мен мөлшерін Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі айқындайды;</p> <p>⁴⁾ Эмблеманың бейнесі мен мөлшерін, сондай-ақ жеңіл автомобильдердің капотына салынатын Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәмізі элементінің (күннің астында қалықтайтын қыранның) мөлшерін Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері әскери полициясының бас Басқармасы айқындайды;</p> <p>⁵⁾ Қосымша белгілер мен жазулардың номенклатурасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің органдары айқындайды. Автомобильдің төбесінде ГОСТ 19715 бойынша "Қызыл Крест" эмблемасының бейнесі кузовтағы декоративтік жолақтардың жарықтығынан кем болмауы және жағзы кемінде 400 мм болатын квадратқа сәйкес өлшемдері болуы тиіс.;</p> <p>⁶⁾ Көлік құралдарының алдыңғы есіктеріне салынатын эмблеманың бейнесі мен мөлшерін жеке күзет ұйымы айқындайды;</p> <p>⁷⁾ Эмблеманың бейнесі мен мөлшерін Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Көлік комитеті белгілейді.;</p> <p>⁸⁾ Инкассация қызметтерінің мамандандырылған көлік құралдарының ақпараттық жазбалары мен тану белгілері болмауы мүмкін. Олар қолданылған жағдайда инкассация қызметінің атауы жазылған жазбаны, мамандандырылған көлік құралдарына салынатын эмблеманың бейнесін, мөлшерін және орналасқан жерін инкассация қызметі айқындайды. Инкассация қызметінің атауын қоспағанда, өзге жазбалар жазуға жол берілмейді.</p>	

4.3.3 Жедел қызметтер көлік құралында, күннің қараңғы кезінде ортақ көлік ағынынан оларды айыру және бөлуін жақсарту мақсатында, айырым белгілер (рет нөмірлері, цифрлы белгілеулер), қызметтер атының жазулары және көлік құралының қалаға, ұйымға немесе мекемеге жататындығы және т. б., бүйірінде орналасқан, эмблемалар жарық қайтарушы материалдардан (Түр 1 немесе Түр 2, Б қосымшасын көру) жасалуы мүмкін.

4.3.4 Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі, Әскери полиция, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміз элементі эмблемаларының, Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі эмблемаларының орналасу орындары, және де сәйкес жедел қызметтер автомобилдерінде айырым белгілерін және жазуларын жүргізу орындары А қосымшасында келтірілген, түсті графикалық сұлбаларға сәйкес келуі керек.

4.3.5 Медициналық жедел жәрдем автомобилдерінің төбесінде қосымша эмблема бейнесін – симметрия өсінің көлденеңінде, оның үстінен көруін қамтамасыз ететін «Қызыл Крест» жүргізеді.

4.3.6 Жазулар мемлекеттік тілде орындалуы тиіс және орыс тілінде қайталануы мүмкін. Қазақ (латын әріптерін қоса алғанда) және орыс тілдеріндегі жазуларға арналған цифрлар мен әріптерді жазу – Г қосымшасына сәйкес немесе ҚР СТ 1125 (В қосымшасы). Мемлекеттік тілдегі ақпараттық жазбалар тиісті жедел немесе арнайы қызмет тиесілі ведомство деңгейінде жазылуын бекіткеннен кейін латын әліпбиі (Г қосымшасы) арқылы орындалуы мүмкін.

«Патрульдік полиция», «Полиция», «Жылжымалы криминалистикалық зертхана», «Қозғалыс қауіпсіздік қызметі» жазбасы сәндік жолақтың симметрия осінің бойымен автомобильдің екі жағынан бүйір есіктерінде түсірілуі тиіс, ал жазу артынан универсал, фургон немесе "хетчбэк" типті екі алмалы-салмалы шанағы бар

автомобильдерге және вагон үлгісіндегі шанақтары бар түсірілуі тиіс.

«Әскери полиция» немесе «әскери автомобиль полициясы» деген жазу автомобиль есіктерінде мемлекеттік (жүргізуші жағынан) және орыс (автомобильдің оң жағынан) тілдеріне жазылады.

«103» және «Ambulance» (ағылшын тілінде) жазбалары мемлекеттік заңды тұлғаларға жататын Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау субъектілерінің жедел медициналық жәрдем автомобиль көлік құралдарының алдыңғы және артқы бөліктерінде қосымша жазылады, бұл ретте автомо-бильдердің алдыңғы бөлігінде «Ambulance» деген жазу артқы көрініс айнасы арқылы шағылысқан көріністе алдыңғы келе жатқан көлік құралдарын жүргізушілердің оқуы мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін айналы шағылыста жазылады.

«КУЗЕТ» деген жазу автомобильдің алдыңғы бүйірлік есіктеріне қорғаныш түсті сәндік жолақтың симметрия осінің бойымен жазылады.

«Жылжымалы көліктік бақылау бекеті - Передвижной пост транспортного контроля» деген жазу автомобильдің екі бүйір жағынан сәндік жолақтың симметрия осінің бойымен жазылады.

«Велоспорт» деген жазу автомобильдің екі бүйір жағынан сәндік жолақтың симметрия осінің бойымен жазылады.

4.3.7 Г қосымшасы бойынша немесе ҚР СТ 1125 (В қосымша) сәйкес минимальды қаріп биіктігі 60 мм болуы керек. Әріп және цифра биіктігі көлік құралының түріне байланысты келтірілген бейнеге пропорционал үлкейтілуі мүмкін.

5 Жабындарға қойылатын талаптар

5.1 Эмальдар

5.1.1 Автобустан және жүк автомобилдерінен басқа, жедел қызметтер көлік құралдары, жоғарғы температуралы кептірілетін (120°C-тан 145 °C-қа дейін) автомобильдік синтетикалық эмальдармен негізгі түске боялуы керек. Жөндеу кезінде олар төмен температуралы (60 °C-тан 80 °C-қа дейін) және ауада (20 °C) кебетін синтетикалық эмальдармен боялуы мүмкін.

Автобустар және жүк автомобилдері төменгі және ауада кебетін эмальдармен боялуы мүмкін.

5.2.2 Қажет түстерді алу үшін эмальдардың әр түрлі маркаларын араластыру арқылы алуға рұқсат етілмейді.

5.2 Лак-бояу жабындар

5.2.1 Көлік құралының сыртқы беттерінің лак-бояу жабындары сыртқы көрінісі бойынша ГОСТ 9.032 бойынша II дәрежеден төмен болмауы керек.

5.2.2 Бояу әдісімен түсті графикалық схемаларды жүргізу кезінде эмальдардың әртүрлі түсті тіркесу (контур) сызықтары нақты және түзу болуы керек. Эмальдың ағуы болмайды. Эмалдардың әртүрлі түсті тіркесу (контур) қисықтығы көп дегенде 1 мм тіркесу ұзындығына 1 мм рұқсат етіліді.

5.2.3 Бояйтын беттерге, лак-бояу және қабыршақ материал маркаларына қойылатын техникалық талаптарды және де олардың жүргізу (бояу, жабыстыру, аппликация, декалькомания, жібекті графия және т.б.) тәсілін жедел қызметтер көлік құралдарына техникалық құжаттарында орнатады.

5.2.4 Лак-бояу материалдарды қолдана отырып, түсті графикалық схемаларды жүргізген кезде ГОСТ 12.3.005 талаптарын сақтау қажет.

6 Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар

6.1 Белгілермен жабдықталуы

6.1.1 Жедел және арнайы қызметтер көлік құралдары арнайы жарықтық және

ҚР СТ 1863-2018

дыбыстық белгілермен, нормативтік құқықтық актілермен анықталған, ретте жабдықталады.

6.1.2 Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерді беруге арналған құрылғы Қазақстан Республикасының аккредиттелген сәйкестікті растау орталықтарында сәйкестікті мақұлдау рәсімін өтуі керек.

6.1.3 Жалтыл жарық көлік құралының төбесіне немесе оның үстінде орнатылуы керек. Бұл кезде жарық шығару көзінің ортасы арқылы өтетін, көлденең жазықтықтағы арнайы жарықтық белгінің көру бұрышы, 360° тең болуы керек.

Көлік құралының басқа орындарында жалтыл жарықтарды орнатуға рұқсат етілмейді. Жалтыл маякты орнату әдістері көлік құралының қозғалуының бар режимінде және тежеу кезінде оның бекітілуінің сенімділігін қамтамасыз етуі керек.

Ескертпелер

1 Бір көлік құралына бір жарқылдауық маякты, сондай-ақ радиатор торының немесе жедел автомобиль салонының кеңістігінде қосымша бағытталған жарқылдауық оттарды (стробоскоптарды) орнатуға жол беріледі.

2 Жүк автомобильдерінің шассиіндегі көлік құралдары үшін, сондай-ақ көлік құралдарының колонналарын жүргізуді қамтамасыз ететін Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі патрульдік полициясының, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметінің және Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери полициясының көлік құралдары үшін көлік құралының алдыңғы бөлігі жағынан көру мүмкіндігі болған жағдайда жарқылдақ оттың көру бұрышын 180°-қа дейін азайтуға жол беріледі.

6.1.4 Осы стандарттың талаптарына жекеше әр құрылғының сәйкестігін қамтамасыз ететін шарт кезінде арнайы дыбыстық белгінің дыбыс шығарумен жалтыл жарықты конструкциялы түрде бір корпусқа біріккен түрін қолдануына рұқсат етіледі. Бұндай біріккен құрылғылар көлік құралының төбесінде орналасуы және бір басқару блогының көмегімен қозғалысқа келуі керек.

6.1.5 Арнайы дыбыстық белгінің дыбыс шығаруын көлік құралының алдыңғы жағында капот астындағы кеңістікте орналастыру рұқсат етіледі.

6.1.6 Басқару блоктарын көлік құралы салонында (кабинада) арнайы жарықтық және дыбыстық белгілермен беру үшін құрылғылармен орнату кезінде ішкі пассив қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша талаптар орындалуы керек.

6.2 Арнайы жарық белгілерінің колориметриялық айрықшалаулары

6.2.1 *Жеке күзет ұйымдарының жедел ден қою ұтқыр топтарынан, Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Көлік комитетінің көліктік бақылау органдарының жылжымалы бақылау-өткізу пункттерінен, инкассация қызметтерінен және велосипедшілердің ұйымдасқан топтарынан басқа, барлық түрдегі жедел қызметтер көлік құралдарының жарқылдау оттары көк түсті болуы тиіс. Жеке күзет ұйымдарының жедел ден қою ұтқыр топтарының, Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Көлік комитетінің көліктік бақылау органдарының жылжымалы бақылау-өткізу пункттерінің, инкассация қызметтерінің және велосипедшілердің ұйымдасқан топтарына ілесіп жүретін көлік құралдарының жарқылдау оттары сары немесе қызғылт сары түсті болуы тиіс.*

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік органдарының, Ішкі істер органдарының және Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Төтенше жағдайлар комитетінің, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Әскери полиция органдарының көлік құралдарында көк түсті арнайы жарық сигналдары қосымша қолданылуы мүмкін.

Ескертпе – Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің рұқсаты бойынша Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің жедел автомобильдерінде қызыл түсті арнайы жарық сигналдары болуы мүмкін.

6.2.2 Арнайы жарықтық белгілер түсі D қосымшасында көрсетілген, колориметриялық шектерге сәйкес келуі керек.

CIE (ЖХК –жарықтандыру бойынша халықаралық комиссиямен) координата түсінде берілетін, шығарылатын жарықтың колориметриялық сипаттамалар, D қосымшасында Д.3.1.2 көрсетілген, кернеу кезінде жұмыс істейтін, кеңес етілген жарық көзін қолдануымен бағалануы керек.

Ксенонды импульсті шамдар қолданатылатын, арнайы ескертетін жарықтар жағдайында, балама ретінде түс координаттары қалпақпен өтетін, және де арнайы ескертетін жарықтың түсін өзгерте алатын, шағылыстыратын немесе өткізетін кез келген басқа күшіндегі оптикалық элементтермен, жарықтың спектрлі таралу негізінде алынуы мүмкін. Бұл жағдайда есептеуді E қосымшасында көрсетілген, қатысты спектрлі таралумен жарық көзі негізінде жүргізіледі.

6.3 Арнайы жарық белгілерінің фотометриялық айрықшалаулары

6.3.1 Айналатын немесе қозғалмайтын (T санатты) жалтыл жарықтардың тиімді жарық күші D қосымшасында Д.1-кестесінің талаптарына сәйкес болуы керек.

6.3.2 Бағытталған жалтыл жарықтардың (X санатты) тиімді жарық күші D қосымшасының Д.2 кестесінің талаптарына сәйкес келуі керек.

6.3.3 T және X санатты түстердің арнайы жарықтық белгілерінің f жиілігі, «жарық беру ұзақтығы» t_H и «жыпылықтау ұзақтығы» t_D 3 кестеде көрсетілген, мәндерге сәйкес болуы керек:

- максималды жиілік f - 4 Гц;
- минималды жиілік f - 2 Гц;
- максималды жарық беру ұзақтығы $t_H - (0,4/f)$ с;
- минималды жыпылықтау ұзақтығы $t_D - 0,1$ с.

6.3.4 Егер T санатты арнайы жарықтық айналатын немесе жалтыл белгі құрылғысы көп дегенде бір оптикалық жүйеден тұратын болса, онда D қосымшасында Д.2.4.1-Д.2.4.4 талаптары сақталуы керек.

6.4 Дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар

6.4.1 Арнайы дыбыстық белгінің негізгі жиілігінің өзгеру мүмкіндігі болуы керек. Негізгі жиіліктің өзгеруі 150 ден 2000 Гц дейін болуы керек.

6.4.2 Арнайы дыбыстық белгінің негізгі жиілігінің өзгеру циклінің ұзақтығы 0,5-тен 6,0 с-қа дейін болуы керек.

6.4.3 Арнайы дыбыстық белгі беру кезінде, оның шығатын тесігінің жазықтығына перпендикуляр өс бойынша, 2 м қашықтықта өлшенген, белгі беретін құрылғының дыбыстық қысым деңгейі, төмендегілерден төмен болмауы керек:

- 116 дБ(А) – көлік құралының төбесінде дыбыс шығарушыны орнату кезінде;
- 122 дБ(А) – капот асты кеңістікте дыбыс шығарушыны орнату кезінде.

6.4.4 Арнайы дыбыстық белгінің дыбыстық қысымының максимальды деңгейінің бағыты көлік құралының көлденең өсіне оның алдыға қозғалу бағытына сәйкес келуі керек.

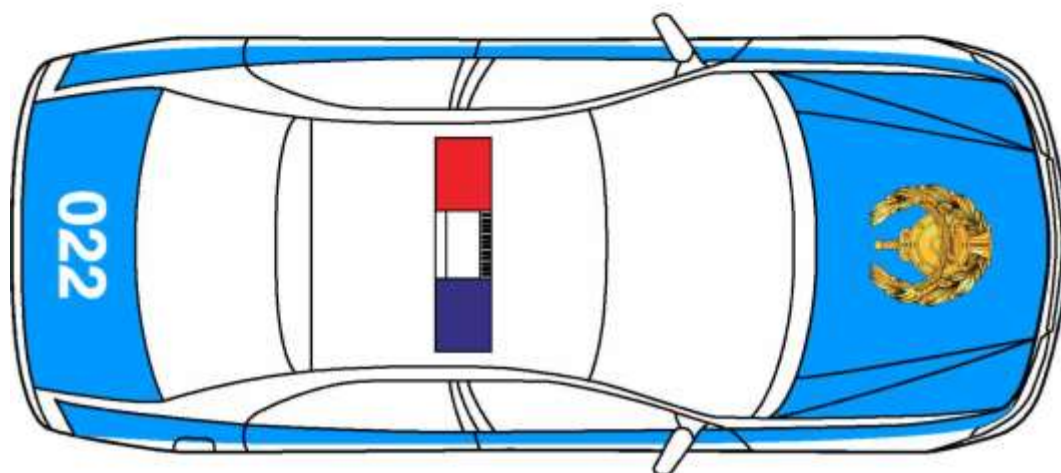
6.4.5 Бірнеше арнайы дыбыстық белгілерден, негізгі жиілігімен, пішінімен және негізгі жиіліктің өзгеру ұзақтығымен ерекшеленетін бір дыбыстық белгі беретін құрылғымен белгі беру рұқсат етіледі. Арнайы дыбыстық "қысқа уақытты сирена" немесе "Air Horn" түрлі белгіні қолдануға рұқсат етіледі.

А Қосымша
(міндетті)

Жедел қызметтердің көлік құралдарының бояуының
түсграфикалық сұлбалары

А.1-сурет – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті
графикалық сұлбалары

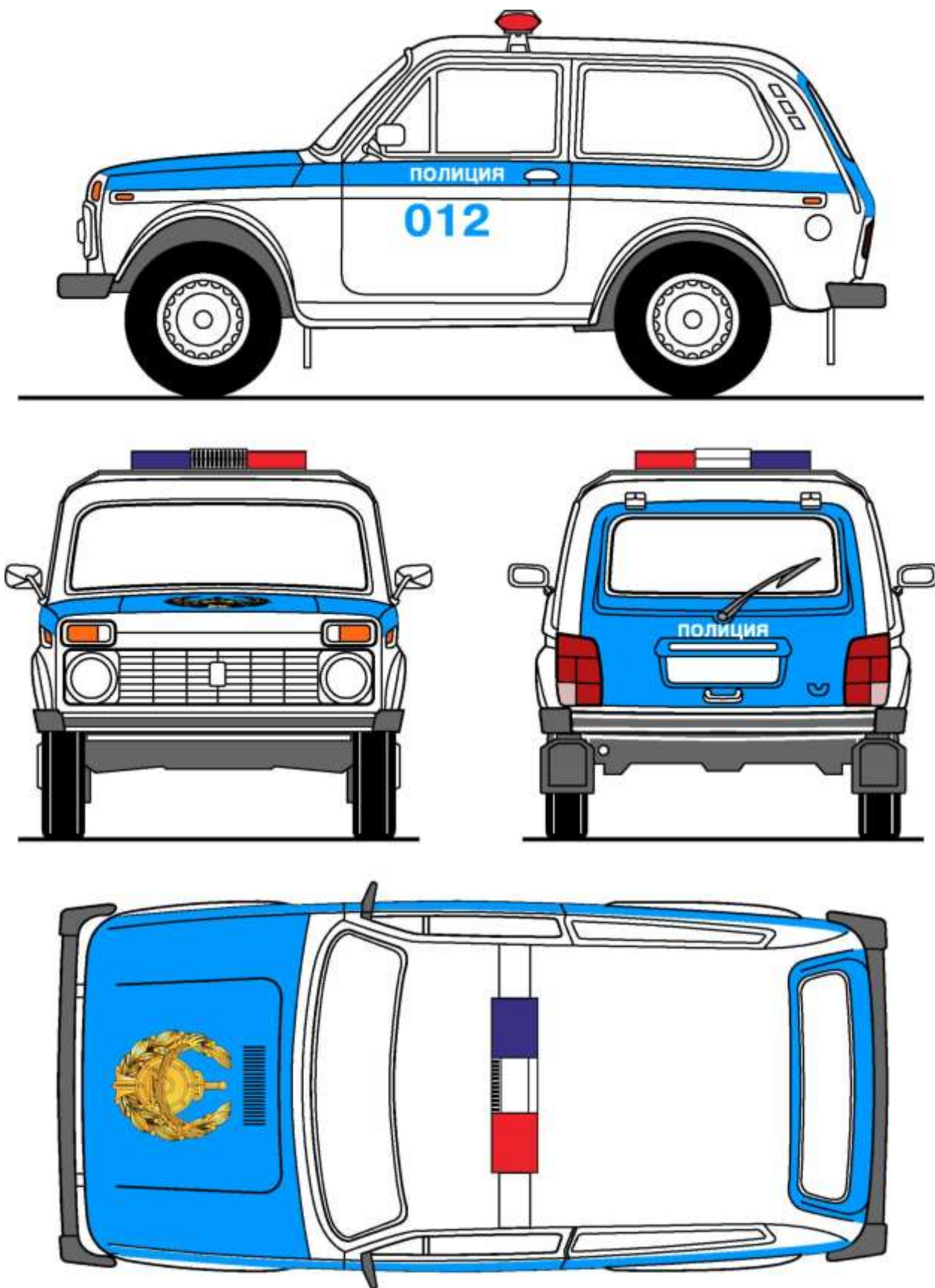
А.2-сурет – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті графикалық сұлбалары

**А.3-сурет – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті
графикалық сұлбалары**

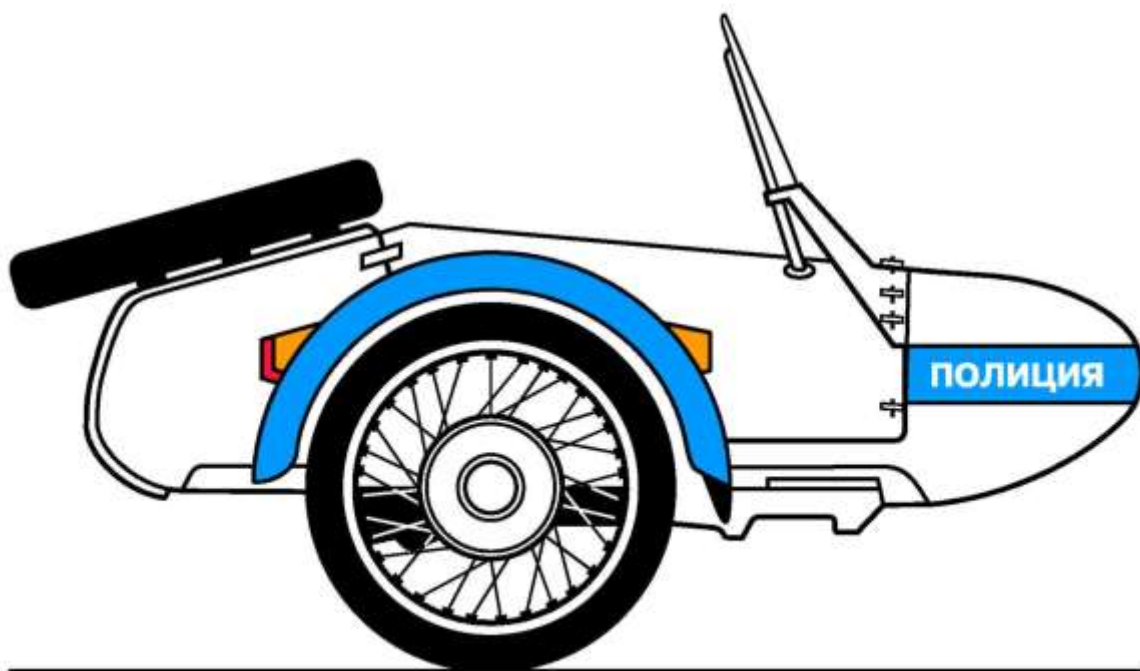
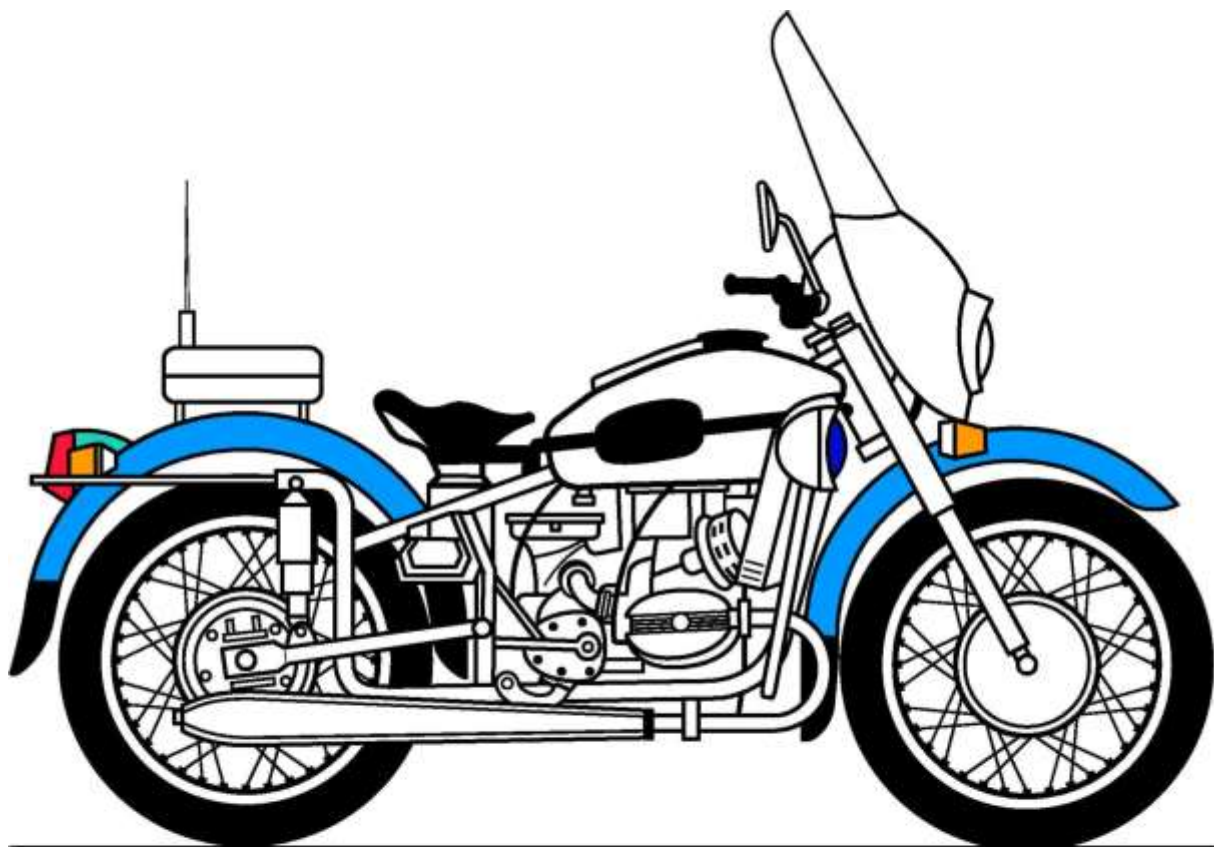

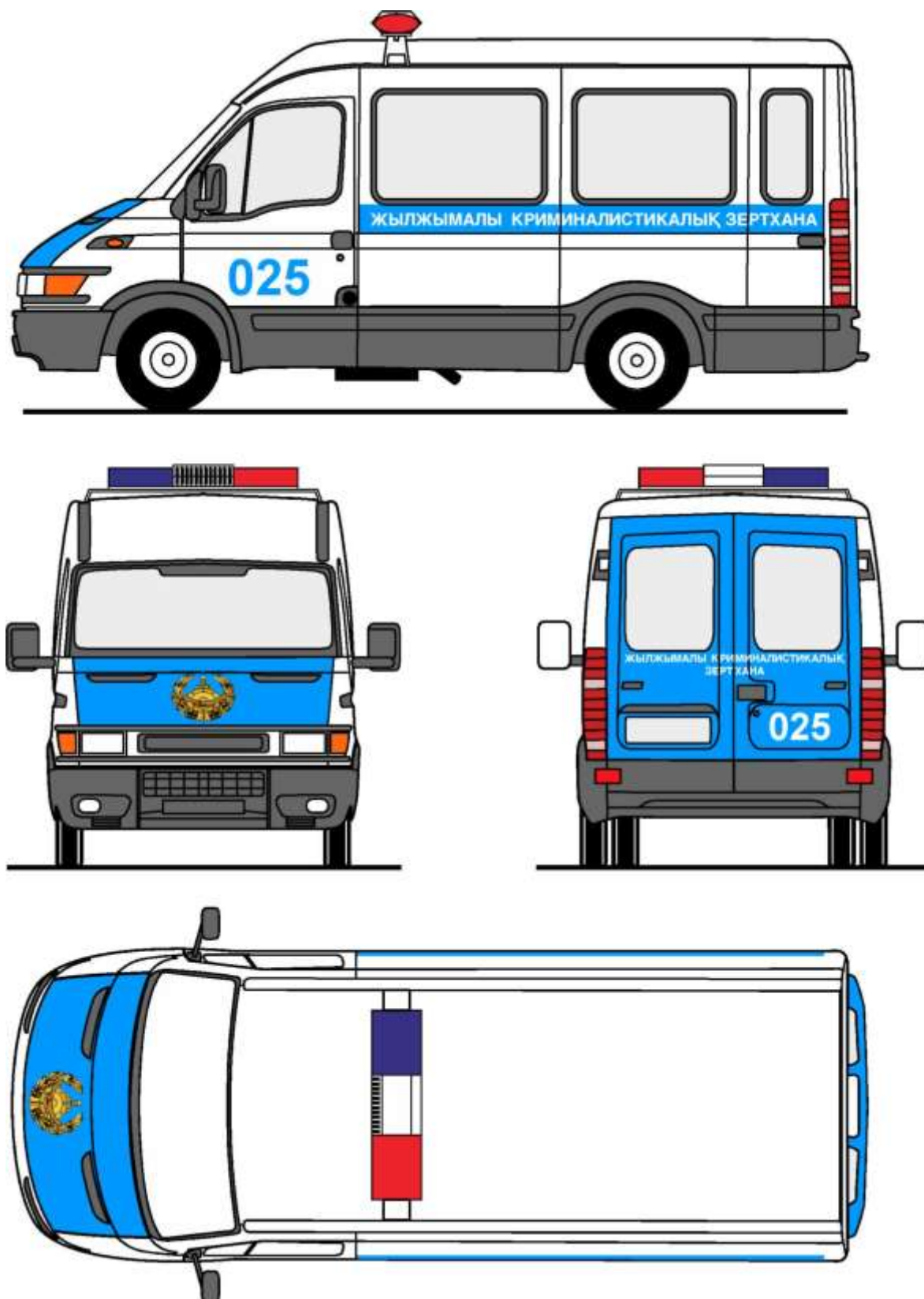
А.4-сурет – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті
графикалық сұлбалары

А.5-сурет – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті
графикалық сұлбалары

А.6-сурет – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті
графикалық сұлбалары

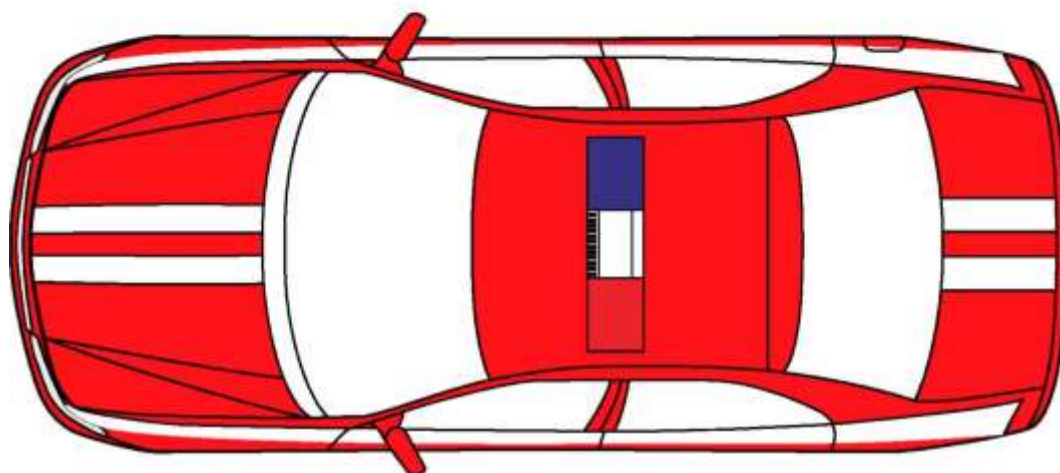

А.7-сурет – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті графикалық сұлбалары

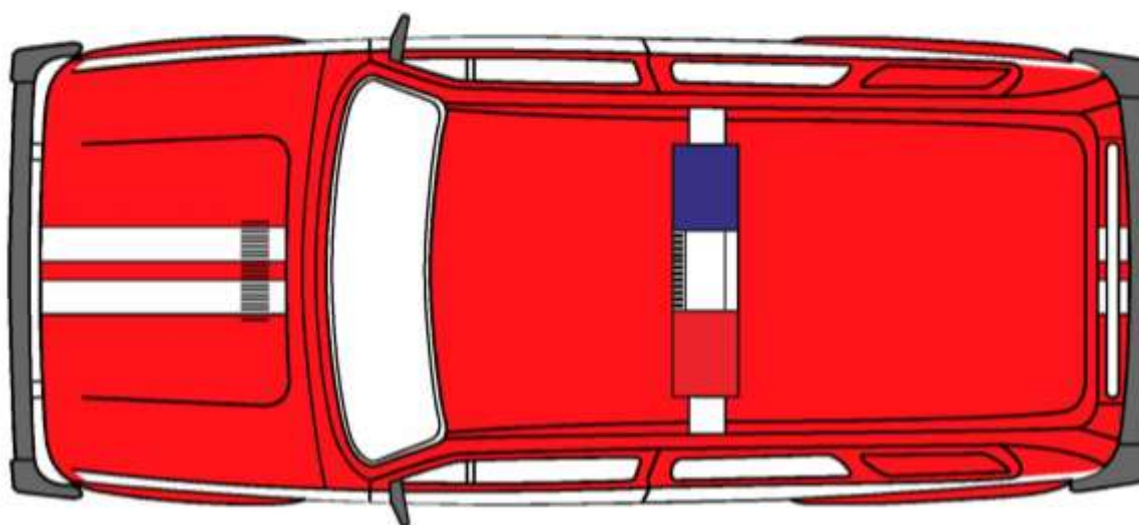

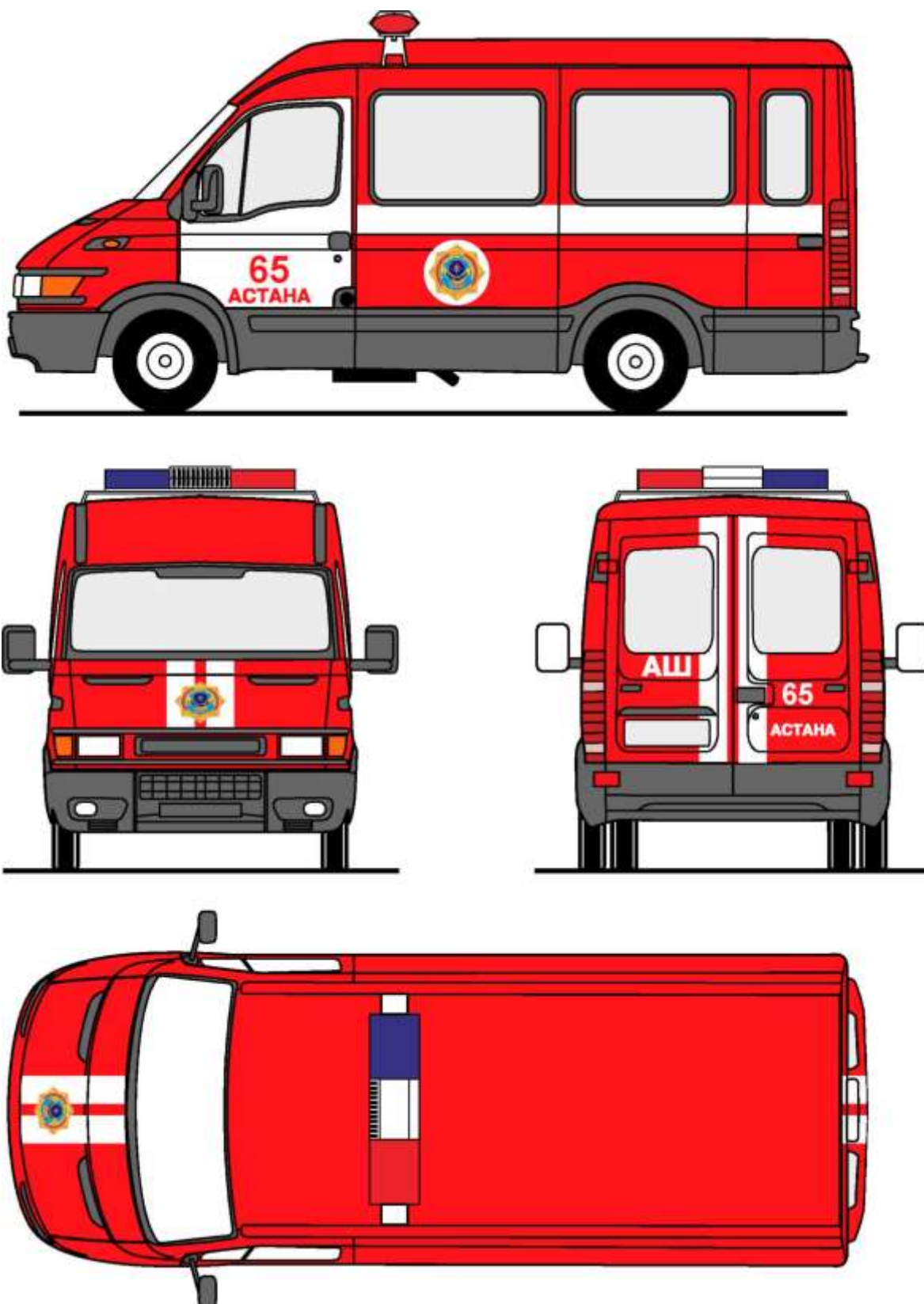
А.8-сурет – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті графикалық сұлбалары

А.9-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

**А.10-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше 10 жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары**

А.11-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше 11 жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

**А.12-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары**

А.13-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.14-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

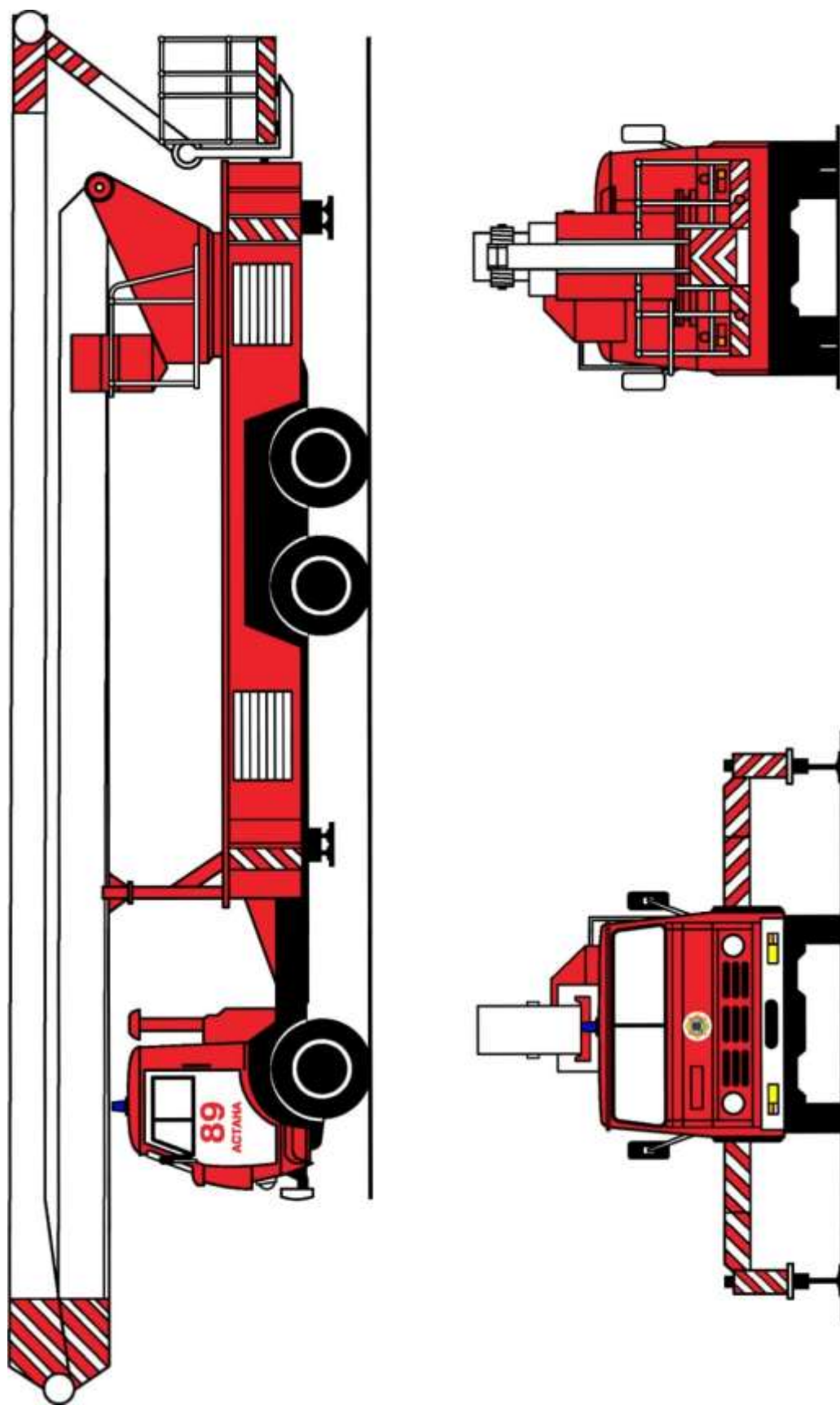

А.15 -сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

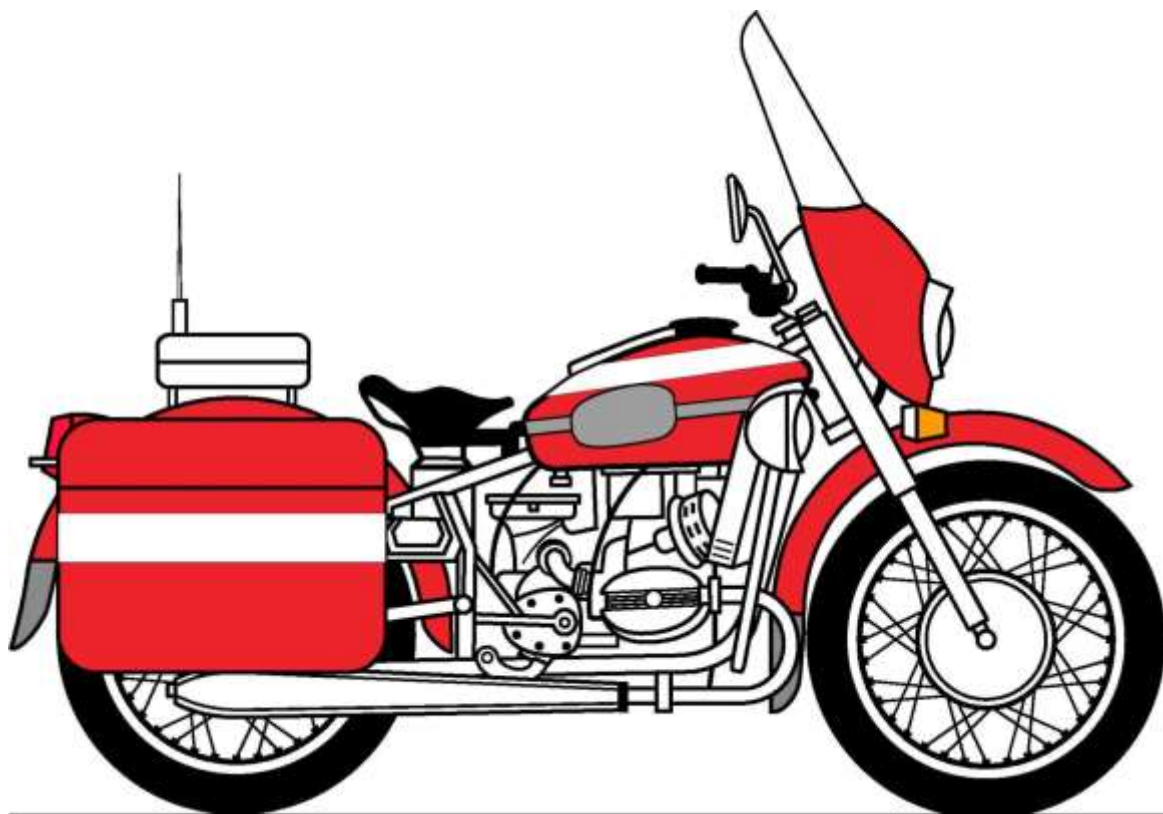

А.16-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

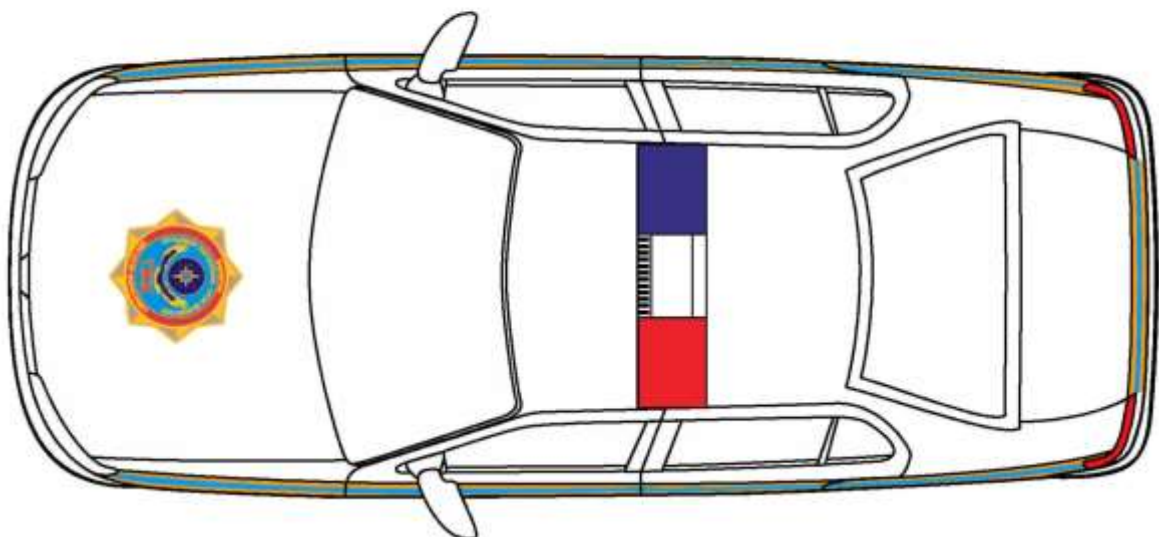

А.17-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

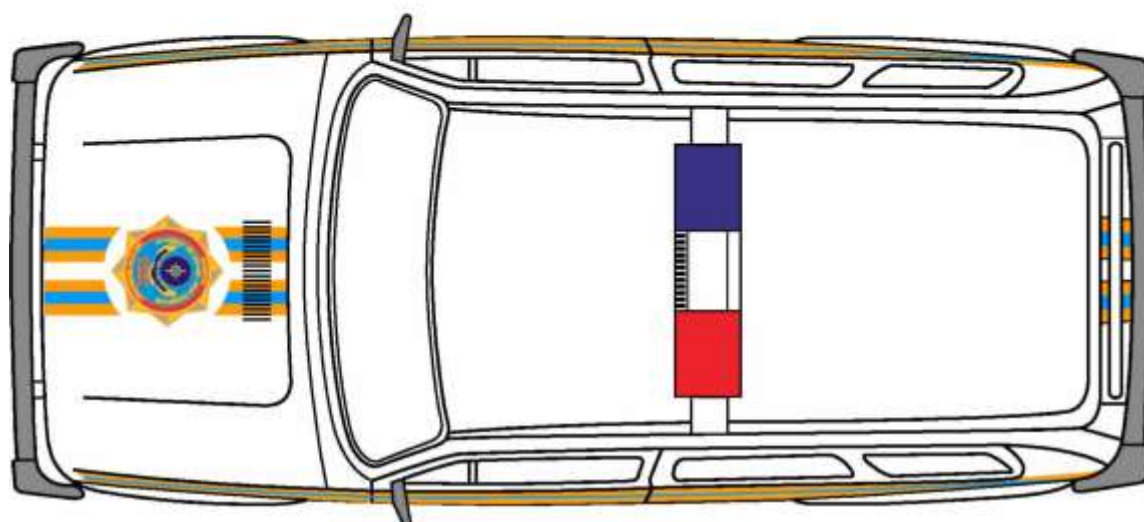

**А.18-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің
Өрт сөндіру қызметі мотоциклдерінің түсті графикалық сұлбалары**

А.19-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің кәсіби апаттық құтқару қызметтері мен құрылымдары автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

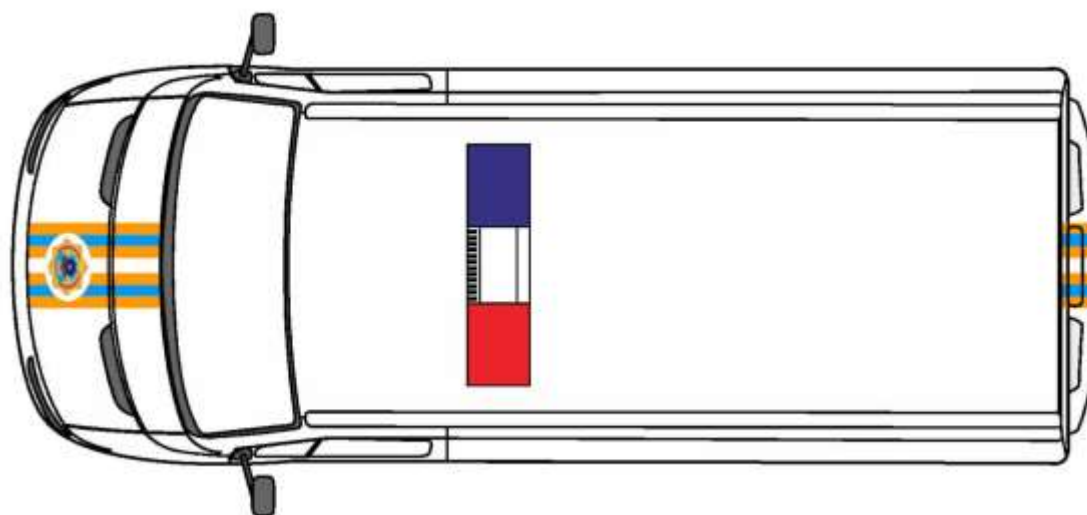
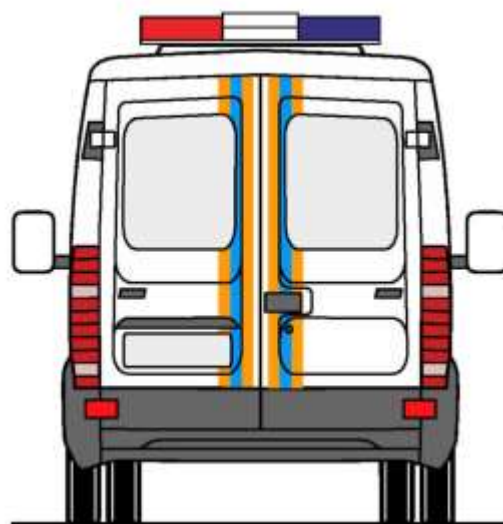

А.20-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің кәсіби апаттық құтқару қызметтері мен құрылымдары автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.21-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің кәсіби апаттық құтқару қызметтері мен құрылымдары автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.22 сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің кәсіби апаттық құтқару қызметтері мен құрылымдары автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

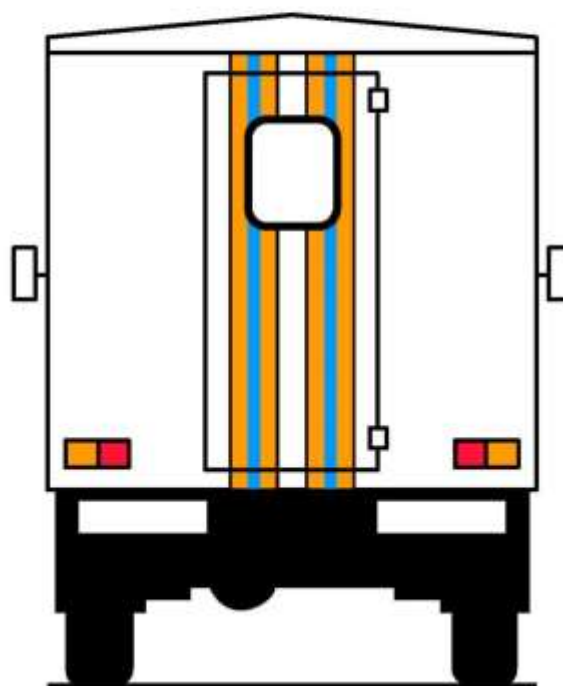

А.23 сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің кәсіби апаттық құтқару қызметтері мен құрылымдары автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

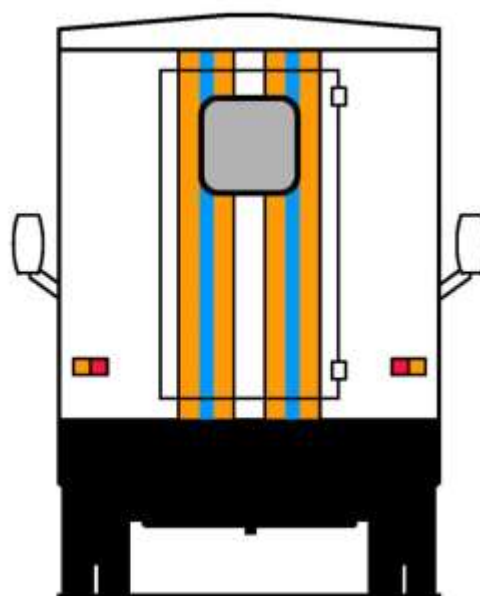
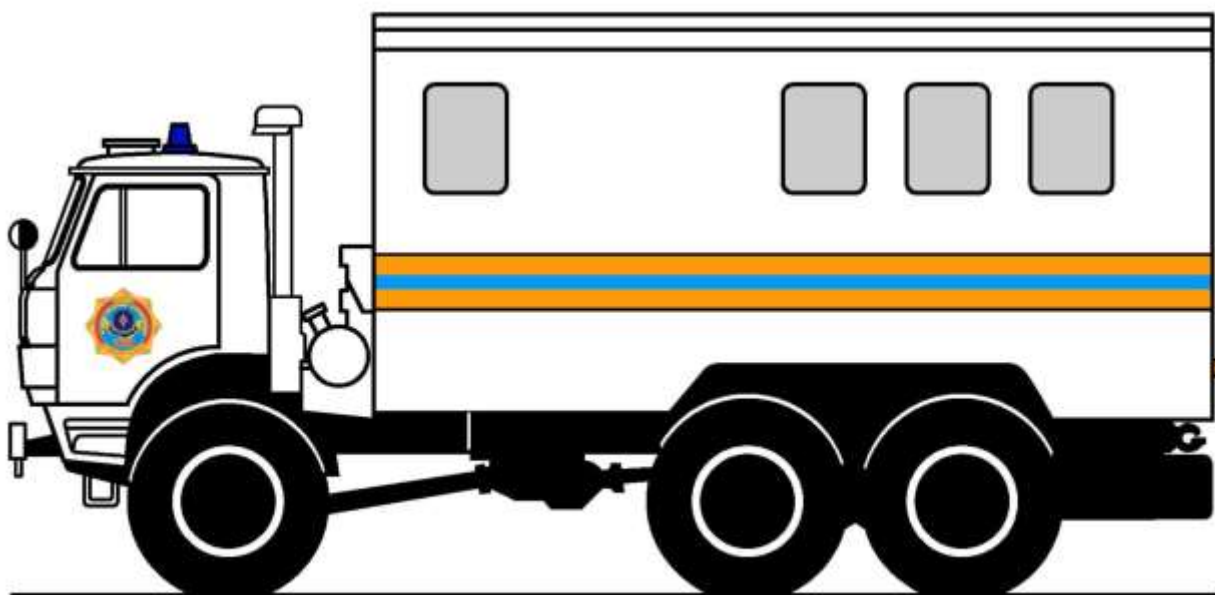

А.24 сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің кәсіби апаттық құтқару қызметтері мен құрылымдары автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

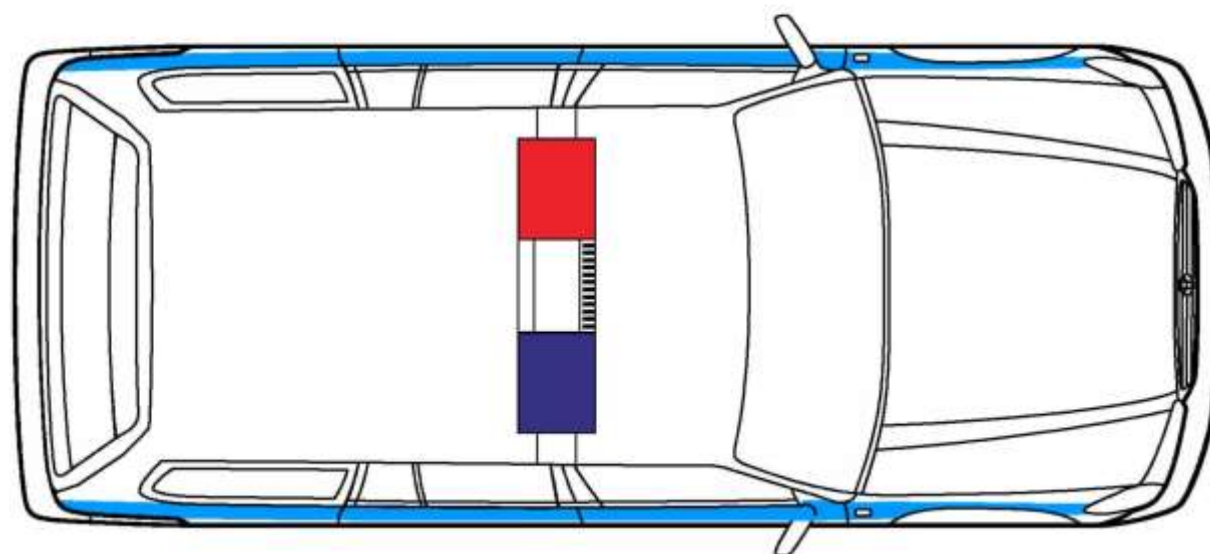

А.25 сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің кәсіби апаттық құтқару қызметтері мен құрылымдары автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

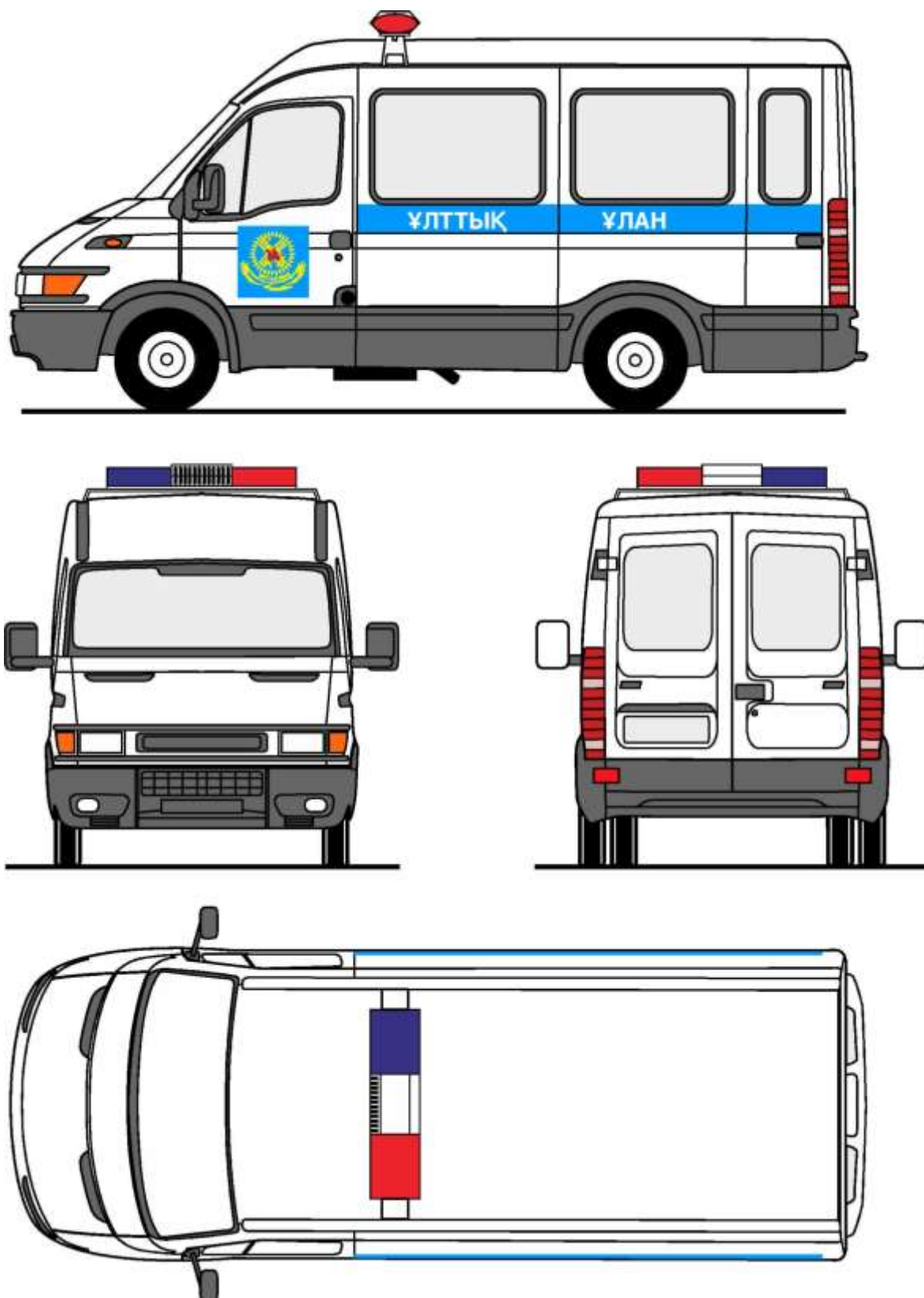

А.26 сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитетінің кәсіби апаттық құтқару қызметтері мен құрылымдары автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

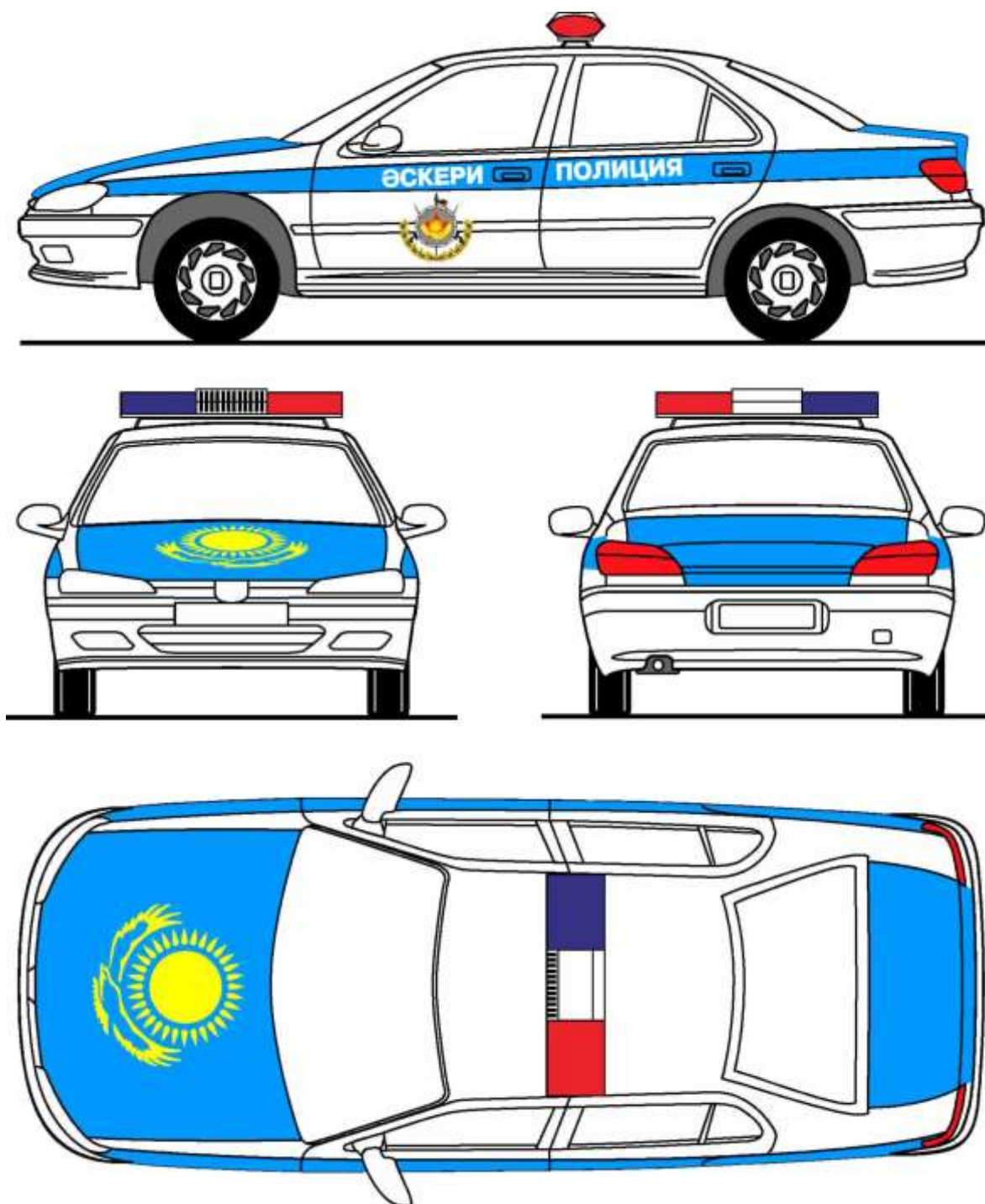

А.27-сурет – Қазақстан Республикасының Ұлттық ұлан патрульдік-бекеттік көлік құралдарының түс графикалық сұлбалары

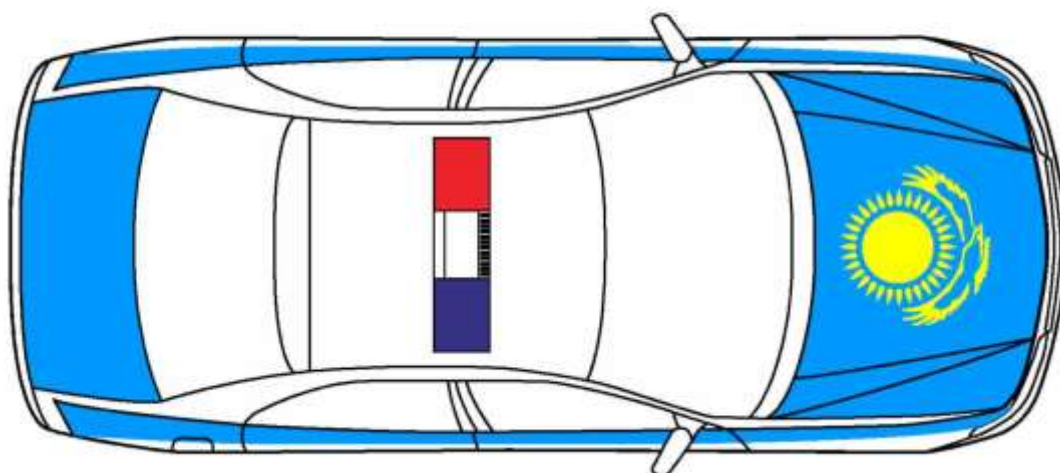

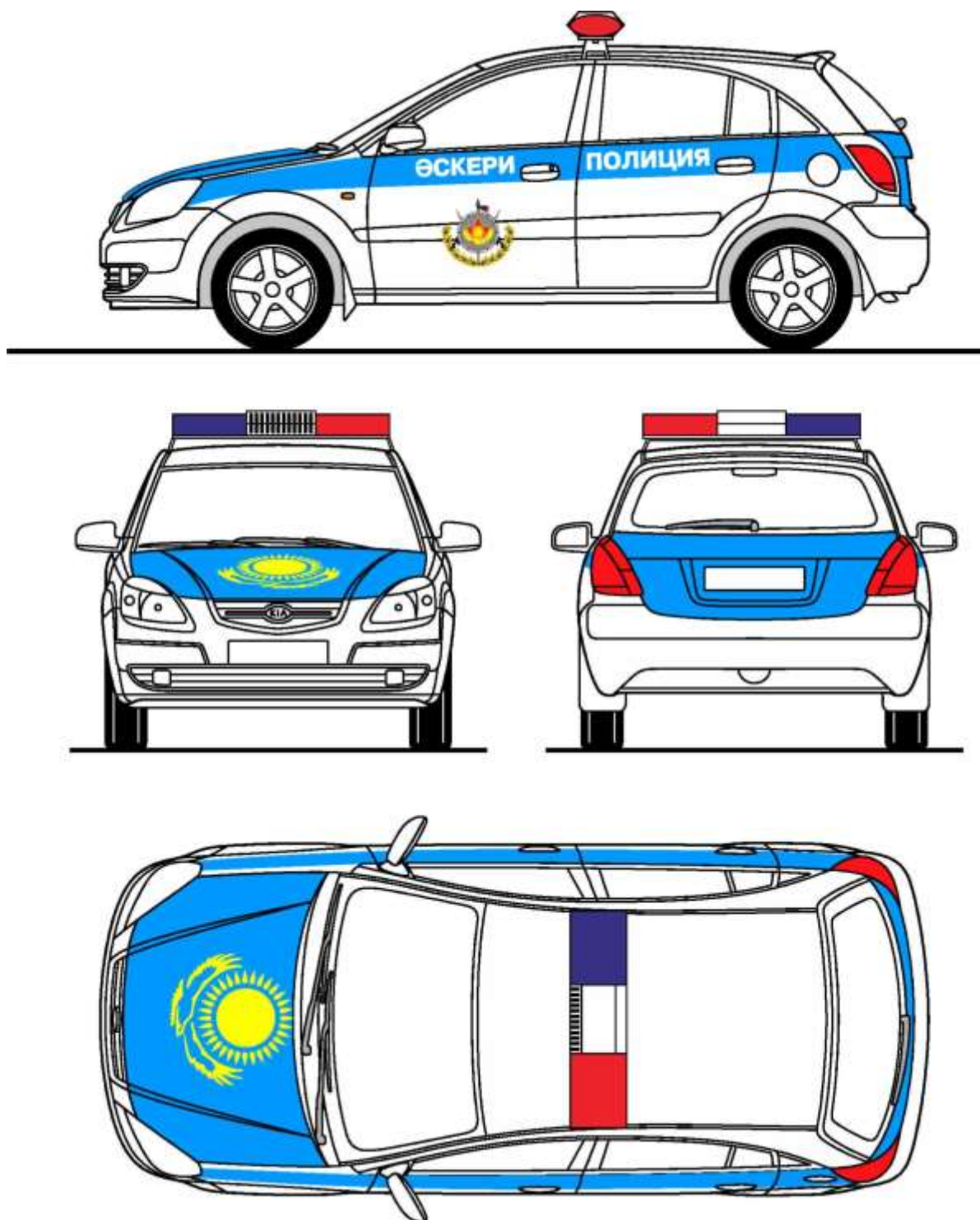
А.28-сурет – Қазақстан Республикасының Ұлттық ұлан патрульдік-бекеттік көлік құралдарының түс графикалық сұлбалары

А.29-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.30-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

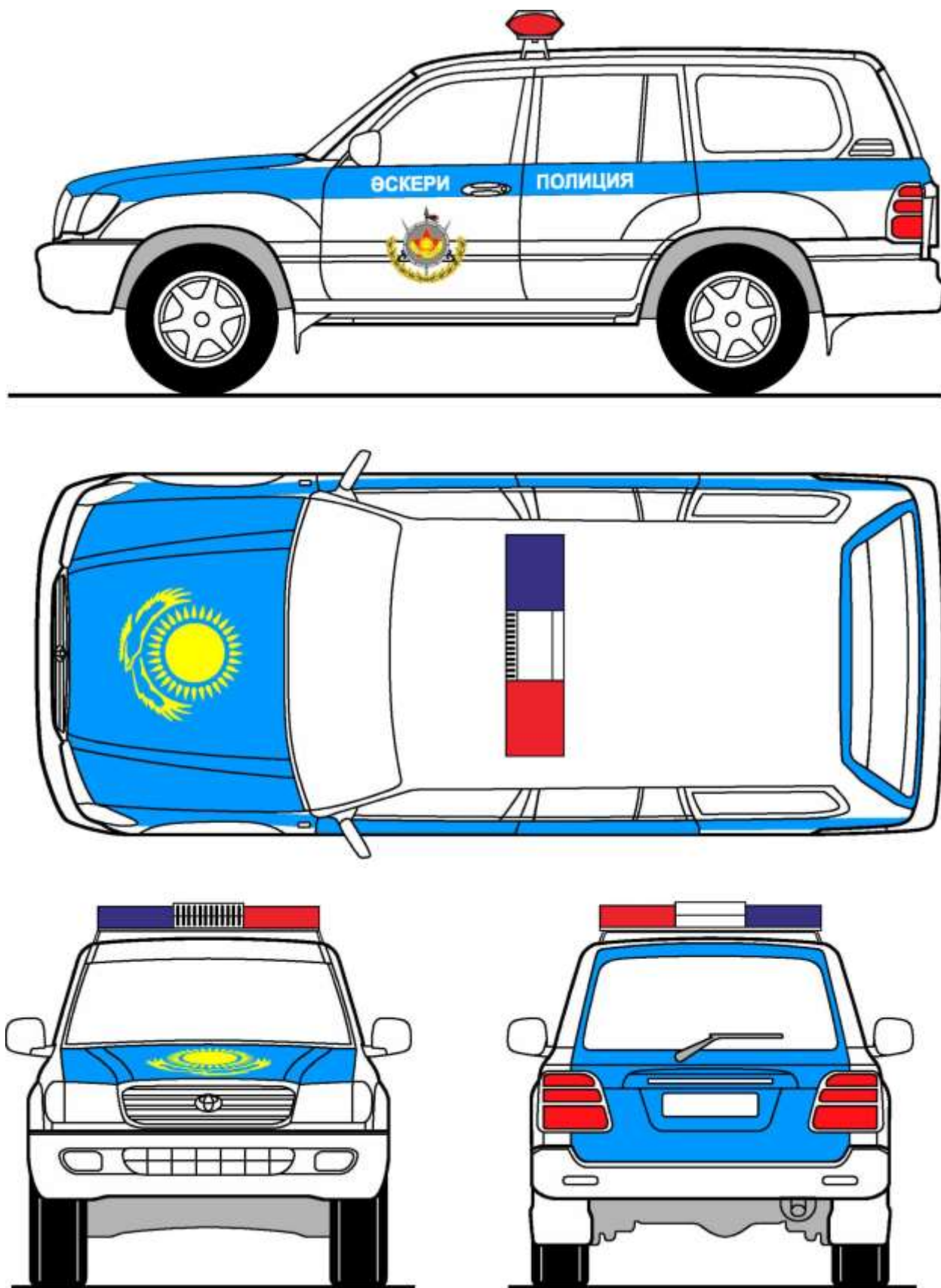

А.31-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

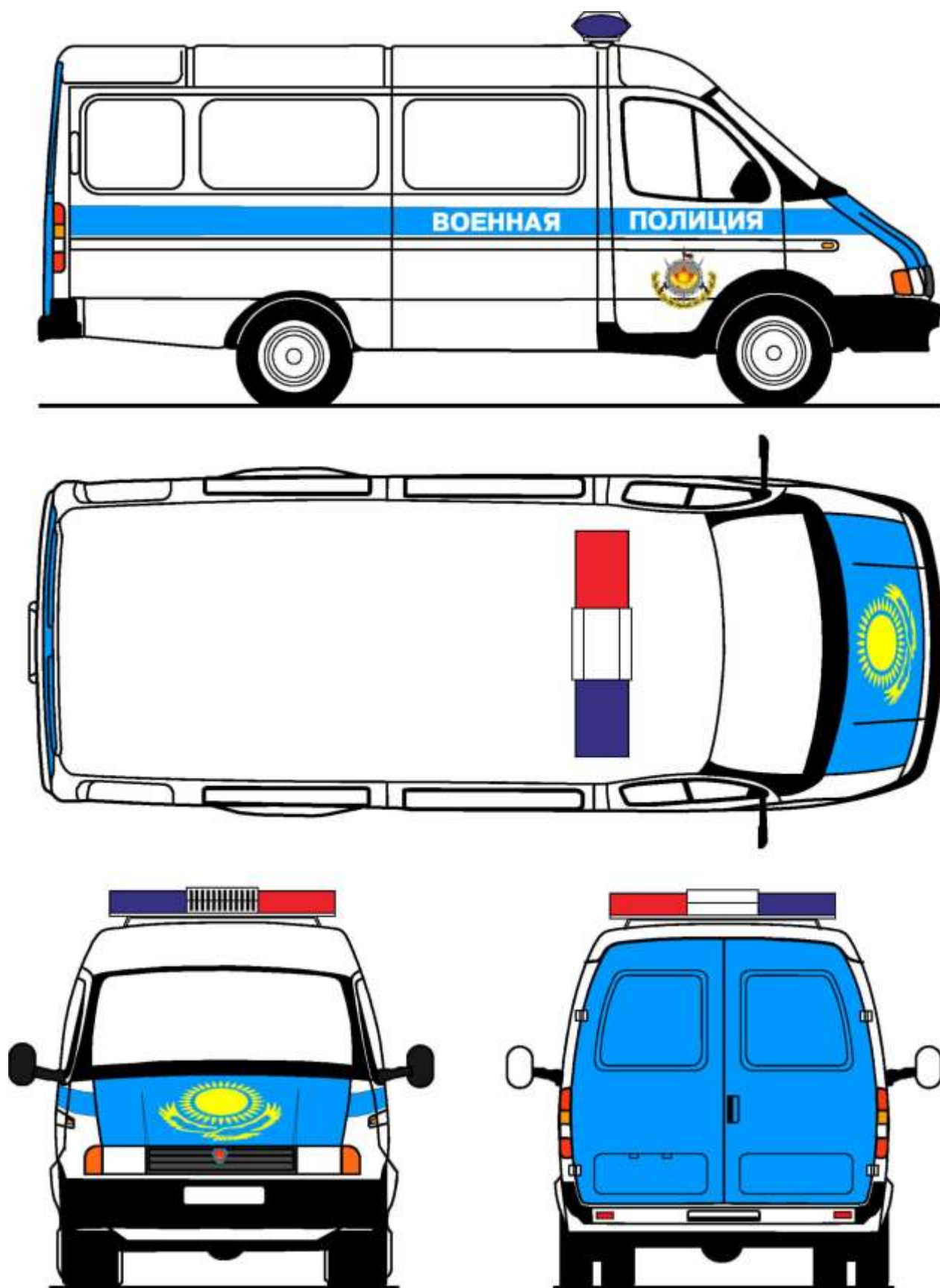

А.33-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.34-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

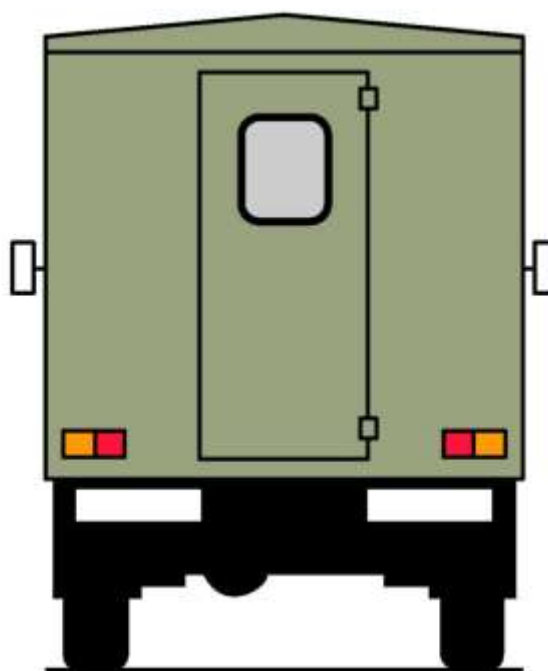

А.35-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

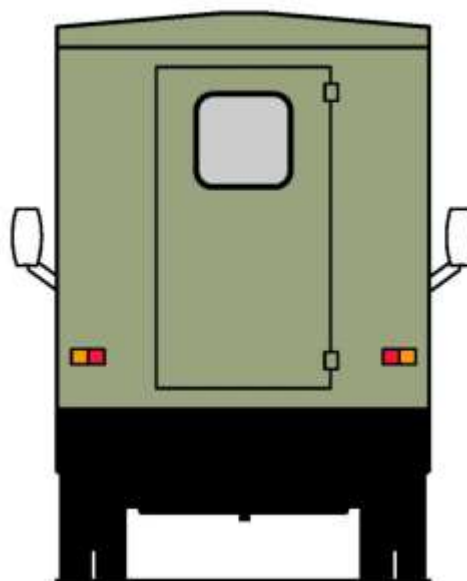

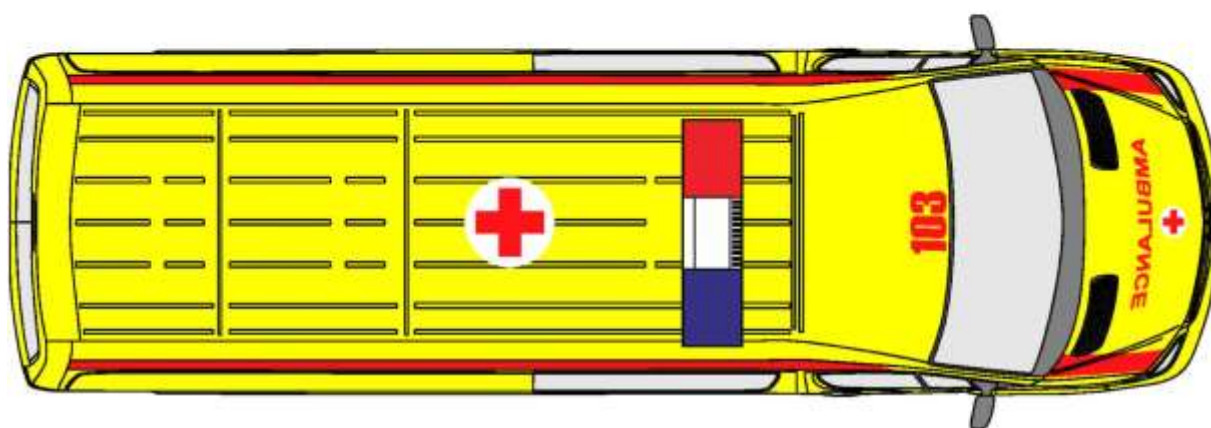
А.36-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

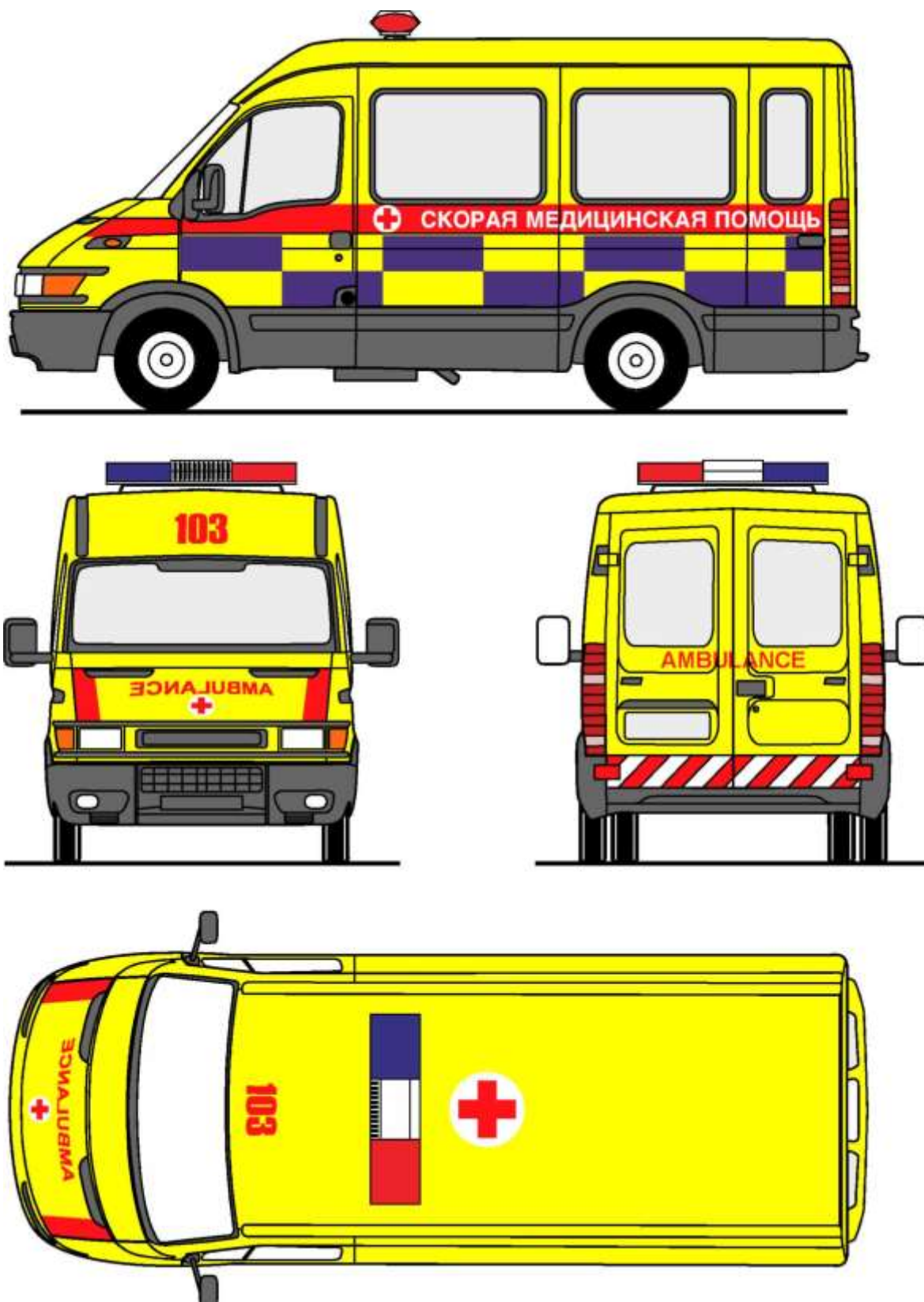
А.37-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.38-сурет – Әскери полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

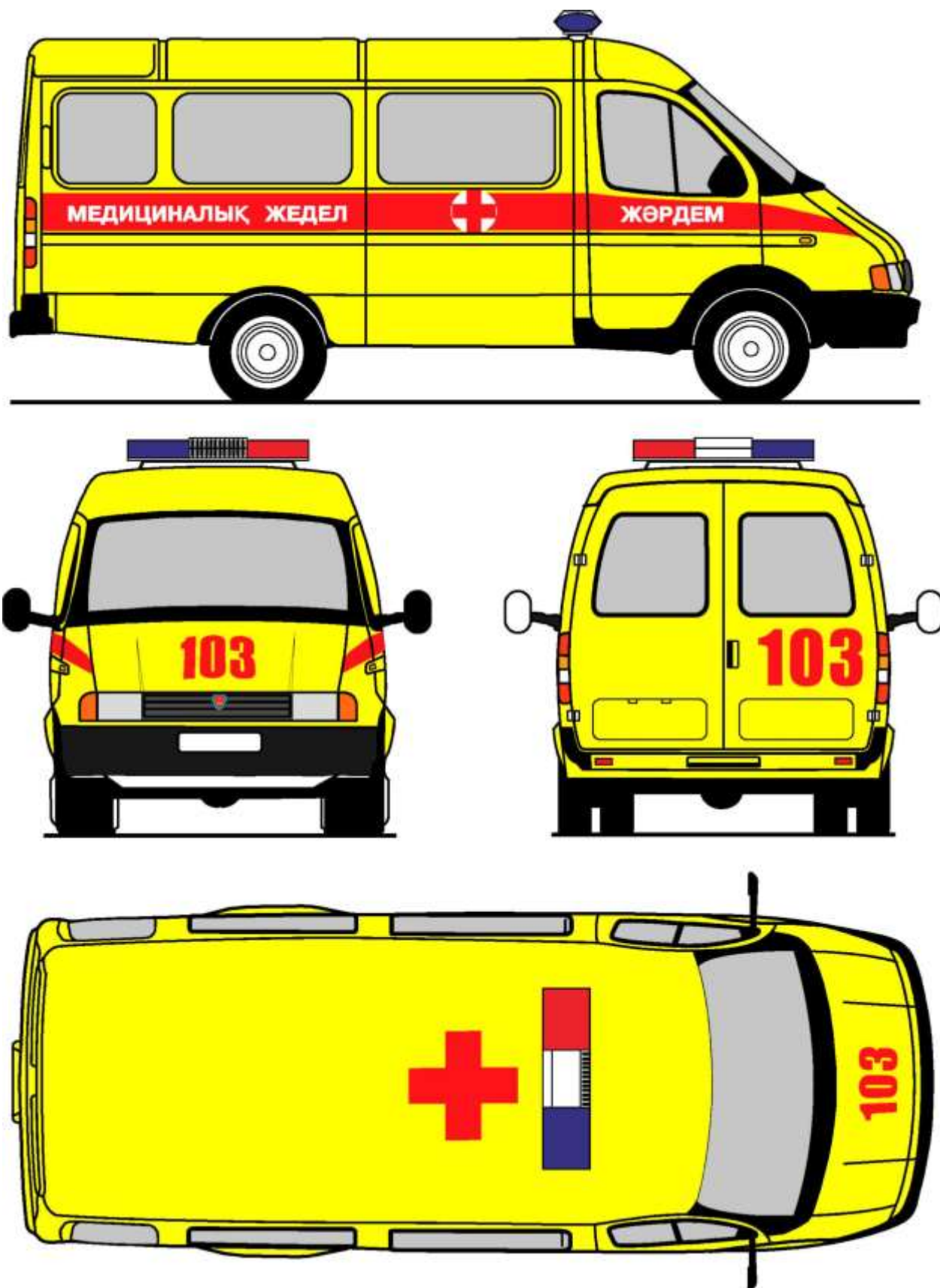

А.39-сурет – Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің мемлекеттік заңды тұлғаларына тиесілі Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау субъектілерінің жедел жәрдем көліктерінің түсті графикалық сұлбалары

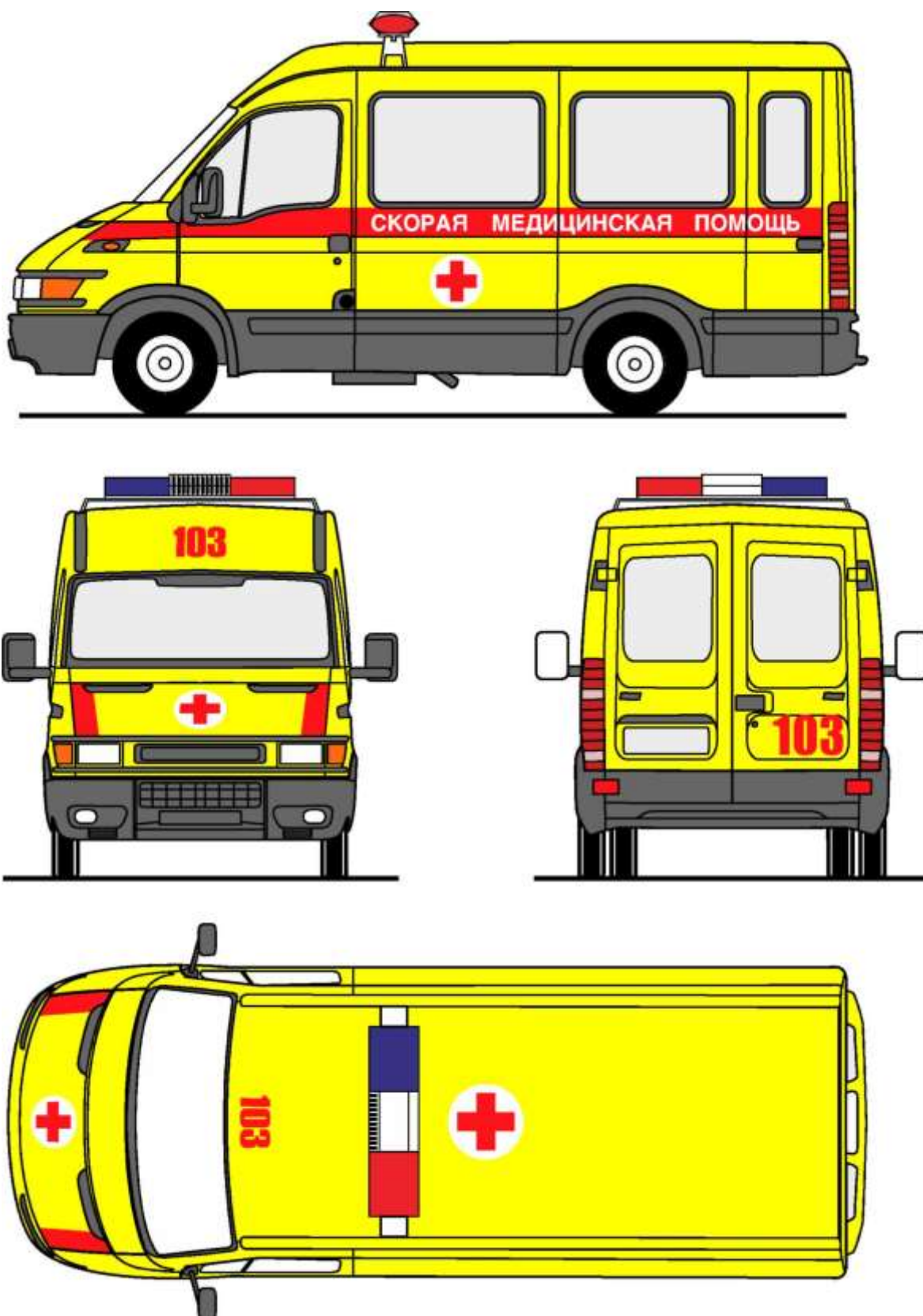
А.40-сурет – Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің мемлекеттік заңды тұлғаларына тиесілі Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау субъектілерінің жедел жәрдем көліктерінің түсті графикалық сұлбалары

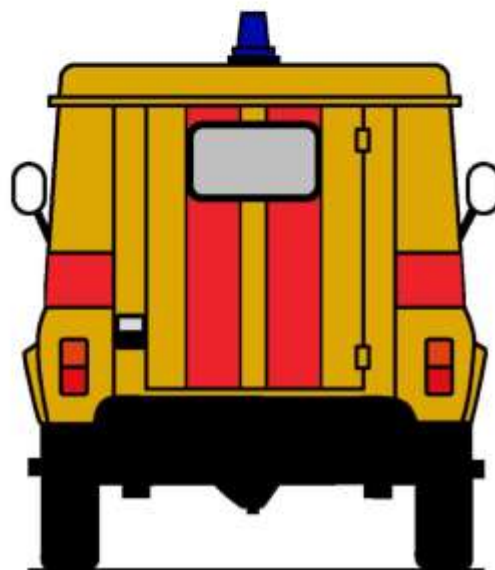

А.41-сурет – Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің мемлекеттік заңды тұлғаларына тиесілі Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау субъектілерінің жедел жәрдем көліктерінің түсті графикалық сұлбалары

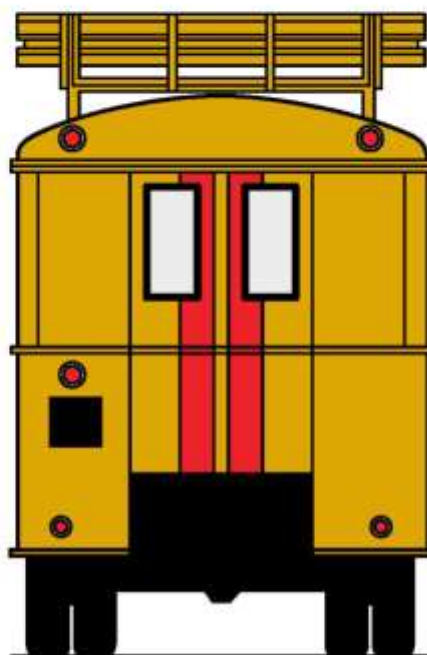
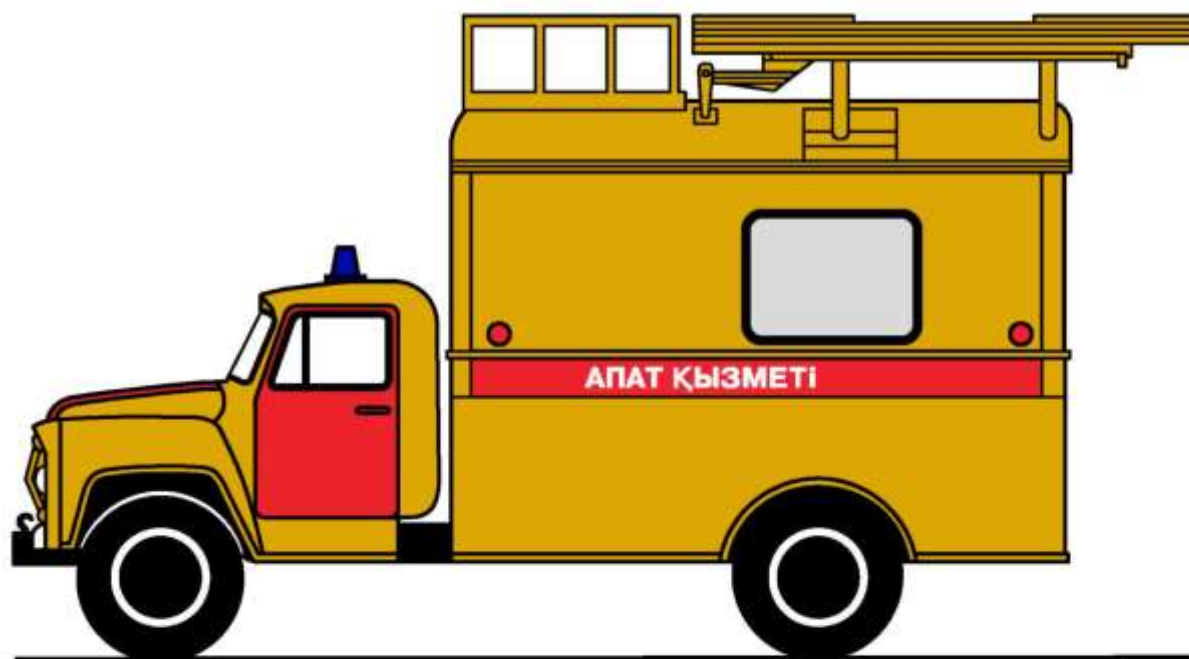
А.42-сурет – Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің мемлекеттік заңды тұлғаларына тиесілі Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау субъектілерінің жедел жәрдем көліктерінің түсті графикалық сұлбалары

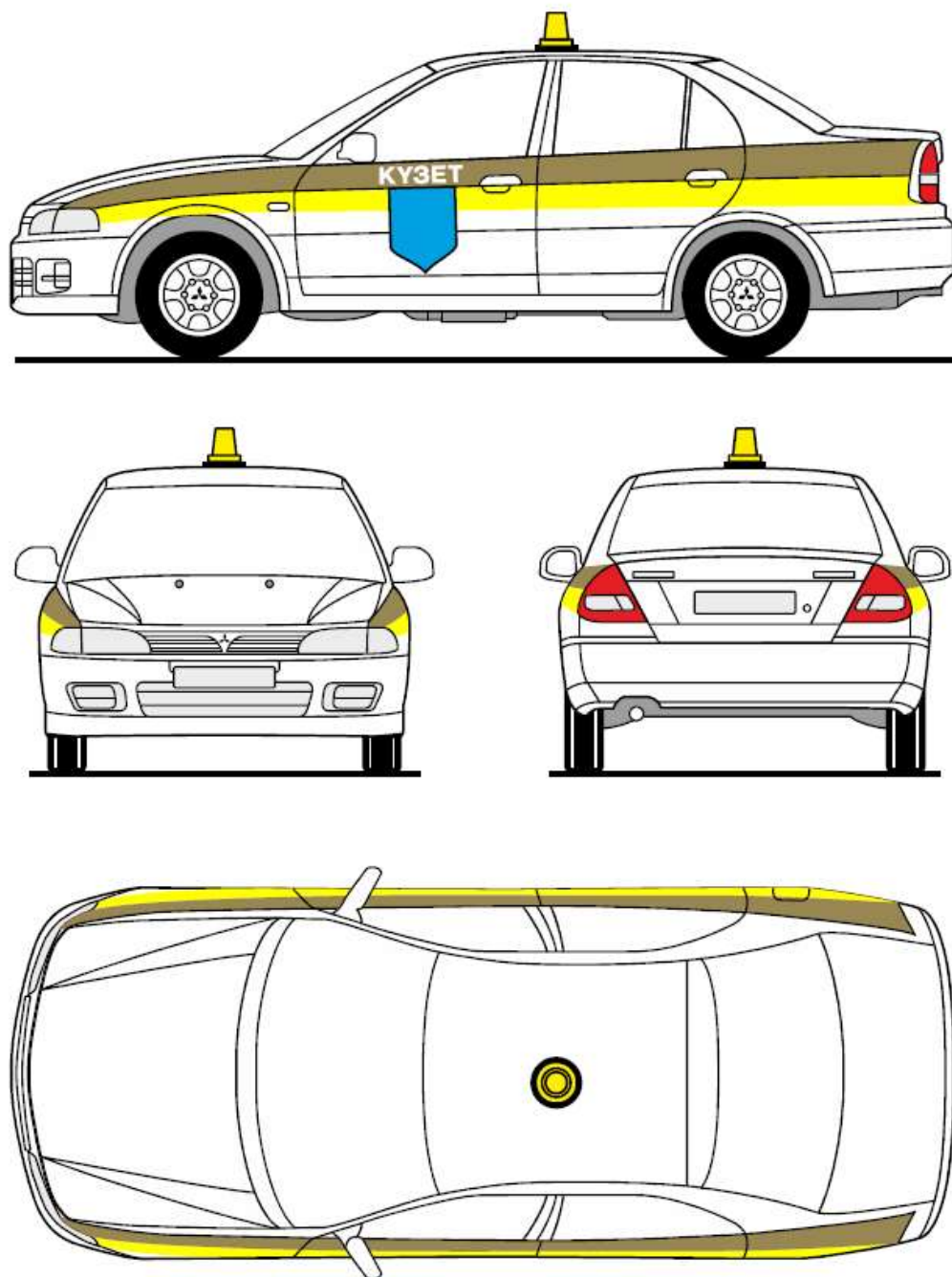
А.43-сурет – Апаттық қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.44-сурет – Апаттық қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

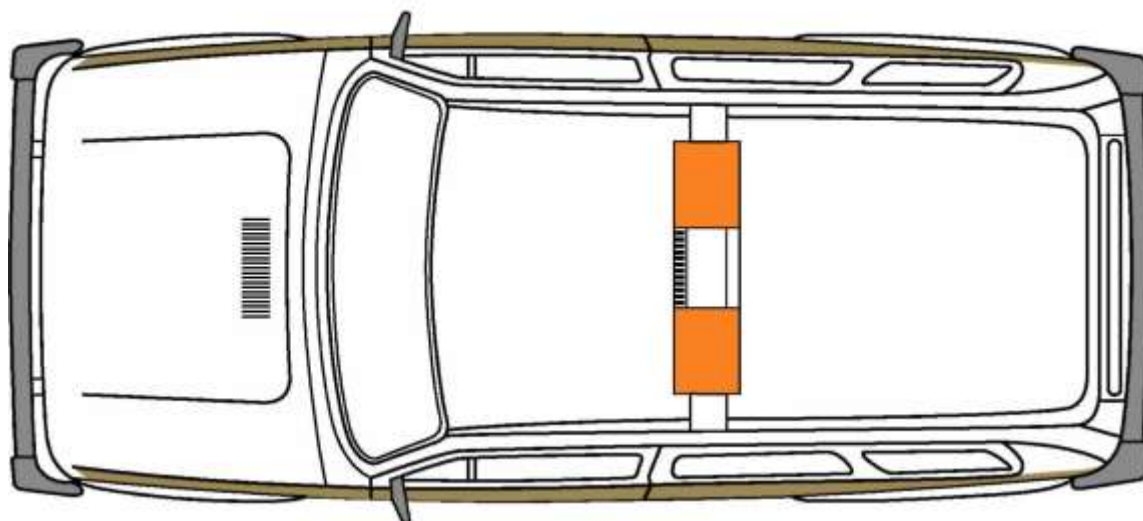
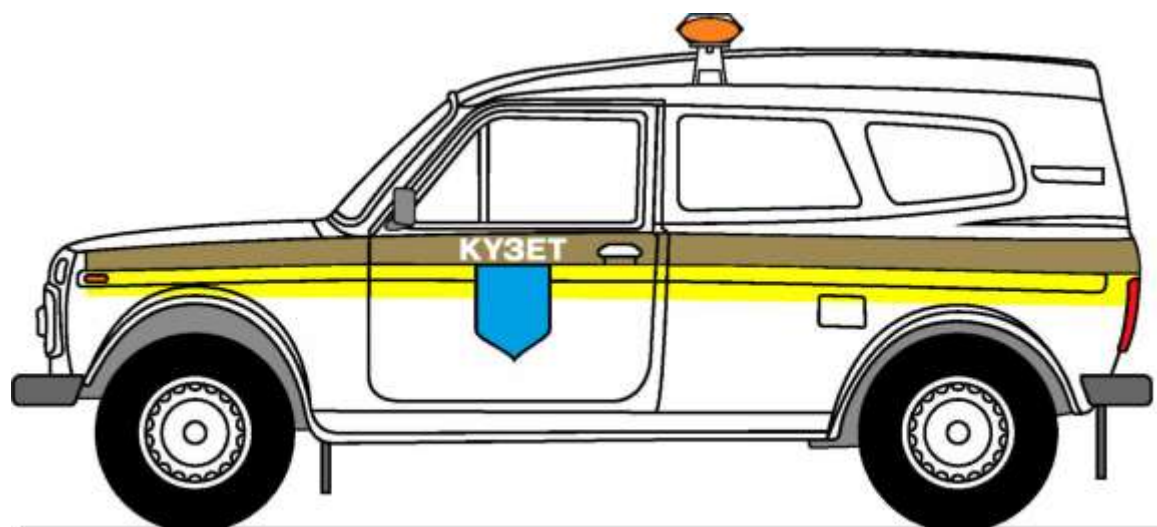

А.45-сурет – Апаттық қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

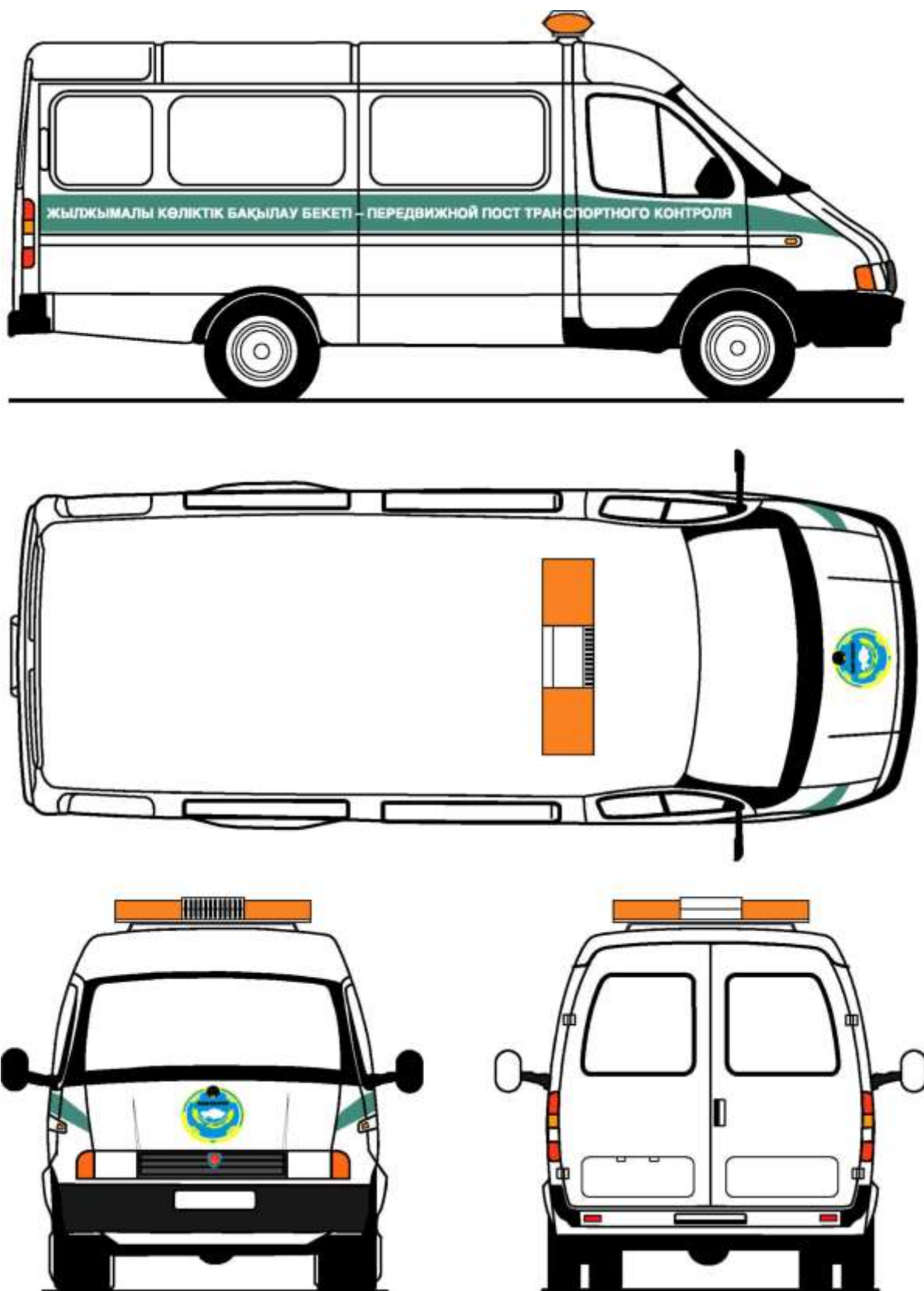
А.46-сурет – Жеке күзет ұйымдарының жедел әрекет ететін топтары көлік құралдарының түс графикалық сұлбалары

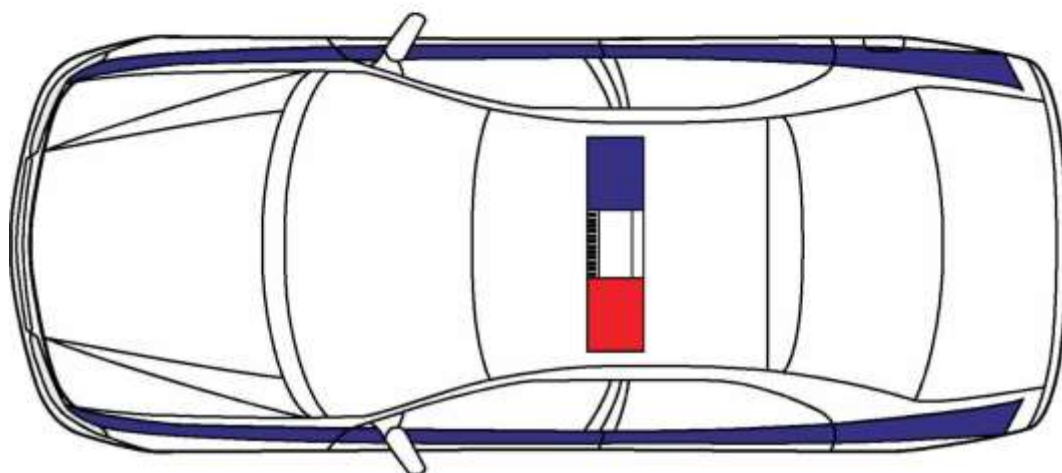

А.47-сурет – Жеке күзет ұйымдарының жедел әрекет ететін топтары көлік құралдарының түс графикалық сұлбалары

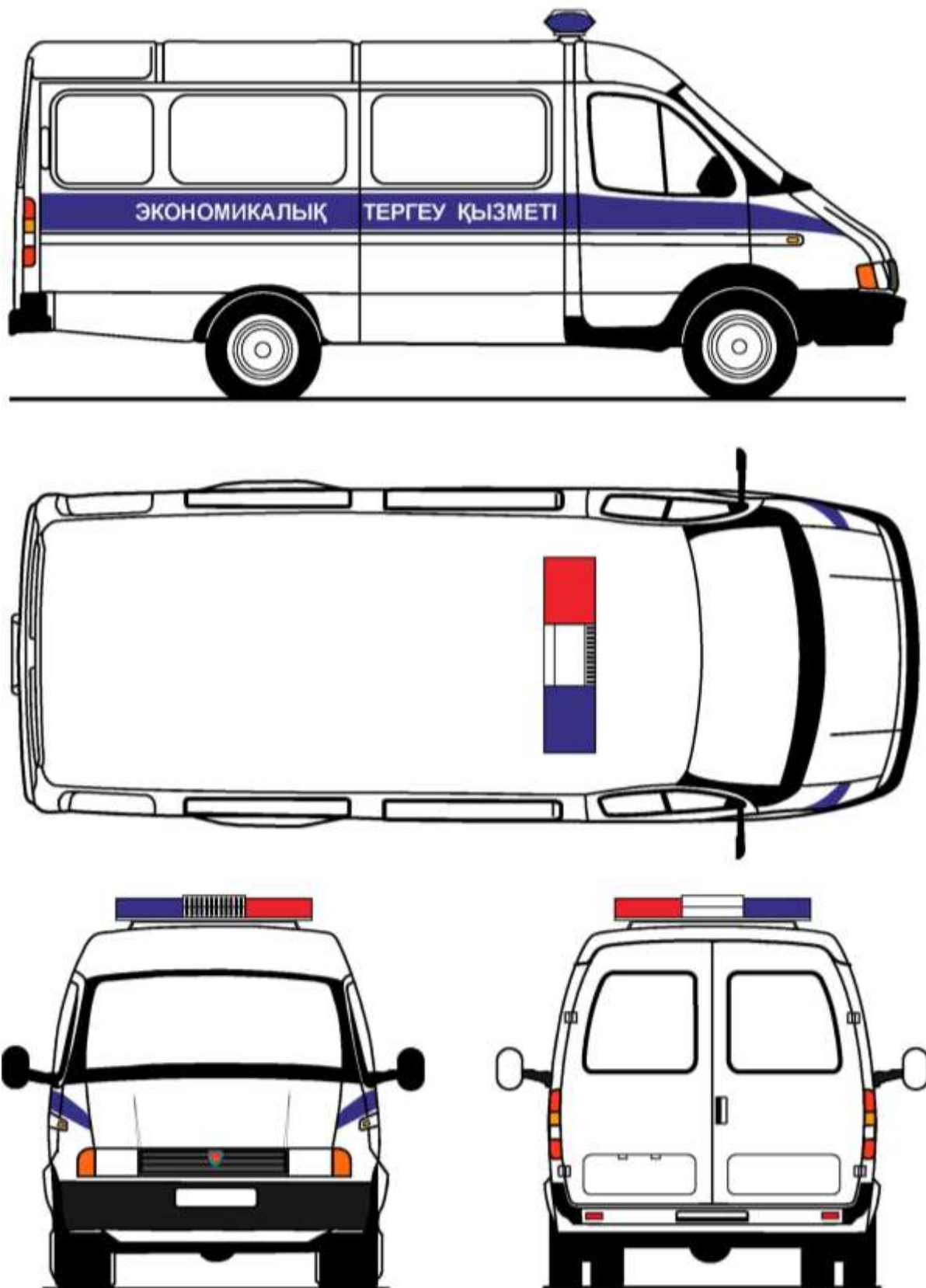

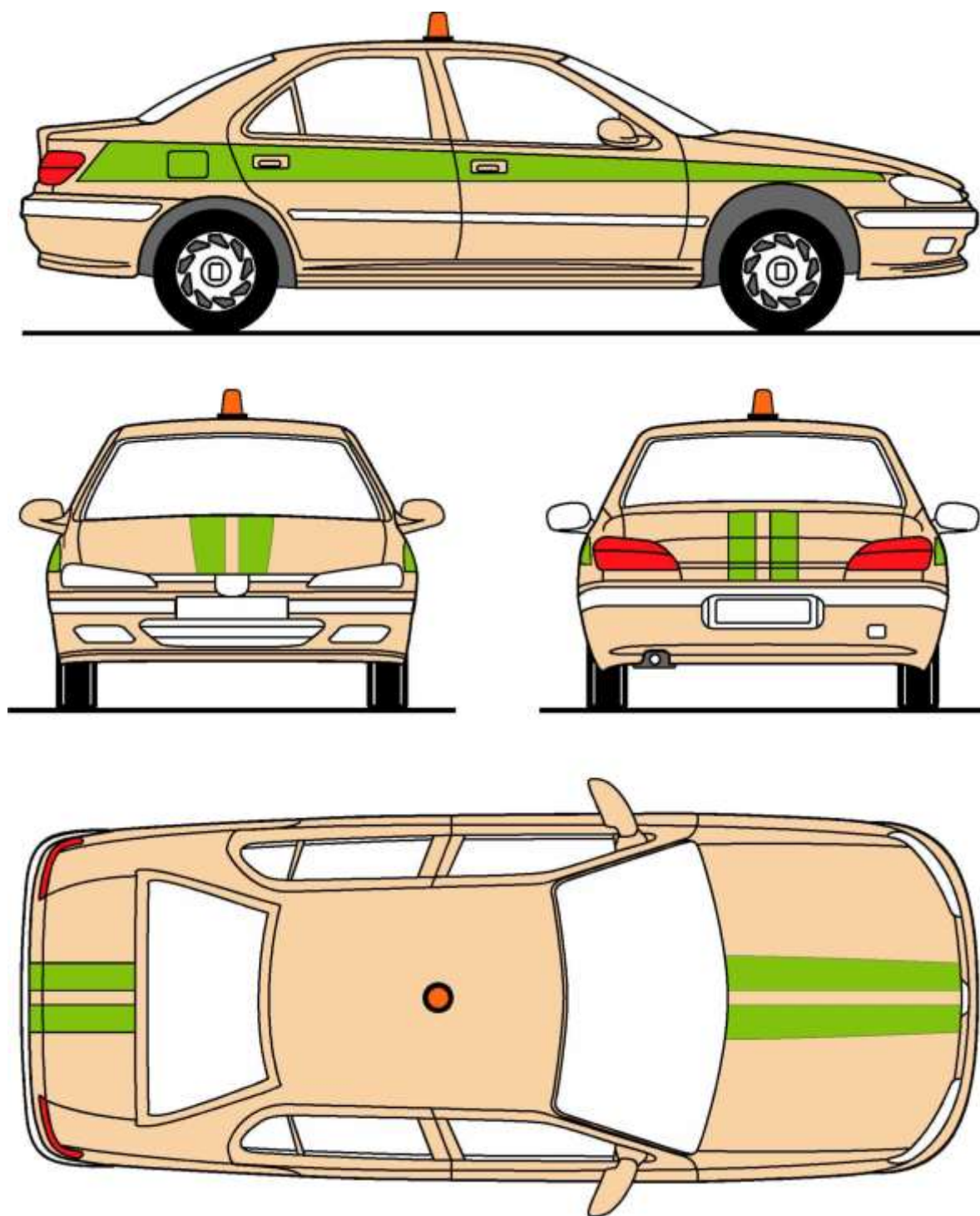
**А.48-сурет – Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі
Көлік комитетінің көліктік бақылау органдарының жылжымалы бақылау-өткізу
бекеттері автомобильдерінің түсті графикалық схемалары**

А.49-сурет – Экономикалық тергеу қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

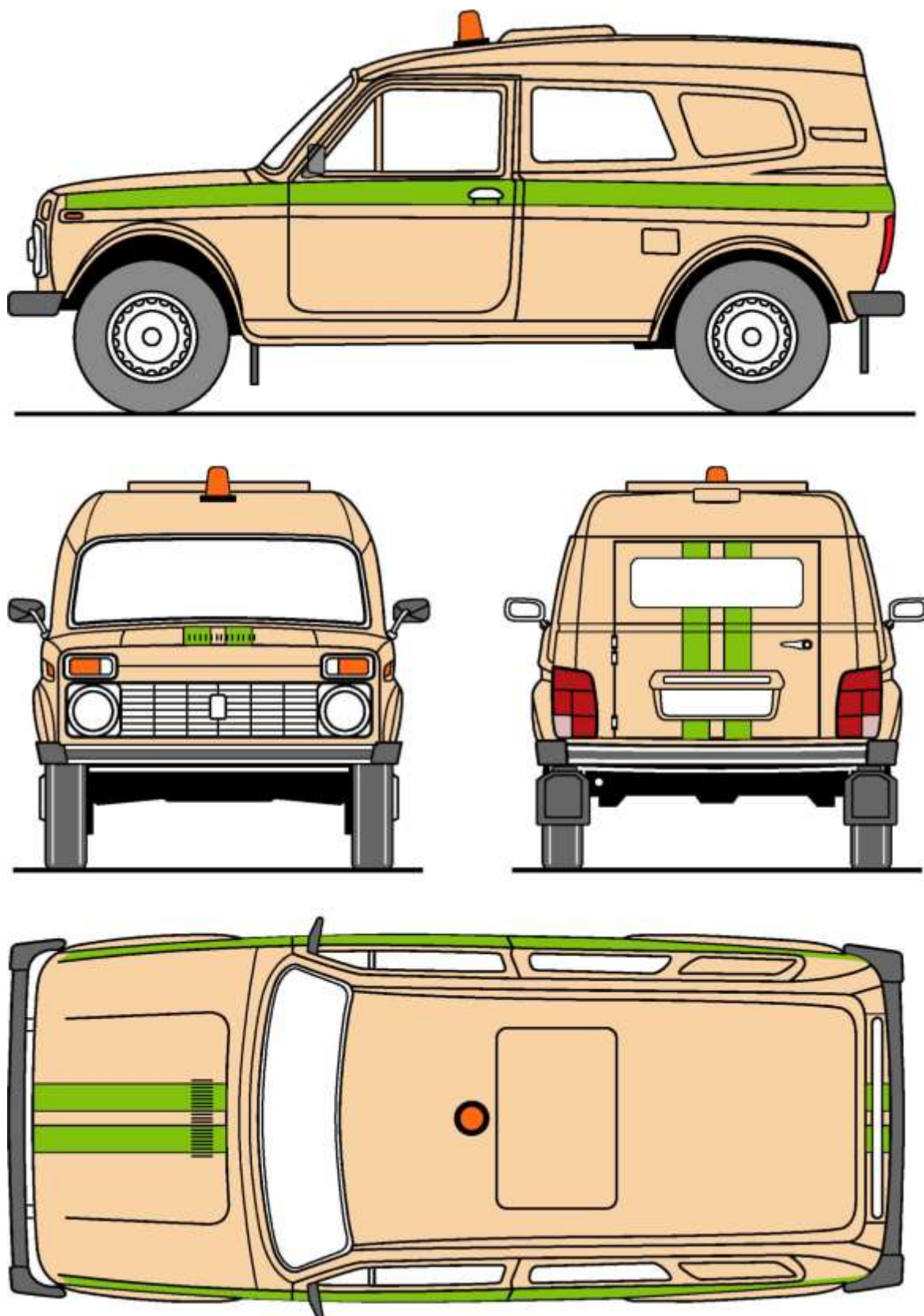

А.50-сурет – Экономикалық тергеу қызметі автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

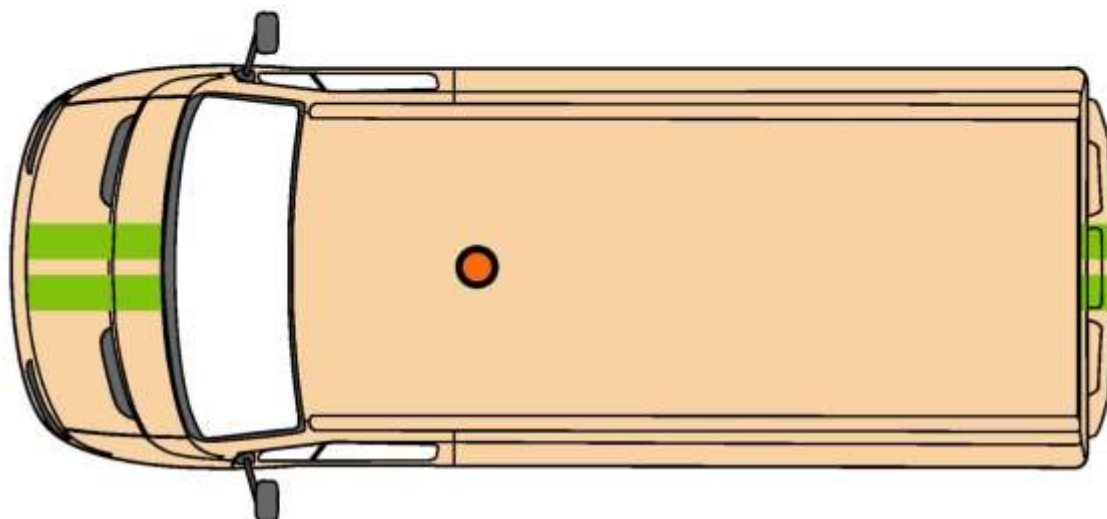
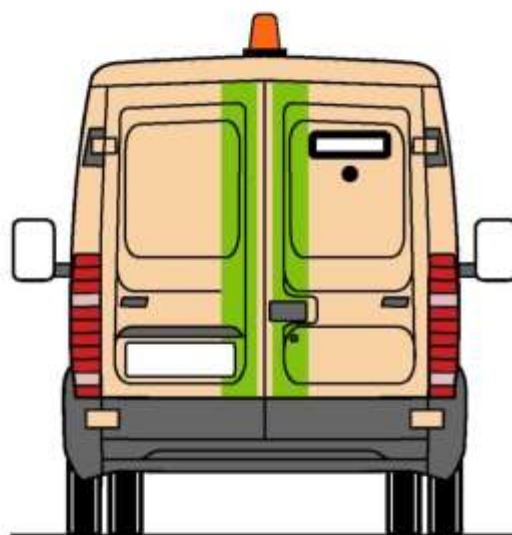
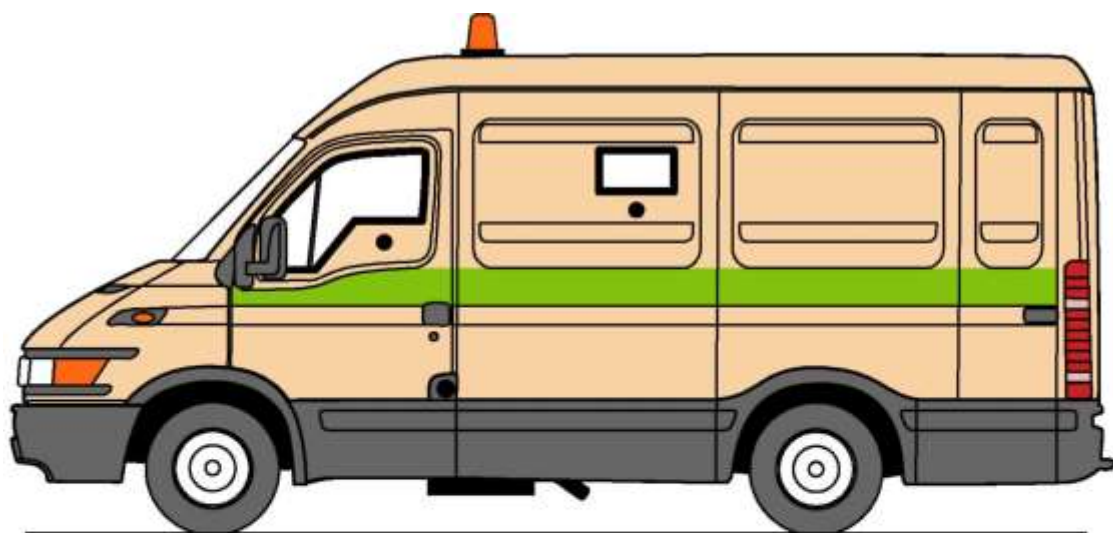

А.51-сурет – Инкассация қызметтерінің мамандандырылған автомобиль көлік құралдарының түсті графикалық схемалары

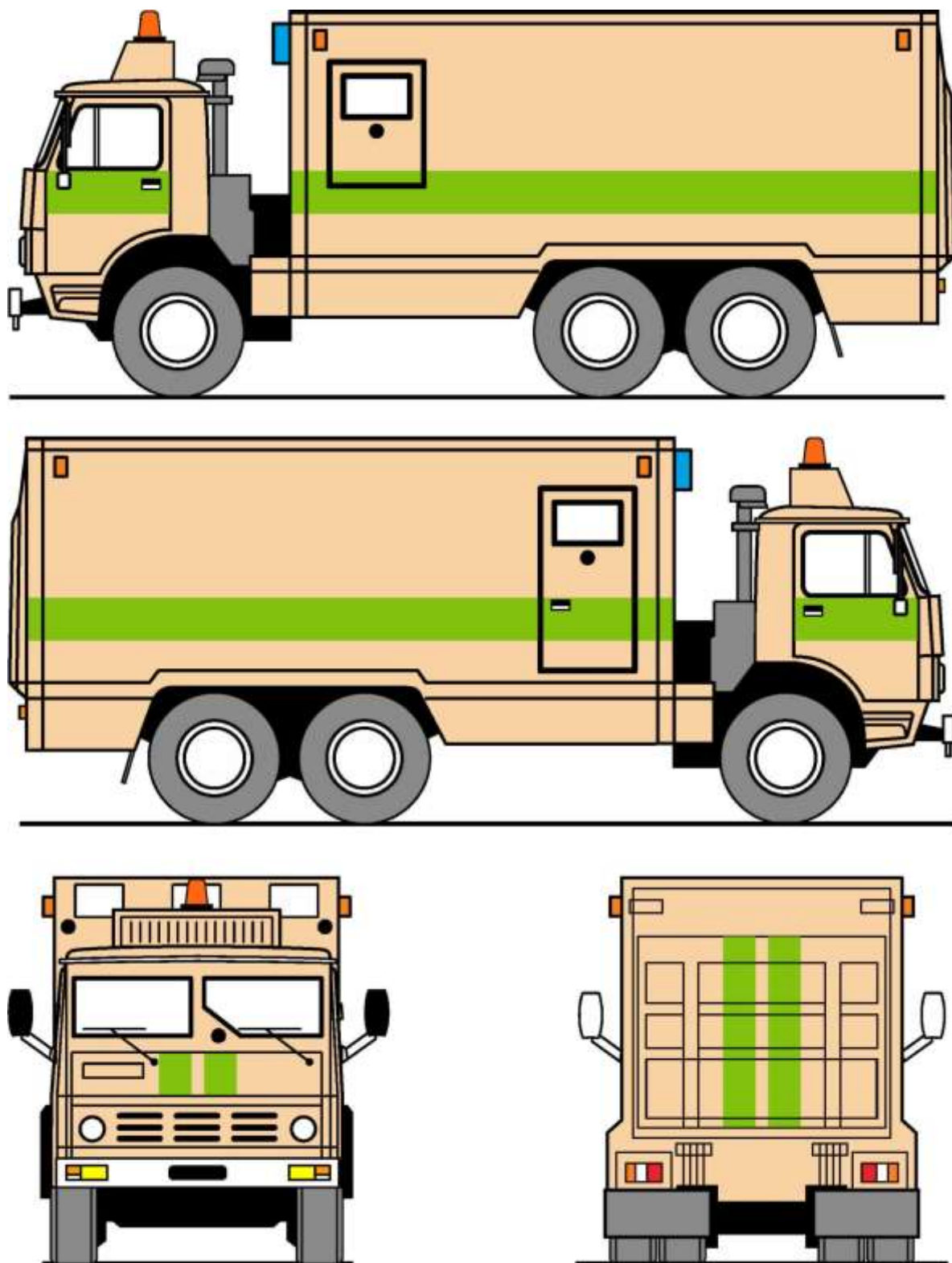

А.52-сурет – Инкассация қызметтерінің мамандандырылған автомобиль көлік құралдарының түсті графикалық схемалары

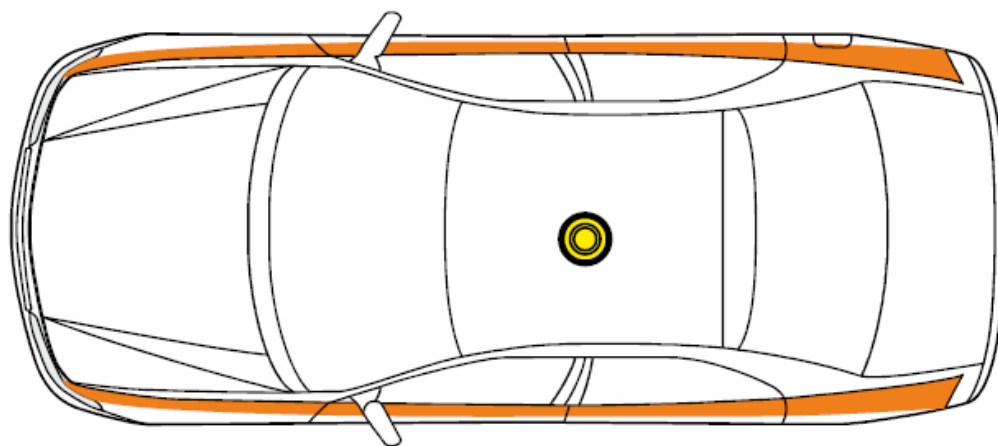

А.53-сурет – Инкассация қызметтерінің мамандандырылған автомобиль көлік құралдарының түсті графикалық схемалары

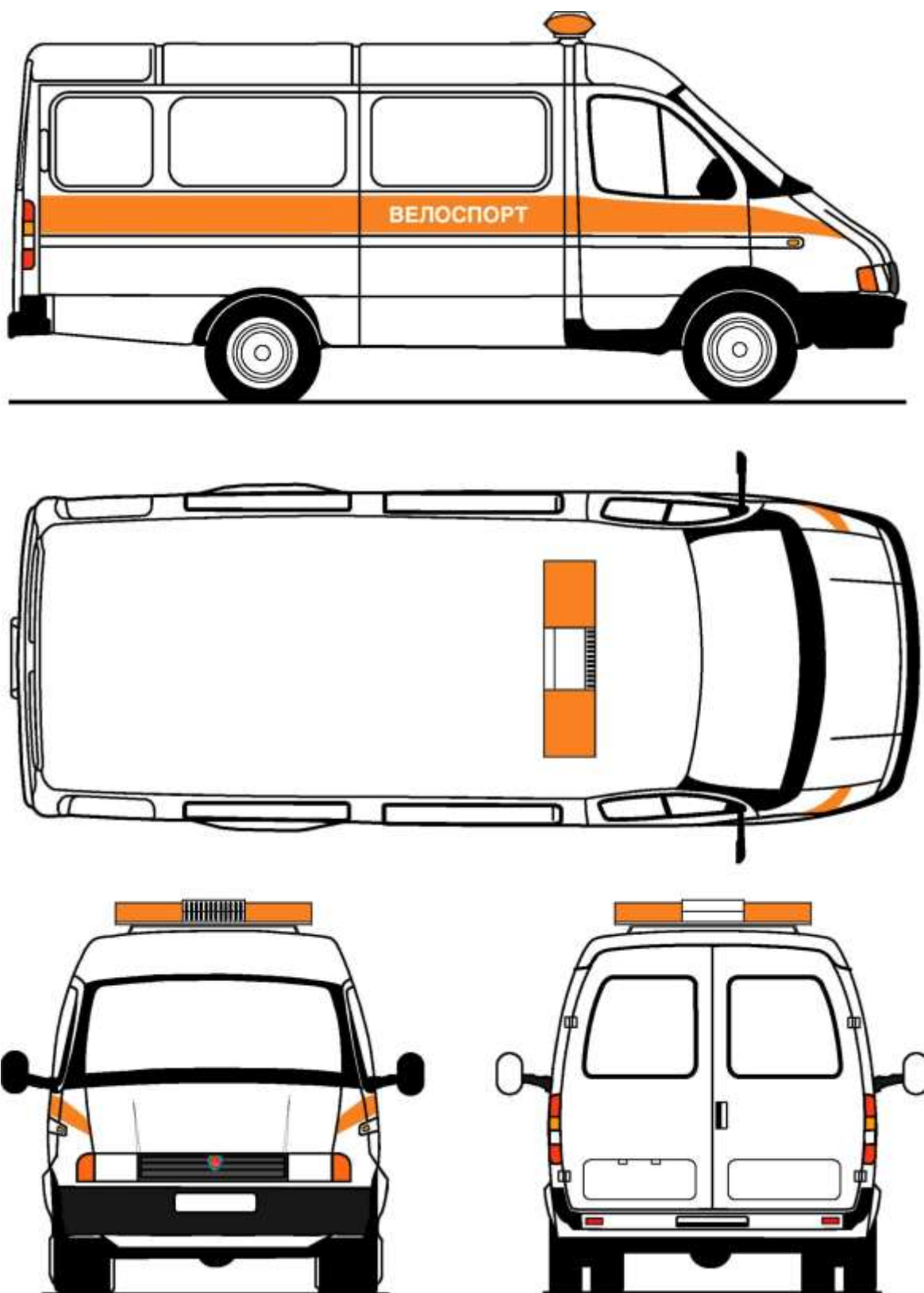

А.54-сурет – Инкассация қызметтерінің мамандандырылған автомобиль көлік құралдарының түсті графикалық схемалары

А.55-сурет – Велосипедшілердің ұйымдасқан топтарына ілесіп жүретін автомобильдердің түсті графикалық схемалары

А.56-сурет – Велосипедшілердің ұйымдасқан топтарына ілесіп жүретін автомобильдердің түсті графикалық схемалары

Б қосымшасы
(анықтамалық)

Жарық қайтарушы материалдардың пішініне, өлшеміне, колориметриялық және фотометриялық қасиеттеріне қатысты техникалық сипаттамалар

Б.1 Пішіні және өлшемдері

Б.1.1 Айырым белгілерін, жедел қызмет аты және көлік құралының жататыны жазуларын, қарама-қарсы жолақ пен бетті жасау үшін қолданатын, жарық қайтарушы материалдар пішіні және өлшемдері осы стандартпен мақұлданған, пішін мен өлшемдерге сәйкес келуі керек.

Жарық қайтарушы материалдардан жасалған, эмблемалар мен рәміздік мәндер, жедел және арнайы қызметтердің оның пішіні мен өлшемдеріне қатысты сәйкес нормативтік құжаттарға сәйкес болуы керек.

Б.1.2 Бүйір, артқы және контурлі таңбалауды орындау кезінде бүйір және (немесе) артқы контурлы материалдың ені (50 ± 10) мм құрауы керек.

Б.2 Колориметриялық спецификациялары

ЖХК № 15 (1971 жыл) құжат талаптарына сәйкес спектрофотометр көмегімен өлшеу жүргізу жүрісінде және ЖХК шам-эталонды жарықтандыру кезінде «D65» көзі нормальға 45° бұрышпен, және де нормальға көлденең бақылау кезінде (геометриялық қатынас $45^\circ/0^\circ$) жаңа материалдың түсі Б.1 – Б.3 кестесінде көрсетілген хроматикалық координаттары, жазықтықта белгіленуі керек, және β жарық күшінің коэффициентіне сәйкес келуі керек.

Б.1-кестесі – 1 Типтегі жарық қайтарушы қабыршақ үшін ЖХК түстің координаталар және жарық күш коэффициент шектері

Түс	Түстің координаталары								Жарық күші коэффициенті
	x_1	y_1	x_2	y_2	x_3	y_3	x_4	y_4	β
Ақ	0,355	0,355	0,305	0,305	0,285	0,325	0,335	0,375	$\geq 0,35$
Сары	0,522	0,477	0,470	0,440	0,427	0,483	0,475	0,534	$\geq 0,27$
Қызыл	0,690	0,310	0,595	0,315	0,569	0,341	0,655	0,345	$\geq 0,03$
Көк	0,780	0,171	0,150	0,220	0,210	0,160	0,137	0,038	$\geq 0,01$
Жасыл	0,007	0,703	0,248	0,409	0,177	0,362	0,026	0,399	$\geq 0,03$
Қоңыр	0,455	0,397	0,523	0,429	0,479	0,373	0,558	0,394	$\geq 0,03$

Б.2-кестесі – 2 Типтегі жарық қайтарушы қабыршақ үшін ЖХК түстік координаталар және жарық күш коэффициент шектері

Түс	Түстің координаталары								Жарық күші коэффициенті
	x_1	y_1	x_2	y_2	x_3	y_3	x_4	y_4	β
Ақ	0,305	0,315	0,335	0,345	0,325	0,355	0,295	0,325	$\geq 0,35$
Сары	0,494	0,505	0,470	0,480	0,493	0,457	0,522	0,477	$\geq 0,27$

Б.2-кестесінің соңы

Түс	Түстің координаталары								Жарық күш коэффициенті
	$x1$	$y1$	$x2$	$y2$	$x3$	$y3$	$x4$	$y4$	β
Қызыл	0,660	0,340	0,610	0,340	0,638	0,312	0,690	0,310	$\geq 0,03$
Көк	0,130	0,086	0,160	0,686	0,160	0,120	0,130	0,120	$\geq 0,01$
Жасыл	0,110	0,415	0,150	0,415	0,150	0,455	0,110	0,455	$\geq 0,03$
Қоңыр	0,455	0,397	0,523	0,429	0,479	0,373	0,558	0,394	$\geq 0,03$

Б.3-кестесі – 3 түр жарық қайтарушы қабыршақ үшін ЖХК түстік координаталар және жарық күш коэффициент шектері

Түс	Түстің координаталары								Жарық күш коэффициенті
	$x1$	$y1$	$x2$	$y2$	$x3$	$y3$	$x4$	$y4$	β
Ақ	0,300	0,270	0,385	0,355	0,345	0,395	0,260	0,310	$\geq 0,25$
Сары	0,545	0,454	0,487	0,423	0,427	0,483	0,465	0,534	$\geq 0,16$

Б.3 Фотометриялық спецификациялар

ЖХК шам-эталонды жарықтандыру кезінде «А» көзі және ЖХК № 54 (1982 жыл) басылымда жарияланған, ұсынысқа сәйкес өлшеу жүргізу кезінде, люкске m^2 қа канделлада жаңа жарықшағылыстырғыш беттердің жарықшағылыстыратын коэффициент мәні R' Б.4 – Б.6 кестеде көрсетілген мәнге аз дегенде сәйкес келуі керек.

Б.4-кестесі – 1 түр жарық қайтарушы қабыршақ үшін жарық қайтарушының минимальды коэффициенті

Бақылау бұрышы α	Құлау бұрышы $\beta1$ ($\beta2=0$)	Жарық қайтарудың минимальды коэффициенті ($кд \cdot лк^{-1} \cdot м^{-2}$)					
		ақ	сары	қызыл	жасыл	көк	қоңыр
12'	+5°	70	50	14,5	9	4	1
12'	+30°	30	22	6	3,5	1,7	0,3
12'	+40°	10	7	2	1,5	0,5	0,1
20'	+5°	50	35	10	7	2	0,6
20'	+30°	24	16	4	3	1	0,2
20'	+40°	9	6	1,8	1,2	0,1	0,1
2°	+5°	5	3	1	0,5	0,2	0,1
2°	+30°	2,5	1,5	0,5	0,3	0,1	0,1
2°	+40°	1,5	1	0,5	0,2	0,1	0,1

Б.5-кесте – 2-түр жарық қайтарушы қабыршақ үшін жарық қайтарушының минимальды коэффициенті

Бақылау бұрышы α	Құлау бұрышы β_1 ($\beta_2=0$)	Жарық қайтарудың минимальды коэффициенті ($\text{кд}\cdot\text{лк}^{-1}\cdot\text{м}^{-2}$)					
		ақ	сары	қызыл	жасыл	көк	қоңыр
12'	+5°	250	170	45	45	20	12
12'	+30°	150	100	25	25	11	8,5
12'	+40°	110	70	15	12	8	5
20'	+5°	180	120	25	21	14	8
20'	+30°	100	70	14	12	8	5
20'	+40°	95	60	13	11	7	3
2°	+5°	5	3	1	0,5	0,2	0,2
2°	+30°	2,5	1,5	0,4	0,3	0,1	0,1
2°	+40°	1,5	1	0,3	0,2	0,1	0,1

Б.6-кесте – - түр жарық қайтарушы қабыршақ үшін жарық қайтарушының минимальды коэффициенті

Бақылау бұрышы α	Құлау бұрышы β_1 ($\beta_2=0$)	Жарық қайтарудың минимальды коэффициенті ($\text{кд}\cdot\text{лк}^{-1}\cdot\text{м}^{-2}$)	
		ақ	сары
20'	+5°	450	300
20'	+30°	200	130
20'	+40°	90	75
20'	+60°	16	10

Бақылау бұрышы (α) – жарықтандыру өсі мен бақылау өсі арасындағы бұрыш.

Құлау бұрышы (β_1) – жарықтандыру өсі мен жарық қайтарушыға перпендикуляр арасындағы бұрыш.

*В қосымшасы
(міндетті)*

Эмблемалар

В.1-сурет – Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы

В.2-сурет – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштер Әскери полициясының эмблемасы

В.3-сурет – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар комитеті эмблемасы

В.4-сурет – Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының эмблемасы

В.5-сурет – Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Көлік комитетінің эмблемасы

*Г қосымшасы
(міндетті)*

Жазулар мен сандардың қаріптері

**А Ә Б В Г
Ғ Д Е Ж З
И Й К Қ Л
М Н Ñ О
Ө П Р С Т**

Г.1-сурет, 1-бет

У УҒ У Ф Х

Һ Ц Ч Ш

Щ Ъ Ы Ь

Э Ю Я

1 2 3 4 5

6 7 8 9 0

Г.2-сурет, 2-бет

A Á B D E F
G Ǵ H I IJ K
L M N Ń O Ó
P Q R S T U
Ú V Y Ý Z
Sh Ch

Г. 2-сурет - Латын графикасындағы жазулардың шрифті

Д қосымшасы
(міндетті)

Арнайы жарық белгілерінің колориметриялық және фотометриялық спецификациялары

Д.1 Колориметриялық спецификациялар

Өзінше жалтыл жарықтың қалпақтарын құрайтын, көк сүзгі арқылы өтетін, арнайы жарықтық белгілердің түстік координаттары шектерден тыс шықпауы керек:

Көк:

- жасыл жағына қарай шегі: $y = 0,065 + 0,805 x$;
- ақ жағына қарай шегі: $y = 0,400 - x$;
- қызыл күрең жағына қарай шегі: $x = 1,667 x - 0,222$.

Қызыл:

- қызыл күрең жағына қарай шегі: $y \geq 0,980 - x$;
- сары жағына қарай шегі: $y \leq 0,335$.

Қызғылт сары немесе сары:

- жасыл жағына қарай шегі: $y \leq x - 0,120$;
- қызыл жағына қарай шегі: $y \geq 0,390$;
- ақ жағына қарай шегі: $y \geq 0,790 - 0,670 x$.

Д.2 Фотометриялық спецификациялар

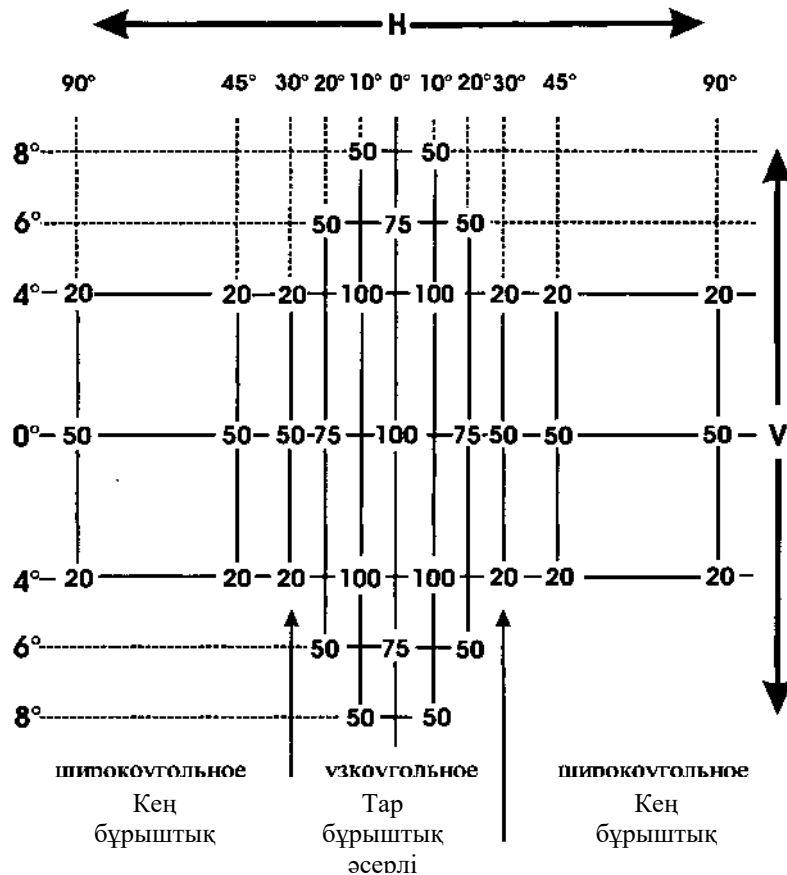
Д.2.1 Арнайы ескертетін жарық (Т санатты) үшін сәйкес тік бұрыштар шегінде жарықтың тиімді күші (J_e) Д.1- кестесінде көрсетілген, мәндерге сәйкес келуі керек және мынадай бағыттағы арнайы жарық сигналдарының бастапқы өсін айнала 360° бұрыш шегінде анықталады:

- арнайы жарық сигналының бастапқы ортасы арқылы өтетін және бастапқы өске перпендикуляр, көлденең жазықтықта;
- шамалары Д1-кестесінде көрсетілген, жасаушылары жоғарыда атап өткен көлденең жазықтықты құрайтын айналу конусында.

Д.1-кесте

Түсі	Бастапқы өсін айнала 360° көлденең бұрыштардың және тіке бұрыштардың шегінде көрсетілген J_e жарықтың тиімді күшінің минималды мәні						Жарықтың тиімді күшінің J_e максималды мәні					
	0°		$\pm 4^\circ$		$\pm 8^\circ$		Ішінде $\pm 2^\circ$		Ішінде $\pm 8^\circ$		бұрындары көрсетілген аймақтар шегінен тыс	
	күндіз	түнде	күндіз	түнде	күндіз	түнде	күндіз	түнде	күндіз	түнде	күнді	түнде
Көк	120	50	60	25	—	—	1700	700	1500	600	1000	300
Қызғылт сары немесе сары	230	100	—	—	170	70						
Қызыл	120	50	60	25	—	—						

Д.2.2 Бағытталған жалтыл жарық (Х санатты) үшін бастапқы өстегі жарықтың тиімді күші (J_e) Д.2 кестеде көрсетілген, мәндерге сәйкес келуі керек және Д қосымшасының Д1-суретінде көрсетілген (H және V) бағыттарында өлшенеді.

Ескертпе – Суретте мәндердің оң және теріс мәндері тиісінше « H » әріпінің оң және сол жақтарында және « V » әріпінен жоғары және төмен орналасқан

Д.1-сурет

Д.2-кесте

Түсі	Бастапқы өстегі J_e жарық тиімді күшінің минималды мәні		J_e жарықтың тиімді күшінің максималды мәні					
	$H = 0^\circ$	$V = 0^\circ$	ішінде $H = \pm 10^\circ$ $V = \pm 4^\circ$		ішінде $H = \pm 20^\circ$ $V = \pm 8^\circ$		Бұрындары көрсетілген аймақтардан тыс	
	күндіз	түнде	күндіз	түнде	күндіз	түнде	күндіз	түнде
Көк	200	100	3000	1500	1500	600	1000	300
Қызғылт сары немесе сары	400	200	1500	600	1500	600	1000	300
Қызыл	200	100	3000	1500	1500	600	1000	300

Д.2.3 Тарбұрыштық және кеңбұрыштық әсерлі арнайы жарықтық белгілер (Х санатты) үшін жарықтың стандартты таралу ауқымы Д.1-суретте көрсетілгенге сәйкес келуі керек. «Тарбұрыштық әсерлі» санаттың көлденең бұрышының минимальды

ҚР СТ 1863-2018

ауқымы 30° дан солға 30° дейін оңға, ал «кең бұрыштық әсерлі» санаттың - 90° дан көлік құралынан бағытта 30° дейін көлік құралының ішіне бағытта.

$H = 0^\circ$ және $V = 0^\circ$ бағыты бастапқы өске сәйкес келеді. (Көлік құралында бұл көлік құралының орта бойлық жазықтығына көлденең, параллель және көруді қамтамасыз ету үшін қажет, бағытқа нысаналанған болады). Бұл бастапқы орта арқылы өтеді. Кестеде әр жарық өсіне қажет минимумның пайыз мөлшері ретінде өлшеудің әртүрлі бағыты үшін жарықтың минимальды күшінің мәні көрсетілген ($H = 0^\circ$ және $V = 0^\circ$ бағытында).

Д.1-суретінде көрсетілген, жарықтың таралу аймағында, сұлба түрде торлар бейнеленген, оптикалық бейне негізінде біркелкі болуы керек, ол деген минимальды мәннен ең азына сәйкес, әр бағытта жарық күші, пайыз мөлшері ретінде, осы бағытқа сәйкес, торлар сызығында белгіленеді.

Д.2.4 Оптикалық жүйелері екі және одан да көп оптикалық жүйелерден тұратын, арнайы жарықтық белгілерге қойылатын талаптар

Д.2.4.1 Көлік құралына орнату кезінде кеңістікте орналасуы, бірден көп жеке сыңары бар, арнайы жарықтық белгі кезінде, егер жеке сыңарларда әр жарықтың бөліктен таралуы 360° көлденең бұрыш ауқымында әр көрші жарықтың бөліктен таралуымен және көлік құралының бір жағында жарық элементтер арасындағы тең қашықтықта тұрған және көлік құралының бойлық өсіне перпендикуляр, тігінен жазықтықта көлік құралынан 20 м сәйкес қашықтық, қалпында, сәйкес санат үшін көрсетілген, тігінен бұрыш диапазонында сыйысса тиімді болып саналады.

Д.2.4.2 Әр оптикалық жүйе басқа оптикалық жүйенің біреуімен жабылмайтын, көлденең бұрыш шегінде Д.2.1-Д.2.3 талаптарына сәйкес келуі керек. Бұдан басқа, әр белгіленген бағытқа, аз дегенде, бір оптикалық жүйе тиімді болуы және Д.2.1-Д.2.3 сәйкес келуі керек.

Д.2.4.3 Барлық оптикалық жүйелер синхронды жұмыс істеуі керек. Бұл көлік құралының ені бойынша жайылатын, тұтас «жарық жолағы» әр жартысына ғана қатысты.

Д.2.4.4 Көлік құралының барлық бағыттарында белгінің тиімді беруін арнайы жарықтық белгі қаттамасыз ету керек болғандықтан, бұл көлік құралы оның сыңарларының біреуінің істен шығуын табатын арнайы жүйемен жабдықталған болуы керек. Егер бұл жүйе арнайы жарықтық белгіні жасаушысымен құрастырылған болса, онда ол сәйкестікті растау рәсімі кезінде тексерілуі керек.

Д.2.5 Қыздыратын шамсыз жарық көзімен (көздерімен) жабдықталған, кез келген жалтыл жарық үшін, бір минут және 30 минут кезінде оның жұмыс істеуінен кейін өлшенген, жарық күші, минимальды және максимальды талаптарға сәйкес келуі керек. Жарық күшінің таралуы оның бір минут ішінде жұмыс істеуінен кейін бір минут ішінде және 30 минут ішінде жұмыс істеу кезінде HV нүктесінде алынған, қатынасты қолдануымен есептелуі мүмкін.

Д.2.6 Егер арнайы ескертетін жарықтық шығарылатын жарығы бірнеше жарқ ету тобынан тұрса, бірінен сол бірі тікелей келетін жарқ етулер арасындағы Δt уақытша аралық келесі түрде топ шегіндегі (ең жоғарғы мәні кезінде жарық күші, $J_H = \text{макс}$, ең төменгі мәні кезінде жарық күші, $J_L = \text{макс}$) жарқ етудің жарық күшінің шыңы арасында қатынасқа байланысты шектелуі керек:

$$\text{егер } \frac{J_H}{J_L} > 10, \text{ онда } \Delta t(c) \leq \frac{1}{3f} \quad (Д.1)$$

$$\text{егер } 1 \leq \frac{J_H}{J_L} \leq 10, \text{ онда } \Delta t(c) \leq \frac{1}{f(5,5 - 0,25 \frac{J_H}{J_L})}. \quad (Д.1)$$

Егер ең шың мәндер арасындағы уақыт аралығы Δt 0,04 с аз немесе тең болса, онда бұл аралықта импульстар бір жарық ету ретінде қарастырылады. Егер осы аралық Δt артығырақ дұрыс болса, онда жарық күшінің шыңы жоғарғы сол жарық ету есепке ғана қабылданады.

Д.3 Сынақ жүргізу шарты

Д.3.1 Жарық көзін сынау

Д.3.1.1 Ауыспалы жарық көзі жағдайында стандартты жарық қолданылады.

Д.3.1.2 Ауыспалы немесе ауыспайтын жарық көзімен жабдықталған, жарықтарда барлық өлшеулер (қыздыратын шамдармен, газ бәсеңділікті жарық көздеріне және басқа көздерге), сәйкес 6,75 В 13,5 В немесе 28,0 В кернеу кезінде жүргізіледі.

Электр жабдықтаудың қосымша көзін қолданатын, жүйе жағдайында, электр жабдықтаудың арнайы көзі не болмаса зауыт-жасаушымен хабарланған жарық көзін басқаратын механизм, кернеу, осы электр жабдықтаудың көзінің кіру қысқышында қолданады. Егер басқа көрсетілмеген болса, онда, осы қолданатын кезде, 6,75 В, 13,5 В немесе 28,0 В кернеу қолданылады.

Д.3.1.3 Қыздырылатын шам кезінде өлшеулер 12 В мөлшер бастапқы тәртібі кезінде стандартты қыздырылатын шамда жүргізілуіне және егер ол қолдануға келсе, осы стандартты шамда 13,5 В кезінде анықталатын, коэффициент көмегімен алдеқашан өлшенген мәндерге қайтадан есеп жүргізілуіне рұқсат етіледі.

Д.3.2 Фотометриялық сипаттамаларға сынау

Д.3.2.1 Фотометриялық сипаттамаларды өлшеу кем дегенде 25 м қашықтықта жүргізіледі.

Арнайы жарықтық белгі жақтан фотоэлектрлік қабылдағыштың бұрыштық диаметрі көп дегенде доғаның 10 минутын құрауы керек.

Фотометриялық жүйенің оталу уақыты өлшенетін белгінің өсу уақытына сәйкес келуі керек.

Д.3.2.2 Бір деңгейді жарық күшті (1 дәреже) арнайы жарықтық белгілер үшін «түнгі шарт» үшін қабылданған, деңгей қолданылады.

Екі деңгейді жарық күшті (1 дәреже) арнайы ескертетін белгілер үшін екі деңгей әрқайсысы үшін өлшеу жүргізіледі.

Әр жақты бағыттағы жарық тиімді күші Д.1 және Д.2 кестелерде көрсетілген, мәндерге сәйкес келуі керек.

Д.3.2.3 Қыздырылатын шамды қолдану жағдайында, ол арнайы жарықтық белгілер үшін көрсетілген, сол санатты шамдарға сәйкес келуі керек.

Д.3.2.4 Т және Х санатты түстердің арнайы жарықтық белгілерінің f жиілігі, «жарық беру ұзақтығы» t_H және «жыпылықтау ұзақтығы» t_D қоршаған ортаның температурасы $(23 \pm 5)^\circ\text{C}$ кезінде және номинальды кернеуден 90 нан 115 % дейін құрайтын құрылғы қысқышында кернеу кезінде өлшенуі керек. Одан басқа, дұрыс қосылуы және минус 20°C дан плюс 50°C дейін температура кезінде немесе келесі рәсімге сәйкес оған су сорғалауынң әсері кезінде жалтыл жарықтың дұрыс жұмыс істеуі қамтамасыздануы керек.

Ашық сорғытпалы тесіктерімен өзінің қалыпты жұмыс жағдайында орнатылған, арнайы жарықтық белгінің үлгісіне, егер бұндай бар болса, саптамадан минутына 2,5 мм 45° бұрышпен судың конусты сорғалауы есебімен бағытталады.

Сынақ кезінде құрылғы өзінің тік өсін минутына төрт айналым жылдамдықпен айналуы керек.

Сынақ 12 сағат бойы үзіліссіз жүргізіледі, содан кейін су беру тоқтатылады.

Үлгі, егер жиналған сулар көлемі 2 см^3 аспасағ сынақты өтті деп саналады.

Бұл жағдайда номинальды кернеуден 90 % тең, кернеу бергеннен кейін бір минут өткенде, жиілік 2 ден 4 Гц дейін құрауы керек

Е қосымшасы
(міндетті)

Ксенонның қатынасты спектрлі таралуы

Е.1-кесте

<i>Толқын ұзындығы λ, нм</i>	<i>Қуаттың салыстырмалы спектрлі таралуы $S_e(\lambda)$</i>	<i>Толқын ұзындығы λ, нм</i>	<i>Қуаттың салыстырмалы спектрлі таралуы $S_e(\lambda)$</i>	<i>Толқын ұзындығы λ, нм</i>	<i>Қуаттың салыстырмалы спектрлі таралуы $S_e(\lambda)$</i>	<i>Толқын ұзындығы λ, нм</i>	<i>Қуаттың салыстырмалы спектрлі таралуы $S_e(\lambda)$</i>
380	74,5	480	94,6	580	77,7	680	73,1
385	73,8	485	87,7	585	77,3	685	80,4
390	79,5	490	86,9	590	76,2	690	77,7
395	96,1	495	83,8	595	75,4	695	70,0
400	84,2	500	77,3	600	73,1	700	67,3
405	83,1	505	76,2	605	72,3	705	68,8
410	83,8	510	76,2	610	72,7	710	76,9
415	82,7	515	76,5	615	75,4	715	74,2
420	87,3	520	76,9	620	76,2	720	67,7
425	81,5	525	77,3	625	73,5	725	70,8
430	80,0	530	77,3	630	73,5	730	78,5
435	81,9	535	77,3	635	71,2	735	77,3
440	83,8	540	76,9	640	69,2	740	76,2
445	80,8	545	76,9	645	71,2	745	72,3
450	98,5	550	76,5	650	71,2	750	72,3
455	80,0	555	76,5	655	68,8	755	79,2
460	91,5	560	76,2	660	68,8	760	90,4
465	97,7	565	76,5	665	70,4	765	-
470	100,0	570	76,9	670	70,4	770	-
475	97,7	575	77,3	675	71,2	775	-

ӘОЖ 629.114.79:006.354

МСЖ 03.220.20

Түйін сөздер: көлік құралдары; жедел және арнайы қызметтер; түсті графикалық сұлбалар; айырым белгілер және жазулар; негізгі және қарама-қарсы түстер; сәндік жолақтар; арнайы жарықтық және дыбыстық белгілер; лак-бояу материалдардың үлгі түстерінің картотекасы

НАЦИОНАЛЬНЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных и специальных служб
ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ, ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ, НАДПИСИ,
СПЕЦИАЛЬНЫЕ СВЕТОВЫЕ И ЗВУКОВЫЕ
СИГНАЛЫ

Общие требования

СТ РК 1863-2018

Издание официальное

Комитет технического регулирования и метрологии
Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан
(Госстандарт)

Астана

Предисловие

1 ПОДГОТОВЛЕН И ВНЕСЕН «Товариществом с ограниченной ответственностью «Научно-исследовательский институт транспорта и коммуникаций» «НИИ ТК» и «Товариществом с ограниченной ответственностью «Центр оценки соответствия продукции автомобилестроения и сертификации систем менеджмента качества «KAZAUTOCERT».

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ Приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 25 декабря 2018 года 384-од.

3 Настоящий стандарт разработан с учетом требований национального стандарта Российской Федерации ГОСТ Р 50574-2002 «Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных служб. Цветографические схемы, опознавательные знаки, надписи, специальные световые и звуковые сигналы. Общие требования» путем изменения его структуры, внесения дополнительных требований, отдельных технических отклонений и редакционных изменений, отражающих особенности системы подтверждения соответствия, нанесения цветографических схем на транспортные средства отдельных оперативных служб и специфику государственного языка и символики Республики Казахстан, а также в целях гармонизации с Правилами ООН № 65 «Единообразные предписания, касающиеся официального утверждения специальных предупреждающих огней для автотранспортных средств» и техническим регламентом Таможенного союза ТР ТС 018/2011 «О безопасности колесных транспортных средств», информация о которых приведена во введении.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Закона Республики Казахстан «О дорожном движении» от 17.04.2014 г. № 194-V ЗРК; Постановления Правительства Республики Казахстан от 13.11.2014 г. № 1196 («Об утверждении Правил дорожного движения, Основных положений по допуску транспортных средств к эксплуатации, перечня оперативных и специальных служб, транспорт которых подлежит оборудованию специальными световыми и звуковыми сигналами и окраске по специальным цветографическим схемам»).

**5 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ**

**2024 год
5 лет**

6 ВЗАМЕН СТ РК 1863-2008

Информация об изменениях к настоящему стандарту публикуется в указателе «Нормативные документы по стандартизации», а текст изменений - в ежемесячных информационных указателях «Национальные стандарты». В случае пересмотра (отмены) или замены настоящего стандарта соответствующая информация будет опубликована в информационном указателе «Национальные стандарты»

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан.

Содержание

1	Область применения	1
2	Нормативные ссылки	2
3	Термины и определения	2
4	Требования к цветографическим схемам	5
5	Требования к покрытиям	12
6	Требования к специальным световым и звуковым сигналам	12
Приложение А	<i>(обязательное)</i> Цветографические схемы транспортных средств оперативных служб	15
Приложение Б	<i>(информационное)</i> Технические характеристики световозвращающих материалов, в отношении формы, размеров, колориметрических и фотометрических свойств	70
Приложение В	<i>(обязательное)</i> Эмблемы	73
Приложение Г	<i>(обязательное)</i> Шрифт надписей и цифр	78
Приложение Д	<i>(обязательное)</i> Колориметрические и фотометрические спецификации специальных световых сигналов	81
Приложение Е	<i>(обязательное)</i> Относительное спектральное распределение ксенона	86

Введение

Требования 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21; 6.2; 6.2.1; 6.2.2; 6.3; 6.3.1-6.3.4, а также приложения Д и Е настоящего стандарта гармонизированы с разделами 1; 7, пунктами 5.6; 5.7, приложениями 3-6 Правил ООН № 65 «Единообразные предписания, касающиеся официального утверждения специальных предупреждающих огней для автотранспортных средств» (далее Правила ООН № 65), устанавливающими требования к характеристикам и условиям испытаний специальных световых сигналов.

Для гармонизации настоящего стандарта на региональном уровне в нем применены разделы 1-6 государственного стандарта Российской Федерации ГОСТ Р 50574, а на международном уровне – содержит требования, соответствующие Правилам ООН № 65, устанавливающими требования к характеристикам и условиям испытаний специальных световых сигналов.

Настоящий стандарт модифицирован по отношению к использованным в нем разделам 1-6 ГОСТ Р 50574-2002 путем изменения его структуры, внесения дополнительных требований, отдельных технических отклонений и редакционных изменений:

- раздел 1 «Область применения» скорректирован с учетом Постановления Правительства Республики Казахстан от 13. 11. 2014 г. № 1196 («Об утверждении Правил дорожного движения, Основных положений по допуску транспортных средств к эксплуатации, перечня оперативных и специальных служб, транспорт которых подлежит оборудованию специальными световыми и звуковыми сигналами и окраске по специальным цветографическим схемам»), устанавливающим перечень оперативных служб Республики Казахстан;

- раздел 2 «Нормативные ссылки» скорректирован с учетом действующих в Республике Казахстан взаимосвязанных стандартов, в частности СТ РК 1125-2002 «Знаки дорожные. Общие технические условия», на который ссылаются пункты 4.3.6; 4.3.7 с целью обеспечения правильного написания специфических букв казахского алфавита в тексте опознавательных надписей на транспортных средствах оперативных служб;

- терминологические статьи раздела 3 «Термины и определения» скорректированы по отношению к аналогичным терминологическим статьям раздела 3 «Определения» ГОСТ Р 50574-2002 путем внесения редакционных и стилистических отклонений, направленных на улучшение понимания смысла термина. В частности, в термине 3.7 «Контрастирующие цвета цветографической схемы» слова «Цвета декоративных полос» заменены на слова «Цвета поверхностей транспортных средств и декоративных полос», т. к. контрастирующий цвет может быть представлен не только декоративными полосами, но и отдельными поверхностями. Раздел дополнен новыми терминами (см. пункты 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21), необходимыми для понимания требований к характеристикам специальных световых сигналов и условий их испытаний, гармонизированных с Правилами ООН № 65;

- подраздел 4.1 «Состав цветографических схем» дополнен пунктом 4.1.1, уточняющим оперативные службы, для которых не устанавливаются определенные цветографические схемы и пунктом 4.1.2, запрещающим применение на наружных поверхностях транспортных средств оперативных служб надписей и рисунков рекламного и иного, не относящегося к их идентификации содержания.

- таблица 1 подраздела 4.2 «Цвета основные, контрастирующие и декоративных полос» скорректирован с учетом состава оперативных служб Республики Казахстан и применяемых для обозначения принадлежащих им транспортных средств оригинальных цветографических основного и контрастирующего цветов в соответствии с применяемыми в органах внутренних дел, военной полиции, органах гражданской защиты, медицинской

СТ РК 1863-2018

службе, в мобильных группах оперативного реагирования частных охранных организаций, передвижных контрольно-пропускных пунктах органов транспортного контроля, транспортных средствах, сопровождающие организованные группы велосипедистов;

- в пункт 4.2.3 введено уточнение относительно применяемых световозвращающих материалов, которые могут быть использованы при нанесении декоративных полос. Соответствующие колориметрические и фотометрические характеристики приведены в справочном приложении Б;

- пункт 4.3.2 скорректирован относительно соответствующего пункта 4.3.4 ГОСТ Р 50574 с учетом применяемых для обозначения оперативных служб Республики Казахстан надписей и требований Закона Республики Казахстан;

- введен новый пункт 4.3.3, согласно которому могут применяться световозвращающие материалы при нанесении опознавательных знаков, надписей и эмблем;

- пункт 5.2.2 дополнен требованием, конкретизирующим критерий ровности и четкости линий стыка (контура) эмалей;

- раздел 6 «Требования к специальным световым и звуковым сигналам» дополнен подразделами 6.2 «Колориметрические спецификации специальных световых сигналов» и 6.3 «Фотометрические спецификации специальных световых сигналов», устанавливающими гармонизированные требования в отношении основных характеристик специальных световых сигналов, соответствующие Правилам ООН № 65;

- стандарт дополнен приложениями Д и Е, связанными с подразделами 6.2 и 6.3, устанавливающими значения соответствующих характеристик и условия испытания специальных световых сигналов, гармонизированными с Правилами ООН № 65;

- разделы, подразделы, пункты и подпункты, содержащие скорректированный, дополненный, измененный текст, или новые, относительно ГОСТ Р 50574 требования 1; 2; 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21; 4.1.1; 4.1.3; 4.1.6; 4.2.1-4.2.3; 4.3.2; 4.3.3; 4.3.6; 4.3.7; 5.2.2; 5.2.4; 6.2; 6.2.1; 6.2.2; 6.3; 6.3.1-6.3.4; приложение А; приложение Б; приложение В; приложение Г; приложение Д; приложение Е, внесенные в настоящий стандарт разработчиком, выделены курсивом.

НАЦИОНАЛЬНЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных и специальных служб****ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ, ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ, НАДПИСИ,
СПЕЦИАЛЬНЫЕ СВЕТОВЫЕ И ЗВУКОВЫЕ
СИГНАЛЫ****Общие требования**

Дата введения 2019-07-01

1 Область применения

Настоящий стандарт распространяется на автомобили, автобусы и мотоциклы (далее – транспортные средства) оперативных и специальных служб:

- а) Государственной охраны Республики Казахстан;*
- б) Органов национальной безопасности Республики Казахстан;*
- в) Органов внутренних дел Республики Казахстан;*
- г) Органов в сфере гражданской защиты Республики Казахстан;*
- д) Органов военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан;*
- е) Аварийных служб;*
- ж) Скорой медицинской помощи;*
- з) Мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций;*
- и) Передвижных контрольно-пропускных пунктов органов транспортного контроля Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан;*
- к) Департамента специальных прокуроров Генеральной прокуратуры Республики Казахстан;*
- л) Оперативных подразделений службы экономических расследований;*
- м) Антиторрупционной службы;*
- н) Службы инкассации;*
- о) Транспортных средств, сопровождающих организованные группы велосипедистов;*
- п) Государственной фельдъегерской службы Республики Казахстан;*

Транспортные средства Службы государственной охраны, оперативных служб органов национальной безопасности, органов внутренних дел, службы экономических расследований, антиторрупционной службы, департамента специальных прокуроров Генеральной прокуратуры Республики Казахстан, Государственной фельдъегерской службы Республики Казахстан могут не иметь специальной цветографической окраски, опознавательных знаков и надписей.

Настоящий стандарт устанавливает цветографические схемы транспортных средств, наличие, содержание и общие требования к расположению опознавательных знаков и надписей, а также технические требования к специальным световым и звуковым сигналам, порядок применения.

Не допускается использование установленных настоящим стандартом цветографических схем, специальных световых и звуковых сигналов на транспортных средствах, не входящих в Перечень оперативных и специальных служб Республики Казахстан.

Стандарт не применяется для транспортных средств, не предназначенных для эксплуатации на автомобильных дорогах общего пользования Республики Казахстан.

Требования стандарта направлены на выделение и идентификацию транспортных

СТ РК 1863-2018

средств оперативных и специальных служб в транспортном потоке для обеспечения безопасности дорожного движения при выполнении ими неотложных служебных заданий, а также на унификацию их цветового оформления.

Требования стандарта являются обязательными.

2 Нормативные ссылки

Для применения настоящего стандарта необходимы следующие ссылочные нормативные документы.

СТ РК 1125-2002 Знаки дорожные. Общие технические условия

ГОСТ 9.032-74 Единая система защиты от коррозии и старения. Покрытия лакокрасочные. Группы, технические требования и обозначения.

ГОСТ 19715-74 Эмблема Красного Креста. Форма, размеры и порядок применения.

ГОСТ 12.3.005-75 Система стандартов безопасности труда. Работы окрасочные. Общие требования безопасности.

Примечание - При пользовании настоящим стандартом целесообразно проверить действие ссылочных стандартов и классификаторов по ежегодно издаваемому информационному указателю «Указатель нормативных документов по стандартизации» по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим стандартом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящем стандарте использованы следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 Величина освечивания: Произведение силы света (кд) на время свечения (с) источника света.

3.2 Декоративные полосы: Горизонтальные полосы контрастирующего цвета по отношению к основному цвету транспортного средства, нанесенные на боковые и иные его поверхности, являющиеся отличительным признаком, который обеспечивает мгновенное зрительное восприятие транспортного средства и выделение его из общего транспортного потока.

3.3 Доминирующая длина волны: Длина волны, которая расположена в центре тяжести кривой спектрального распределения энергии.

3.4 Информационные надписи: Надписи, содержащие текстовую информацию о ведомственной принадлежности и/или функциональном назначении транспортного средства.

3.5 Исходная ось специального светового сигнала:

- в случае вращающихся или неподвижных проблесковых огней (категории Т) вертикальная ось, проходящая через исходный центр огня;

- в случае направленных проблесковых огней (категории Х) горизонтальная ось, параллельная средней продольной плоскости транспортного средства.

Завод-изготовитель специального светового сигнала указывает его положение по отношению к исходной оси.

3.6 Исходный центр специального светового сигнала:

- в случае вращающихся или неподвижных проблесковых огней (категории Т) центр источника света,

- в случае направленных проблесковых огней (категории Х) пересечение исходной оси с внешней поверхностью, излучающей свет; он указывается предприятием-изготовителем специального предупреждающего огня. При отсутствии такого указания под ним подразумевается центр источника света.

3.7 Контрастирующие цвета цветографической схемы: Цвета *поверхностей транспортных средств* и декоративных полос, отличающиеся от основного цвета транспортного средства по трем параметрам восприятия: цветовому тону, насыщенности и светлоте.

3.8 Насыщенность: Свойство зрительного восприятия человека, позволяющее оценивать пропорцию чистого хроматического (спектрального или пурпурного) цвета, заключающуюся в полном цветовом ощущении.

3.9 Опознавательные знаки: Графическое изображение информации, информирующее о ведомственной принадлежности и/или функциональном назначении транспортного средства; к опознавательным знакам относятся гербы, эмблемы, логотипы и т. п.

3.10 Основной цвет цветографической схемы: Цвет покрытия, занимающего наибольшую площадь наружной поверхности транспортного средства.

3.11 Продолжительность свечения t_H , с: Период времени, в течение которого сила света вспышки специального светового сигнала превышает десятую долю максимальной величины (пиковое значение) J_m .

3.12 Продолжительность мерцания t_D , с: Период времени, в течение которого сила вспышки специального светового сигнала составляет менее $1/100$ максимальной величины (пикового значения) J_m , но не более 10 кд. Для группы вспышек продолжительность мерцания определяется от последней вспышки одной группы до первой вспышки следующей группы.

3.13 Светлота: Свойство зрительного ощущения, вследствие которого тело кажется пропускающим или рассеивающим более или менее значительную часть падающего на него света; психофизиологически это свойство близко фотометрической величине - коэффициенту яркости.

3.14 Специальный звуковой сигнал: Устройство, предназначенное для подачи в условиях дорожного движения специальных звуковых сигналов определенного спектрального состава; устройство не является штатным составным элементом конструкции транспортного средства в качестве звукового сигнала, отличаясь от него спектральным составом издаваемых звуков, и устанавливается в/на транспортное средство дополнительно по специальному разрешению.

3.15 Специальный световой сигнал (проблесковый огонь): Устройство, предназначенное для подачи в условиях дорожного движения проблесковых световых сигналов установленных цветов, частоты мигания и продолжительности свечения; устройство не является штатным составным элементом конструкции транспортного средства в качестве внешнего светового прибора и устанавливается на него дополнительно по специальному разрешению.

3.15.1 Поворачивающийся или неподвижный проблесковый огонь: Специальный световой сигнал, излучающий прерывистый свет во все стороны от своей вертикальной оси (категория T);

3.15.2 Направленный проблесковый огонь: Специальный световой сигнал, излучающий прерывистый свет в ограниченной угловой зоне (категория X);

3.15.3 Полная установка: Специальный световой сигнал, излучающий прерывистый свет во все стороны от своей вертикальной оси.

3.16 Специальные световые сигналы различных типов: Проблесковые огни, имеющие существенные различия по следующим аспектам:

- размеры и форма цветного колпачка;
- оптическая система;
- характер луча (например, вращающийся или неподвижный проблесковый);
- цвет испускаемого света;

СТ РК 1863-2018

- источник света;
- модуль источника света;
- число уровней силы света специального светового сигнала: один уровень (класс 1) или два уровня (класс 2).

3.17 Угол видимости: Угол в горизонтальной плоскости, проходящей через центр источника излучения, в пределах которого световой сигнал, подаваемый проблесковым маячком, не экранируется деталями транспортного средства, на котором он установлен.

3.18 Цветовой тон: Свойство зрительного ощущения человека, определяемое словами: «синий», «зеленый», «желтый» и т.п.; психофизиологически это свойство близко колориметрической величине – доминирующей длине волны.

3.19 Цветографическая схема: Графическое изображение компоновки, конфигурации и композиционной взаимосвязи основного цвета, декоративных полос, опознавательных знаков и информационных надписей, нанесенных на наружные поверхности транспортных средств.

3.20 Частота f , Гц: Число вспышек или групп вспышек специального светового сигнала в течение одной секунды.

3.21 Эффективная сила света J_e , кд: Сила света вращающегося или стационарного проблескового огня, измеренная в определенном направлении, определяется по формуле

$$J_e = \frac{J_m C}{1 + F \times T}, \quad (1)$$

где J_m - максимальная сила света, кд;

C - временная постоянная; $C = 0,2$ с;

T - период, с;

F - «фактор, определяемый формой»

$$F = \frac{\int_0^T J dt}{J_m \times T} \quad (2)$$

где J - мгновенная сила света, кд.

4 Требования к цветографическим схемам

4.1 Состав цветографических схем

4.1.1 Цвета покрытия поверхностей, цветографические схемы и надписи на транспортных средствах Службы государственной охраны Республики Казахстан и оперативных служб органов национальной безопасности, антикоррупционной службы, департамента специальных прокуроров Генеральной прокуратуры Республики Казахстан, Государственной фельдъегерской службы Республики Казахстан – не регламентируются.

4.1.2 На наружных поверхностях транспортных средств оперативных и специальных служб надписи и рисунки рекламного и иного, не относящегося к их идентификации, содержания не допускаются.

4.1.3 Цветографические схемы наружных поверхностей транспортных средств оперативных служб состоят из следующих элементов:

- а) основного цвета наружных поверхностей транспортного средства;
- б) контрастирующего цвета наружных поверхностей транспортного средства или декоративных полос;
- в) информационных надписей;
- г) опознавательных знаков.

4.1.4 Цветографические схемы транспортных средств оперативных служб должны соответствовать рисункам приложения А.

Примечание - Транспортные средства (включая их марки и модели) в приложении А изображены условно по принципу распространенности и учета всех типов кузовов.

4.1.5 На правую и левую стороны транспортных средств наносят одинаковые по виду, цвету, размеру и размещению цветографические схемы.

4.1.6 Допускается не наносить цветографическую окраску на следующие компоненты транспортных средств:

- раму и детали ходовой части, передний и задний бамперы безопасности (кроме службы пожаротушения);
- подножки кабин, диски колес;
- элементы дополнительного оборудования кузова или кабины: кронштейны и корпуса зеркал заднего вида, противотуманных фар, фонарей и прожекторов).

Примечания

1 Допускается не наносить цветографические схемы на детали, имеющие гальваническое покрытие, а также изготовленные из алюминиевых и медных сплавов или неметаллических материалов (резина, стекло, пластмасса, брезент и т. д.), за исключением поверхностей, выполненных из дерева или стеклопластика.

2 Допускается не наносить декоративные полосы на решетки радиаторов и элементы оборудования, установленного на бамперах безопасности транспортного средства.

4.2 Цвета основные, контрастирующие и декоративных полос

4.2.1 Основные и контрастирующие цвета покрытий наружных поверхностей транспортных средств оперативных служб должны соответствовать указанным в таблице 1.

4.2.2 Сочетания основного и контрастирующего цветов могут быть любыми из приведенных в таблице 1 для данного вида оперативной службы, но должны быть одинаковы для всех окрашиваемых элементов одного транспортного средства.

Таблица 1 – Цвета покрытия наружных поверхностей транспортных средств оперативных служб

Вид оперативной службы	Основной цвет		Контрастирующий цвет	
	Наименование цвета	Норма цвета ¹⁾	Наименование цвета	Норма цвета ¹⁾
1 Министерство внутренних дел Республики Казахстан:				
1.1 Органы внутренних дел				
- полиция, патрульная полиция, передвижная криминалистическая лаборатория и другие транспортные средства органов внутренних дел ²⁾	Белый	нет ³⁾	Светло-голубой	404, 407
	Светло-серый	505, 513	Светло-голубой	404, 407
	«Белая ночь»	858, 859	Голубой 451	451, 452
	Серебристый	нет ³⁾	Голубой 451	451, 452
1.2 Комитет по чрезвычайным ситуациям				
- служба пожаротушения	Красный	9, 11	Белый	Нет ³⁾
	Красный	42, 43, 44		
- профессиональные аварийно-спасательные службы и формирования ⁴⁾	«Белая ночь»	858, 859	Оранжевый ⁵⁾	101, 102 121, 128
1.3 Национальная гвардия Республики Казахстан				
- патрульно-постовая служба	Белый	нет ³⁾	Светло-голубой	404, 407
	Светло-серый	505, 513	Светло-голубой	404, 407
	«Белая ночь»	858, 859	Голубой 451	451, 452
	Серебристый	нет ³⁾	Голубой 451	451, 452
2 Органы военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан:				
- военная полиция:				
а) легковые автомобили и автобусы;	нет	-	Светло-голубой	404, 407
			Голубой 451	451, 452
б) грузовые автомобили:				
- кузов и кабина	Защитный	760, 761	Светло-голубой	404, 407
			Голубой 451	451, 452

Продолжение таблицы 1

Вид оперативной службы	Основной цвет		Контрастирующий цвет	
	Наименование цвета	Норма цвета ¹⁾	Наименование цвета	Норма цвета ¹⁾
3 Медицинская служба: - скорая медицинская помощь субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к государственным юридическим лицам Министерства здравоохранения Республики Казахстан; - скорая медицинская помощь субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к негосударственным юридическим лицам	Лимонный	нет ³⁾	Красный Белый ⁶⁾ Лиловый ⁷⁾	9, 11 нет ³⁾ нет ³⁾
	Лимонный Белый	нет ³⁾ нет ³⁾	Красный Красный 42	9, 11 42, 43 42, 44
4 Аварийные службы	Золотисто-желтый Желтый	287, 288 285, 286 230, 231	Красный Красный 42	9, 11 42, 43 42, 44
5 Мобильные группы оперативно-реактивного реагирования частных охранных организаций ²⁾	нет	-	Защитный ⁸⁾ Золотисто-желтый ⁸⁾	715, 744 285, 286
6 Передвижные контрольно-пропускные пункты органов транспортного контроля Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан ²⁾	нет	-	Зеленый	нет ³⁾
7 Оперативные подразделения службы экономических расследований ²⁾	нет	-	Синий	нет ³⁾
8 Службы инкассации ²⁾	Бежевый/Песочный	нет ³⁾	Светло-зеленый	нет ³⁾

Вид оперативной службы	Основной цвет		Контрастирующий цвет	
	Наименование цвета	Норма цвета ¹⁾	Наименование цвета	Норма цвета ¹⁾
9 Транспортные средства, сопровождающие организованные группы велосипедистов ²⁾	нет	-	Оранжевый	нет ³⁾

¹⁾ Норма цвета по Картоотеке образцов цвета лакокрасочных материалов (Сертификат № 4979, зарегистрирован в реестре государственной системы обеспечения единства измерений Республики Казахстан от 28 ноября 2008 г., № KZ.02.03.02721-2008/26310-04);

²⁾ Допускается использовать в качестве основного цвета транспортных средств органов внутренних дел Министерства внутренних дел Республики Казахстан, мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций, передвижных контрольно-пропускных пунктов органов транспортного контроля Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, оперативных подразделений службы экономических расследований, служб инкассации, сопровождающих организованные группы велосипедистов, цвета окраски предприятий-изготовителей транспортных средств;

³⁾ Имеется контрольный образец-эталон, устанавливающий норму цвета;

⁴⁾ По разрешению Министерства внутренних дел Республики Казахстан легковые автомобили могут иметь окраску предприятия-изготовителя транспортного средства с нанесением декоративных полос на боковые поверхности и не иметь опознавательной надписи;

⁵⁾ На транспортных средствах профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований, вдоль оси симметрии оранжевой декоративной полосы наносится дополнительная голубая полоса, с нормой цвета 451, 452, шириной не более $\frac{1}{3}$ части от ширины декоративной полосы;

⁶⁾ На задние двери автомобильных транспортных средств скорой медицинской помощи субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к государственным юридическим лицам, дополнительно наносятся чередующиеся под углом 45° полосы белого и красного цвета одинаковой ширины от 50 мм до 100 мм, выполненные из световозвращающего материала (с учетом требований 4.2.3);

⁷⁾ На боковые поверхности автомобильных транспортных средств скорой медицинской помощи субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к государственным юридическим лицам, в нижней части под контрастирующей полосой дополнительно наносится отличительные обозначения (поясом), состоящим из прямоугольников лилового цвета с соотношением сторон 1:2, расположенных в шахматном порядке, выполненные из световозвращающего материала (с учетом требований 4.2.3), размерами:
- высота – от 150 мм до 300 мм;
- длина – от 300 мм до 600 мм.

⁸⁾ На боковые поверхности транспортных средств наносятся прилегающие друг к другу декоративные полосы защитного (сверху) и золотисто-желтого (снизу) цветов шириной по 120 мм каждая.

4.2.3 Для нанесения декоративных полос используют лакокрасочные материалы, клеящиеся пленки, в том числе и со световозвращающим покрытием (*Тун 1, Тун 2, Тун 3, см. приложение Б*) в соответствии с нормой цветности, указанной в таблице 1, а при отсутствии нормы цвета – согласно контрольным образцам-эталонам.

4.2.4 Ширина декоративных полос, нанесенных на боковые поверхности грузовых автомобилей и автобусов, должна быть от 150 до 230 мм. Ширину декоративных полос, наносимых на боковые поверхности легковых и грузопассажирских автомобилей, определяют с учетом конфигурации указанных поверхностей.

4.2.5 Ширина каждой из двух параллельных декоративных полос, нанесенных на переднюю и заднюю части транспортного средства симметрично относительно его продольной оси, должна быть от 120 до 180 мм с расстоянием между декоративными полосами (90 ± 5) мм.

4.3 Информационные надписи и опознавательные знаки

4.3.1 Информационные надписи и опознавательные знаки (кроме эмблем), наносимые на поверхности транспортных средств, имеющих основной цвет, должны быть кон-

трастирующего цвета, на декоративных полосах или панелях, имеющих контрастирующий цвет – белого цвета. На декоративных полосах и панелях белого цвета знаки и надписи выполняются основным цветом.

4.3.2 Содержание опознавательных знаков и надписей транспортных средств, оперативных служб должно соответствовать таблице 2, а изображение эмблем Министерства внутренних дел Республики Казахстан, Военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан, Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан, Национальной гвардии Республики Казахстан, Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан – приложению В.

Примечание – Изображения эмблем частных охранных организаций, оперативных подразделений службы экономических расследований – не регламентируются.

Таблица 2 – Информационные надписи и опознавательные знаки транспортных средств оперативных служб

Вид оперативной службы	Знаки, надписи, эмблемы
<p><i>1 Министерства внутренних дел Республики Казахстан:</i></p> <p><i>1.1 Органы внутренних дел</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - полиция; - патрульная полиция; - передвижная криминалистическая лаборатория; - служба безопасности движения <p><i>1.2 Комитет по чрезвычайным ситуациям</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - служба пожаротушения; - профессиональные аварийно-спасательные службы и формирования <p><i>1.3 Национальная гвардия Республики Казахстан</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - патрульно-постовая служба 	<p>«Полиция», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан¹⁾</p> <p>«Патрульдік полиция», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан¹⁾</p> <p>«Жылжымалы криминалистикалық зертхана», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан¹⁾</p> <p>«Қозғалыс қауіпсіздік қызметі», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан¹⁾</p> <p>Номер пожарной части, наименование населенного пункта, буквенно-цифровое обозначение автомобиля, эмблема Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан²⁾</p> <p>Эмблема Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан²⁾</p> <p>«Ұлттық Ұлан», цифровое обозначение автомобиля, Эмблема Национальной гвардии Республики Казахстан³⁾</p>

<i>Вид оперативной службы</i>	<i>Знаки, надписи, эмблемы</i>
2 Органы военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан	«Әскери полиция», «Военная полиция», эмблема, элемент Государственного символа Республики Казахстан ⁴⁾
3 Медицинская служба: - скорая медицинская помощь субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к государственным юридическим лицам Министерства здравоохранения Республики Казахстан; - скорая медицинская помощь субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к негосударственным юридическим лицам	«Медициналық жедел жәрдем», «Скорая медицинская помощь», «103», «Ambulance», наименование лечебно-профилактического учреждения, номер гаража, эмблема «Красный крест» по ГОСТ 19715 ⁴⁾ «Медициналық жедел жәрдем», «Скорая медицинская помощь», «103», наименование лечебно-профилактического учреждения, номер гаража, эмблема «Красный крест» по ГОСТ 19715 ⁵⁾
4 Аварийные службы	«Апат қызметі», «Аварийная служба», наименование организации (учреждения)
5 Мобильные группы оперативно реагирующая частных охранных организаций	«КҮЗЕТ», эмблема частной охранной организации ⁶⁾
6 Передвижные контроль-пропускные пункты органов транспортного контроля Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан	«Жылжымалы көліктік бақылау бекеті – Передвижной пост транспортного контроля», эмблема Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан ⁷⁾
7 Оперативные подразделения службы экономических расследований	«Экономикалық тергеу қызметі», «Служба экономических расследований»
8 Службы инкассации	Надпись с названием или эмблема службы инкассации ⁸⁾
9 Транспортные средства, сопровождающие организованные группы велосипедистов	Надпись «Велоспорт»

¹⁾ Изображение и размеры эмблемы, а также номенклатура дополнительных знаков и надписей устанавливается Министерством внутренних дел Республики Казахстан;

²⁾ Изображение и размеры эмблемы определяются Комитетом по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан;

³⁾ Изображение и размеры эмблемы Национальной гвардии Республики Казахстан определяются Министерством внутренних дел Республики Казахстан;

⁴⁾ Изображение и размеры эмблемы, а также размеры элемента Государственного символа Республики Казахстан (орла, парящего под солнцем), наносимого на капот легковых автомобилей определяются Главным управлением военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан;

Окончание таблицы 2

Вид оперативной службы	Знаки, надписи, эмблемы
	<p>⁵⁾ Номенклатура дополнительных знаков и надписей определяется органами Министерства здравоохранения Республики Казахстан. Изображение эмблемы «Красный Крест» по ГОСТ 19715 на крыше автомобиля должно иметь яркость не менее яркости декоративных полос на кузове и размеры, соответствующие квадрату со стороной не менее 400 мм. Надписи наименования лечебно-профилактических учреждений на автомобилях скорой медицинской помощи и организаций (учреждений) аварийных служб должны размещаться под декоративной полосой;</p> <p>⁶⁾ Изображение и размеры эмблемы, наносимой на передние двери транспортных средств определяются частной охранной организацией;</p> <p>⁷⁾ Изображение и размеры эмблемы устанавливаются Комитетом транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан;</p> <p>⁸⁾ Специализированные транспортные средства служб инкассации могут не иметь информационных надписей и опознавательных знаков. В случае их применения надпись с названием службы инкассации, изображение, размеры и места расположения эмблемы, наносимой на специализированные транспортные средства, определяются службой инкассации. Нанесение иных надписей за исключением названия службы инкассации не допускается.</p>

4.3.3 На транспортных средствах оперативных служб, в целях улучшения их опознавания и выделения из общего транспортного потока в темное время суток, опознавательные знаки (порядковые номера, цифровые обозначения), надписи наименования служб и принадлежности транспортного средства к городу, организации или учреждению и т. п., эмблемы, расположенные на боковых поверхностях, могут быть изготовлены из световозвращающих материалов (Тип 1 или Тип 2, см. приложение Б).

4.3.4 Места расположения эмблем Министерства внутренних дел Республики Казахстан, Военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан и элемента Государственной символики Республики Казахстан, эмблемы Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан, Национальной гвардии Республики Казахстан, эмблем частных охранных организаций, эмблем Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, а также места нанесения опознавательных знаков и надписей на автомобилях соответствующих оперативных служб должны соответствовать цветографическим схемам, приведенным в приложении А.

4.3.5 На крыше автомобилей скорой медицинской помощи дополнительно наносят изображение эмблемы – «Красный Крест» по ГОСТ 19715 на продольной оси симметрии в местах, обеспечивающих ее видимость сверху.

4.3.6 Надписи должны быть выполнены на государственном языке и могут быть продублированы на русском языке. Написание цифр и букв для надписей на казахском (включая латиницу) и русском языках – в соответствии с приложением Г или по СТ РК 1125 (приложение В). Информационные надписи на государственном языке могут быть выполнены посредством латинского алфавита (приложение Г) после утверждения их написания на уровне ведомства, которому принадлежит соответствующая оперативная или специальная служба.

Надписи «Патрульдік полиция», «Полиция», «Жылжымалы криминалистикалық зертхана», «Қозғалыс қауіпсіздік қызметі» должны наноситься вдоль оси симметрии декоративной полосы на боковых дверях с обеих сторон автомобиля, а надпись сзади наносится на автомобилях с двухобъемными кузовами типа универсал, фургон или «хетчбэк» и с кузовами вагонного типа.

Надпись «Военная полиция» наносится на государственном языке вдоль оси симметрии декоративной полосы на боковых дверях с обеих сторон автомобиля, а также на кузове и передней панели грузовых автомобилей. Надпись может быть продублирована

СТ РК 1863-2018

на русском языке с правой стороны автомобиля.

Надписи «103» и «Ambulance» (на английском языке) дополнительно наносится на передней и задней частях автомобильных транспортных средств скорой медицинской помощи субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к государственным юридическим лицам, при этом надпись «Ambulance» в передней части автомобилей наносится в зеркальном отражении для обеспечения возможности её прочтения водителями впереди идущих транспортных средств в отраженном отображении через зеркала заднего вида.

Надпись «КҮЗЕТ» наносится вдоль оси симметрии декоративной полосы защитного цвета на передних боковых дверях с обеих сторон автомобиля.

Надпись «Жылжымалы көліктік бақылау бекеті – Передвижной пост транспортного контроля» наносится вдоль оси симметрии декоративной полосы с обеих боковых сторон автомобиля.

Надпись «Велоспорт» наносится вдоль оси симметрии декоративной полосы с обеих боковых сторон автомобиля.

4.3.7 Минимальная высота шрифта по приложению Г или в соответствии с СТ РК 1125 (приложение В) должна быть 60 мм. Высота букв и цифр может быть увеличена пропорционально приведенному изображению в зависимости от типа транспортного средства.

5 Требования к покрытиям

5.1 Эмали

5.1.1 Транспортные средства оперативных служб, кроме автобусов и грузовых автомобилей, должны окрашиваться в основной цвет автомобильными синтетическими эмалями высокотемпературной сушки (от 120 °С до 145 °С). При ремонте они могут окрашиваться синтетическими эмалями пониженной температурной (от 60 °С до 80 °С) и воздушной (20 °С) сушки.

Автобусы и грузовые автомобили могут окрашиваться эмалями пониженной и воздушной сушки.

5.2.2 Не допускается получение требуемых цветов путем смешения эмалей разных марок.

5.2 Лакокрасочные покрытия

5.2.1 Лакокрасочные покрытия наружных поверхностей транспортных средств по внешнему виду должны быть не ниже класса II по ГОСТ 9.032.

5.2.2 При нанесении цветографических схем методом окрашивания линии стыка (контура) эмалей разных цветов должны быть четкими и ровными. Потечи эмали не допускаются. *Искривление линий стыка (контура) эмалей разных цветов допускаются не более 1 мм на 1 м длины стыка.*

5.2.3 Технические требования к окрашиваемым поверхностям, маркам лакокрасочных и пленочных материалов, а также способы их нанесения (окрашивание, клейка, аппликация, декалькомания, шелкография и т.д.) устанавливаются в технической документации на транспортные средства оперативных служб.

5.2.4 При нанесении цветографических схем с использованием лакокрасочных материалов необходимо соблюдать требования ГОСТ 12.3.005.

6 Требования к специальным световым и звуковым сигналам

6.1 Оснащение сигналами

6.1.1 Транспортные средства оперативных и специальных служб оснащаются специальными световыми и звуковыми сигналами в порядке, определенном нормативными правовыми актами.

6.1.2 Устройства для подачи специальных световых и звуковых сигналов должны пройти процедуру подтверждения соответствия в аккредитованных центрах подтверждения соответствия Республики Казахстан.

6.1.3 Проблесковый огонь должен устанавливаться на крышу транспортного средства или над ней. При этом угол видимости специального светового сигнала в горизонтальной плоскости, проходящей через центр источника излучения света, должен быть равен 360° .

Способы установки проблескового маячка должны обеспечивать надежность его крепления на всех режимах движения и торможения транспортного средства.

Примечания

1 Допускается установка на одно транспортное средство более одного проблескового маячка, а также дополнительных направленных проблесковых огней (стробоскопов) в пространстве решетки радиатора или салона оперативного автомобиля.

2 Для транспортных средств на шасси грузовых автомобилей, а также для транспортных средств Патрульной полиции Министерства внутренних дел Республики Казахстан, Службы государственной охраны Республики Казахстан и Военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан, обеспечивающих сопровождение колонн транспортных средств, допускается уменьшение угла видимости проблескового огня до 180° , при условии видимости его со стороны передней части транспортного средства.

6.1.4 Допускается применение проблесковых огней, конструктивно объединенных в одном корпусе с излучателем звука специального звукового сигнала при условии обеспечения соответствия каждого устройства в отдельности требованиям настоящего стандарта. Такие объединенные устройства должны устанавливаться на крыше транспортного средства и приводиться в действие с помощью одного блока управления.

6.1.5 Допускается установка излучателей звука специальных звуковых сигналов в подкапотном пространстве передней части транспортного средства.

6.1.6 При установке блоков управления устройствами для подачи специальных световых и звуковых сигналов в салоне (кабине) транспортного средства должны выполняться требования по обеспечению внутренней пассивной безопасности.

6.2 Колориметрические спецификации специальных световых сигналов

6.2.1 *Проблесковые огни транспортных средств оперативных служб всех видов, кроме мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций, передвижных контрольно-пропускных пунктов органов транспортного контроля Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, служб инкассации и сопровождающих организованные группы велосипедистов, должны быть синего цвета. Проблесковые огни транспортных средств мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций, передвижных контрольно-пропускных пунктов органов транспортного контроля Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, служб инкассации и сопровождающих организованные группы велосипедистов, должны быть желтого или оранжевого цвета.*

На транспортных средствах Государственной охраны Республики Казахстан, органов национальной безопасности Республики Казахстан, органов внутренних дел и Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан, органов военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан могут применяться дополнительно к синему специальные световые сигналы красного цвета.

Примечание – По разрешению Министерства внутренних дел Республики Казахстан оперативные автомобили Министерства здравоохранения Республики Казахстан могут иметь специальные световые сигналы красного цвета.

6.2.2 Цвет специальных световых сигналов должен соответствовать колориметрическим пределам, указанным в приложении Д.

Колориметрические характеристики излучаемого света, выражаемые в координатах цветности CIE (Международной комиссии по освещению – МКО), должны оцениваться с использованием предписанного источника света, работающего при напряжении, указанном в Д.3.1.2 приложения Д.

В случае специальных предупреждающих огней, в которых используются ксеноновые импульсные лампы, координаты цветности в качестве альтернативы могут быть получены на основании спектрального распределения света, пропускаемого колпаком, а также отражаемого или пропускаемого любыми другими действующими оптическими элементами, которые могут нарушать цвет специального предупреждающего огня. В таком случае расчеты производятся на основе источника света с относительным спектральным распределением, указанным в приложении Е.

6.3 Фотометрические спецификации специальных световых сигналов

6.3.1 Эффективная сила света вращающихся или неподвижных (категория Т) проблесковых огней должна соответствовать требованиям таблицы Д.1 приложения Д.

6.3.2 Эффективная сила света направленных проблесковых огней (категория Х) должна соответствовать требованиям таблицы Д.2 приложения Д.

6.3.3 Частота f , «продолжительность свечения» t_H и «продолжительность мерцания» t_D специальных световых сигналов цвета категории Т и Х должны соответствовать следующим значениям:

- максимальная частота $f - 4$ Гц;
- минимальная частота $f - 2$ Гц;
- максимальная продолжительность свечения $t_H - (0,4/f)$ с;
- минимальная продолжительность мерцания $t_D - 0,1$ с.

6.3.4 Если устройство вращающегося или проблескового специального светового сигнала категории Т состоит более чем из одной оптической системы, то должны соблюдаться Д.2.4.1-Д.2.4.4 приложения Д.

6.4 Требования к звуковым сигналам

6.4.1 Специальный звуковой сигнал должен иметь изменяющуюся основную частоту. Изменения основной частоты должны быть в пределах от 150 до 2000 Гц.

6.4.2 Продолжительность цикла изменения основной частоты специального звукового сигнала должна быть от 0,5 до 6,0 с.

6.4.3 Уровень звукового давления сигнального устройства при подаче специального звукового сигнала, измеренный на расстоянии 2 м от излучателя звука по оси, перпендикулярной плоскости его выходного отверстия, не должен быть ниже:

- 116 дБ(А) – при установке излучателя звука на крыше транспортного средства;
- 122 дБ(А) – при установке излучателя звука в подкапотное пространство.

6.4.4 Направление максимального уровня звукового давления специального звукового сигнала должно совпадать с продольной осью транспортного средства в направлении его движения вперед.

6.4.5 Допускается подача одним звуковым сигнальным устройством нескольких специальных звуковых сигналов, отличающихся основными частотами, формой и продолжительностью изменения основных частот. Возможно применение специального звукового сигнала типа "кратковременная сирена" или "Air Horn".

Приложение А
(обязательное)

Цветографические схемы окраски транспортных средств
оперативных служб

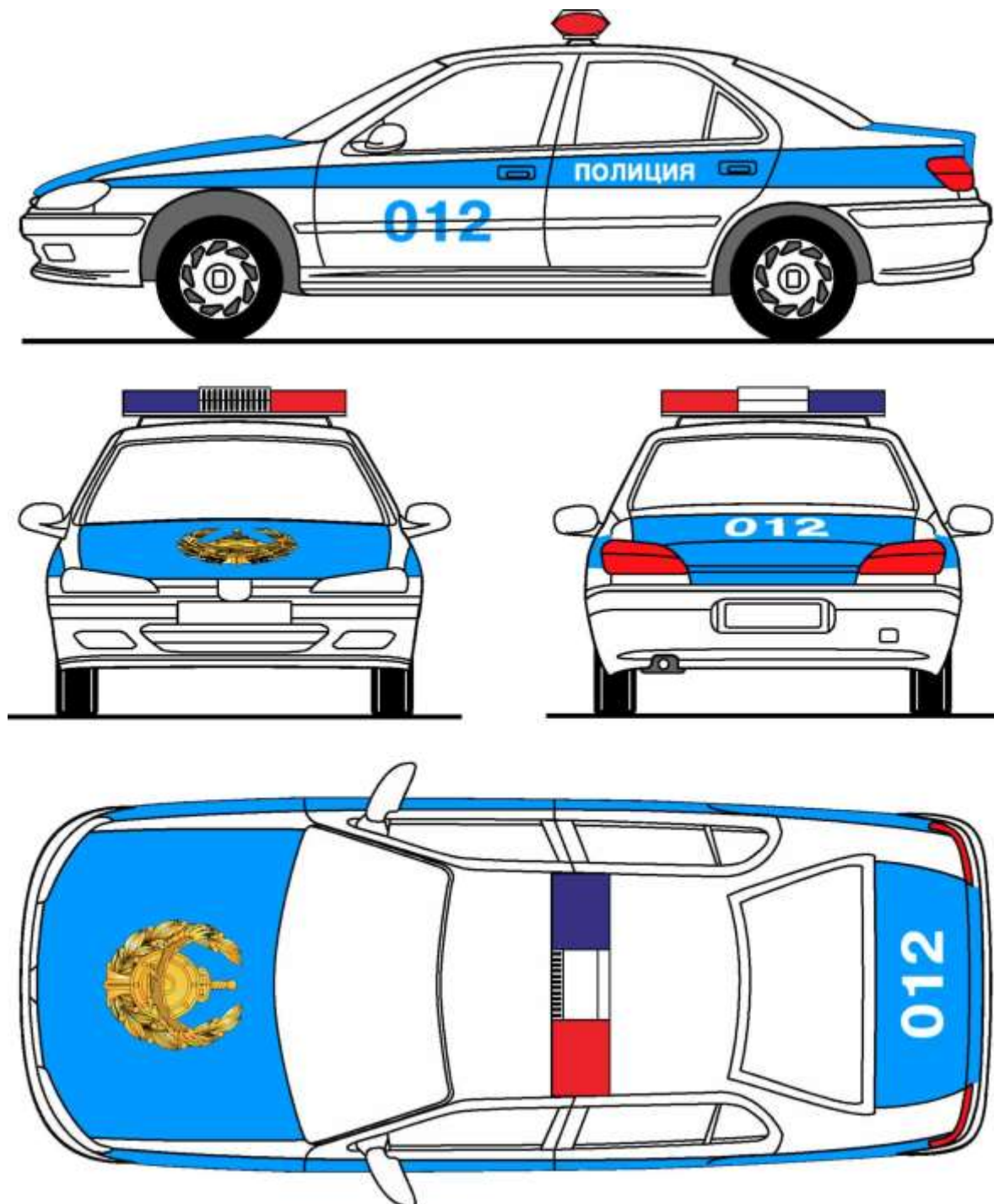

Рисунок А.1 - Цветографические схемы транспортных средств
органов внутренних дел

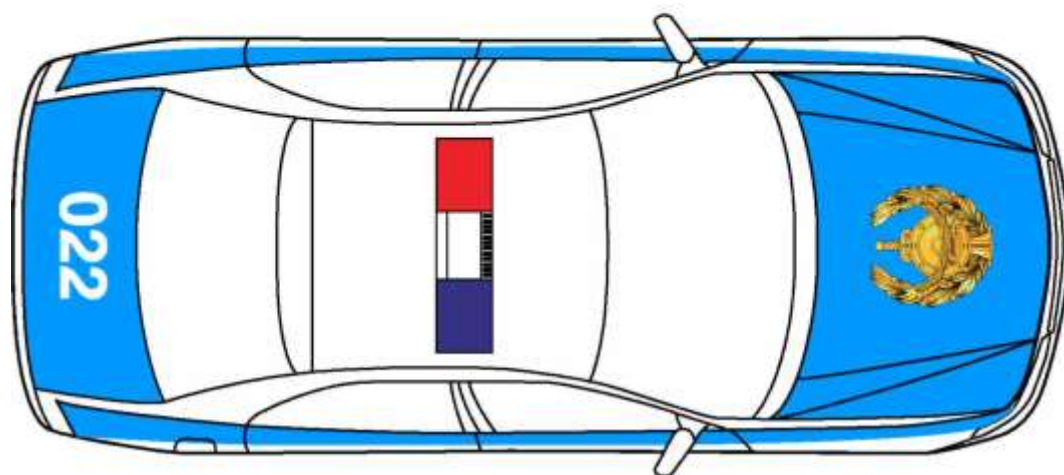
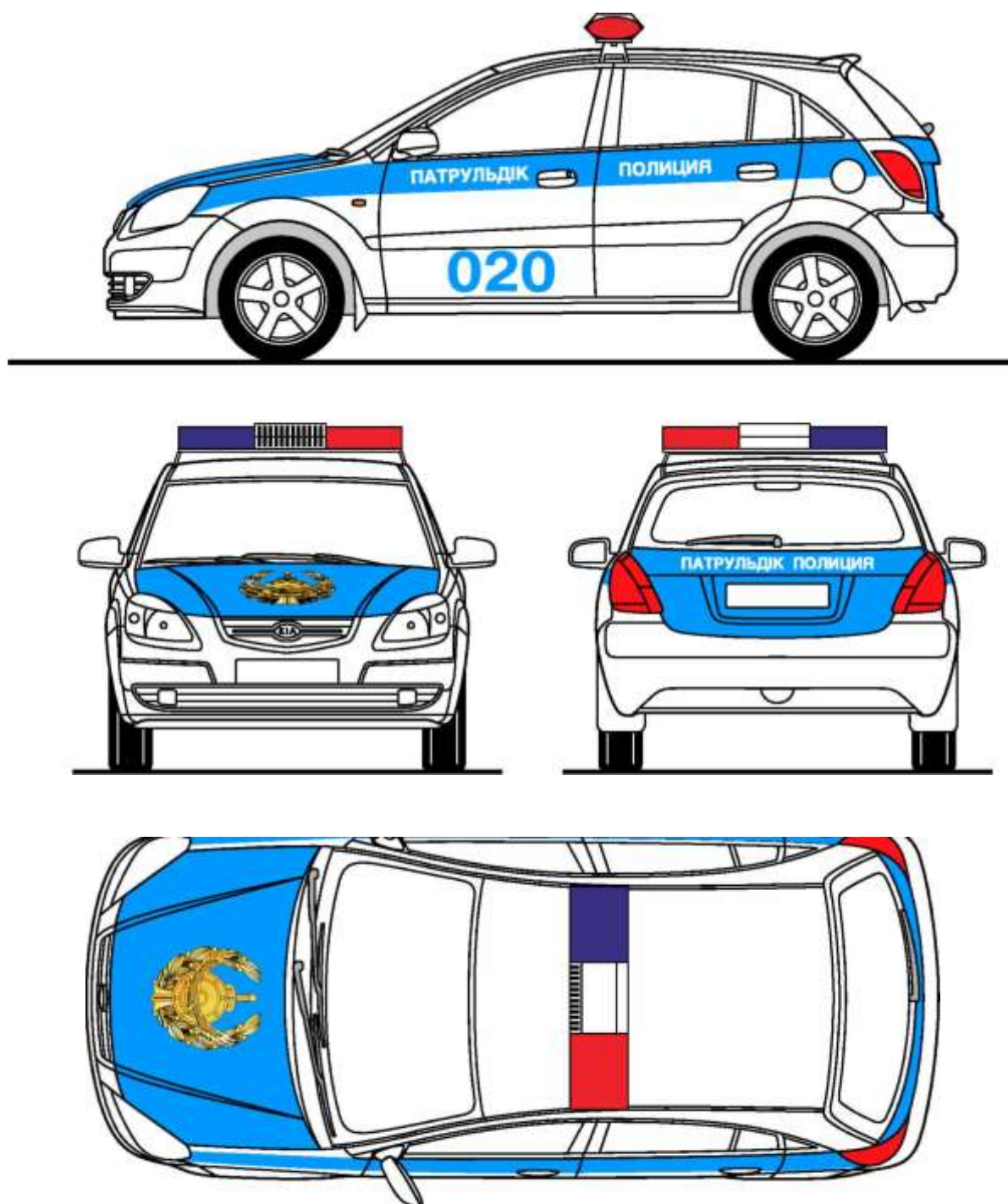

Рисунок А.2 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

Рисунок А.3 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

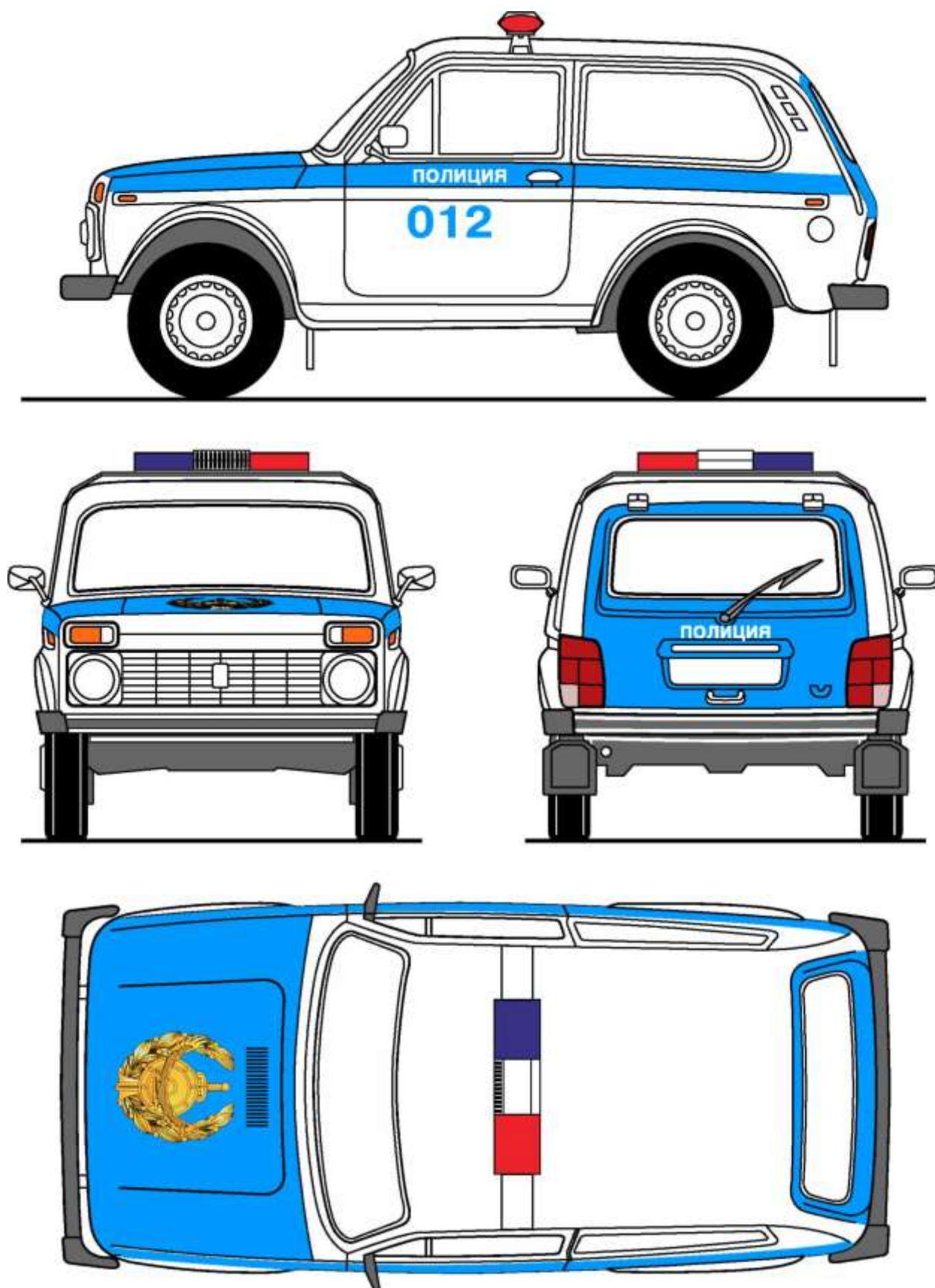

Рисунок А.4 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

Рисунок А.5 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

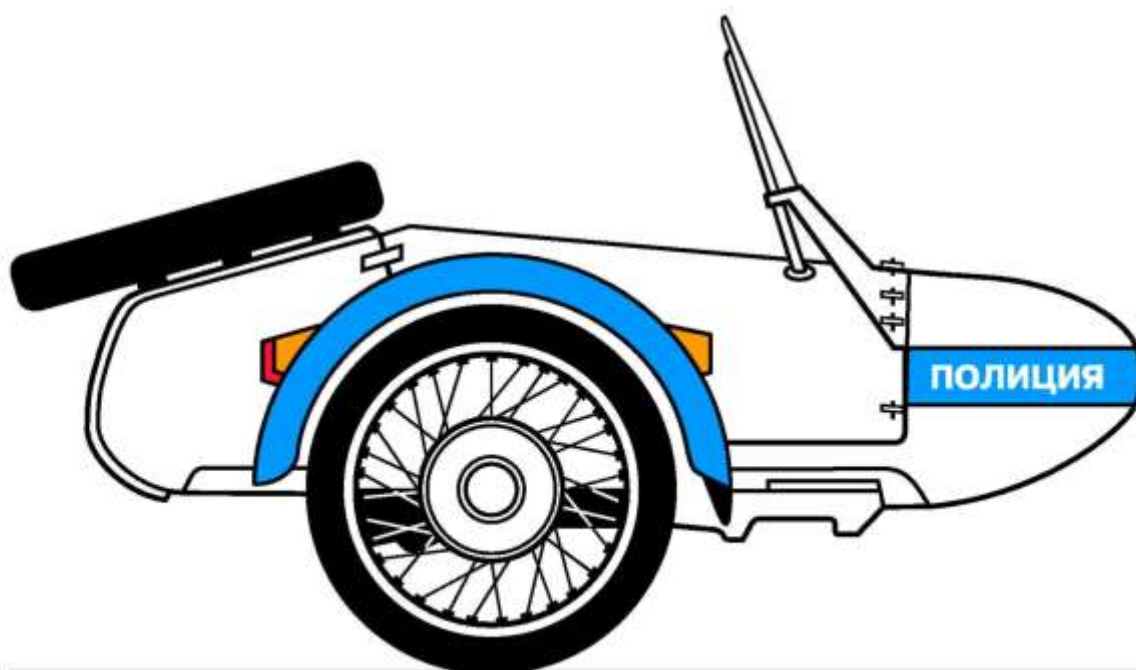
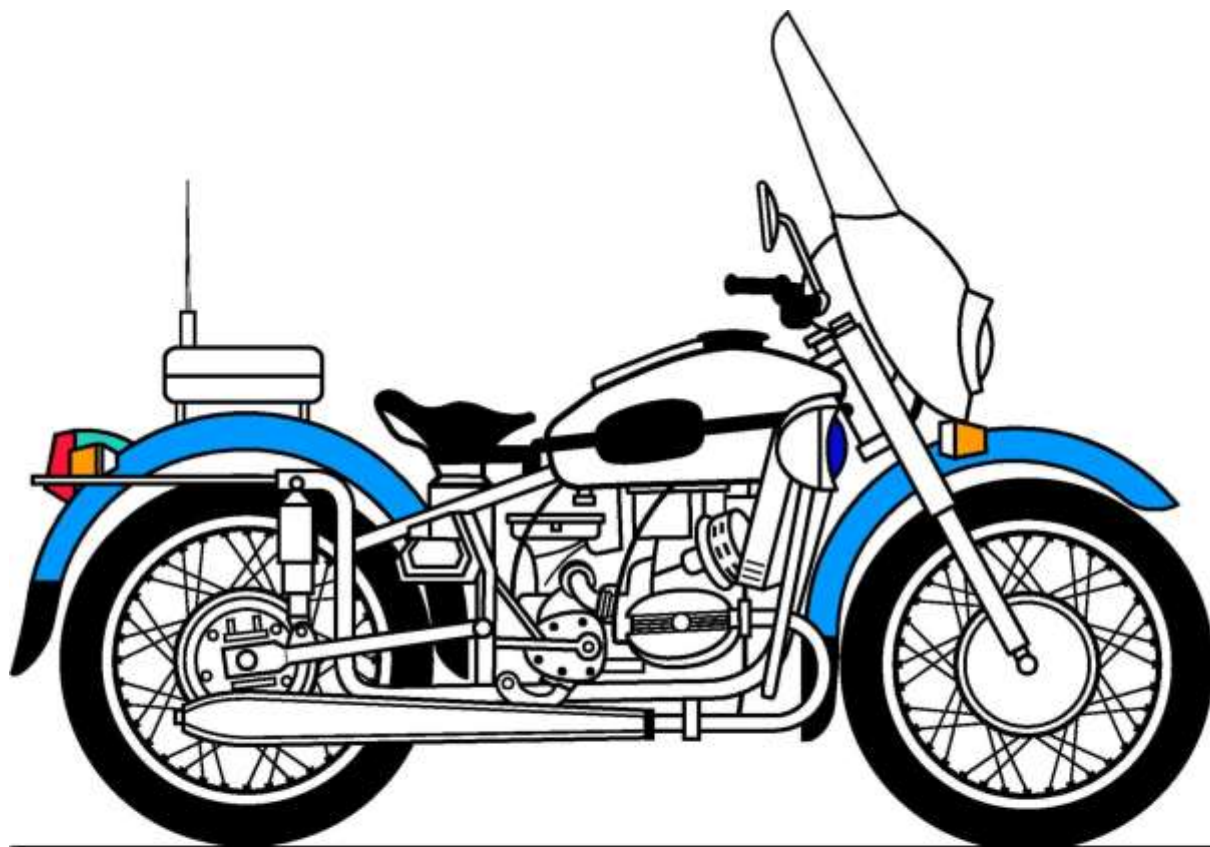

Рисунок А.6 - Цветографические схемы мототранспортных средств органов внутренних дел

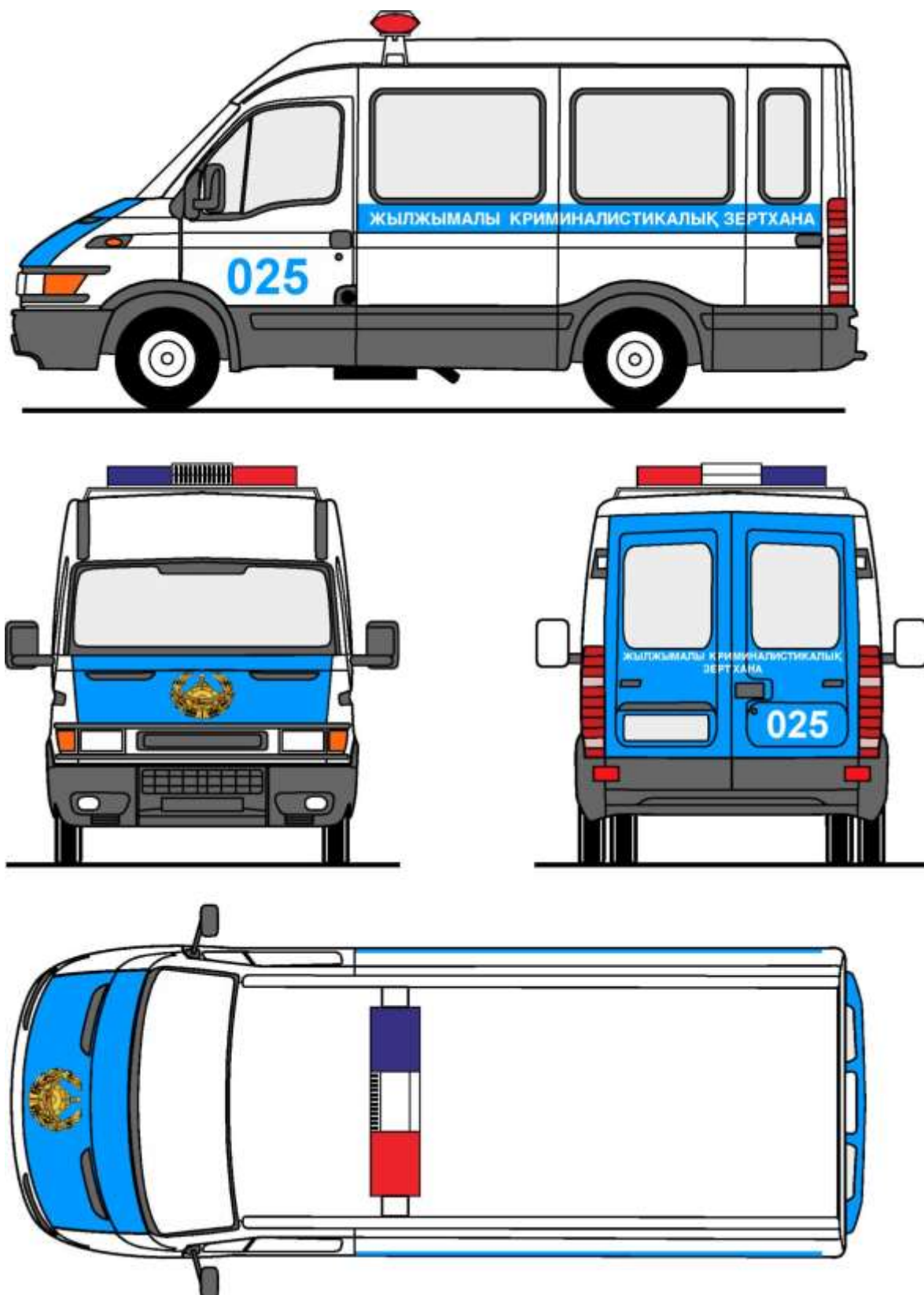
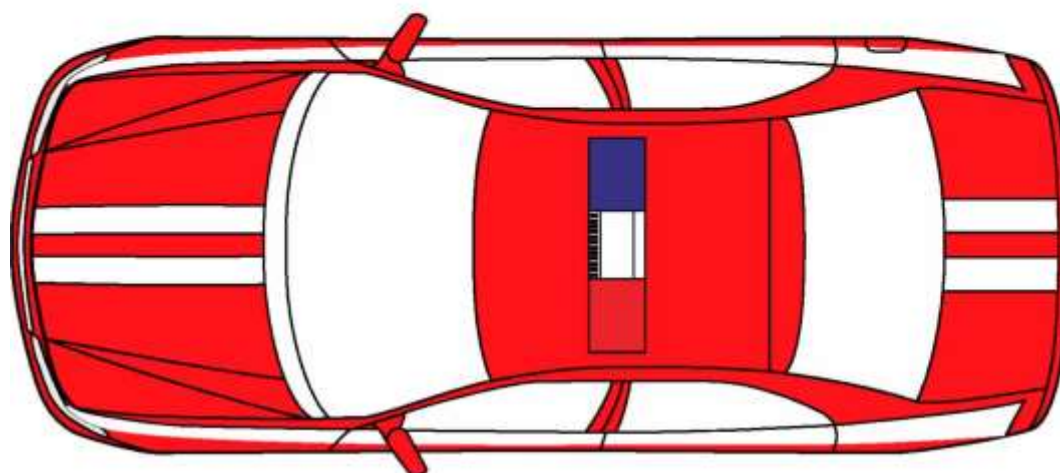

Рисунок А.7 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

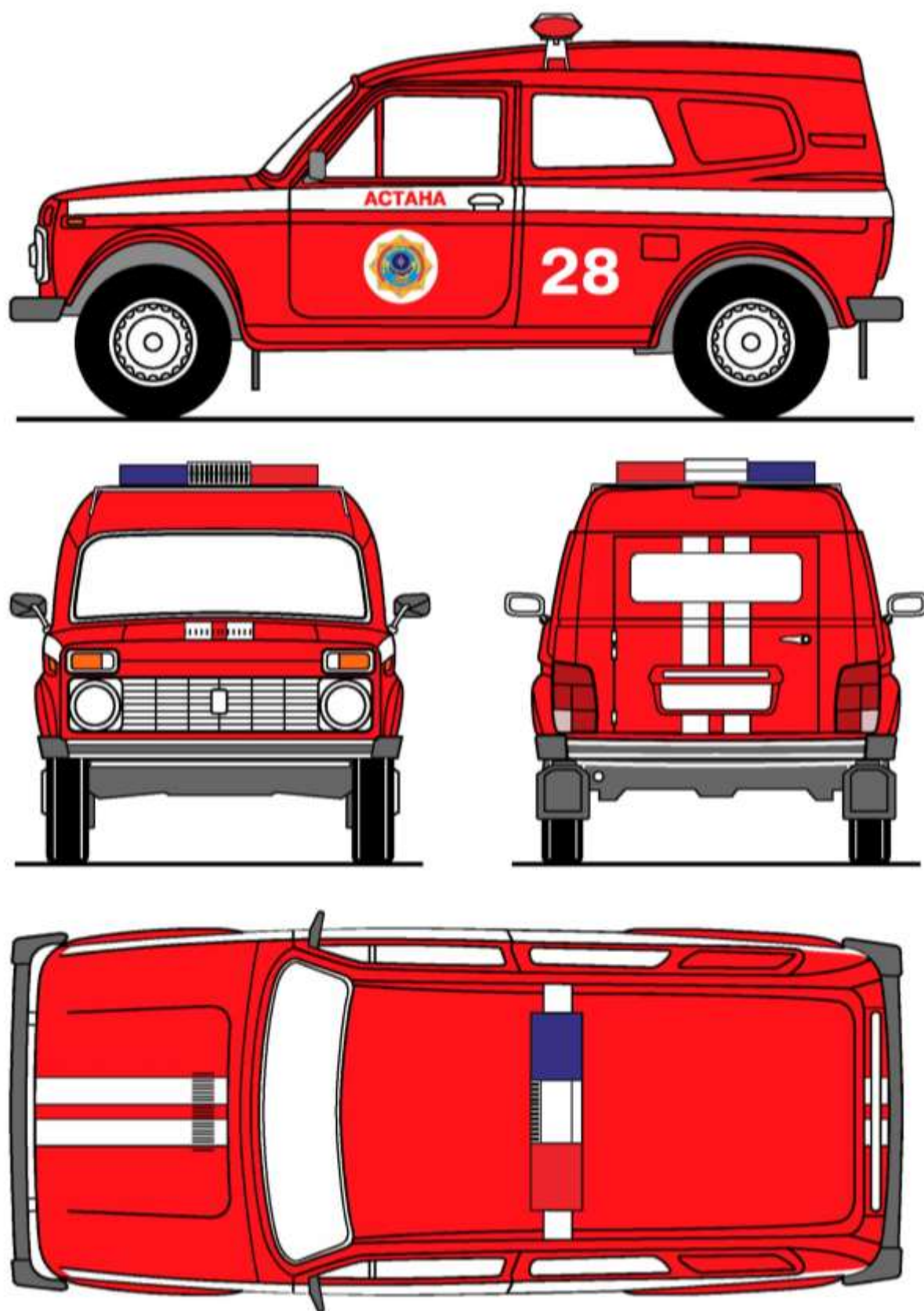

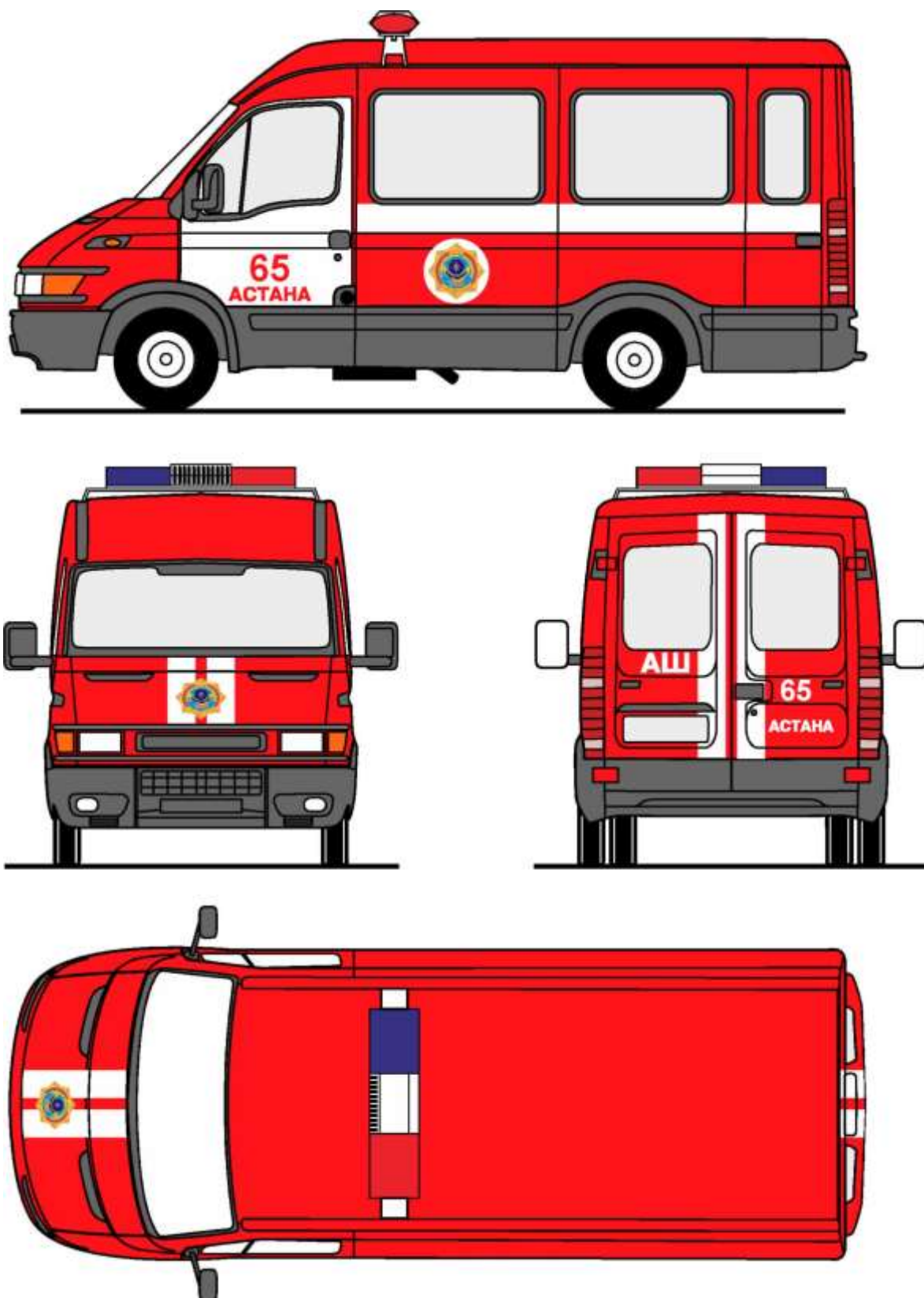
Рисунок А.8 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

**Рисунок А.9 - Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

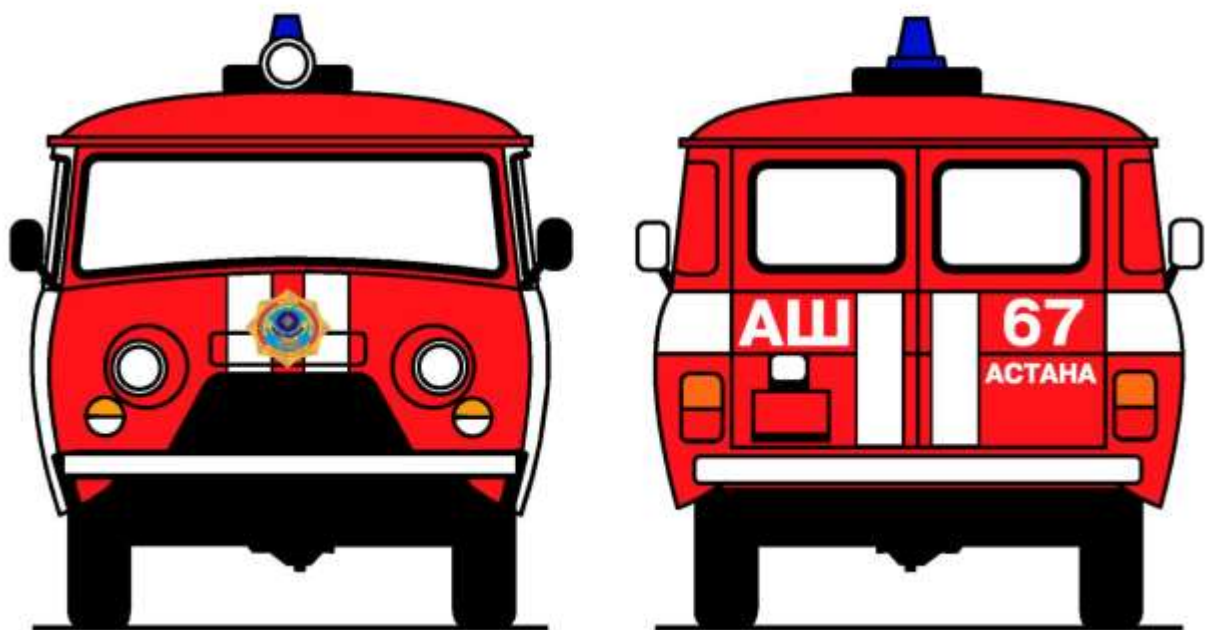

**Рисунок А.10 - Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

**Рисунок А.11 - Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

**Рисунок А.12 - Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

**Рисунок А.13 - Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

**Рисунок А.14 - Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

**Рисунок А.15 - Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

**Рисунок А.16 - Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

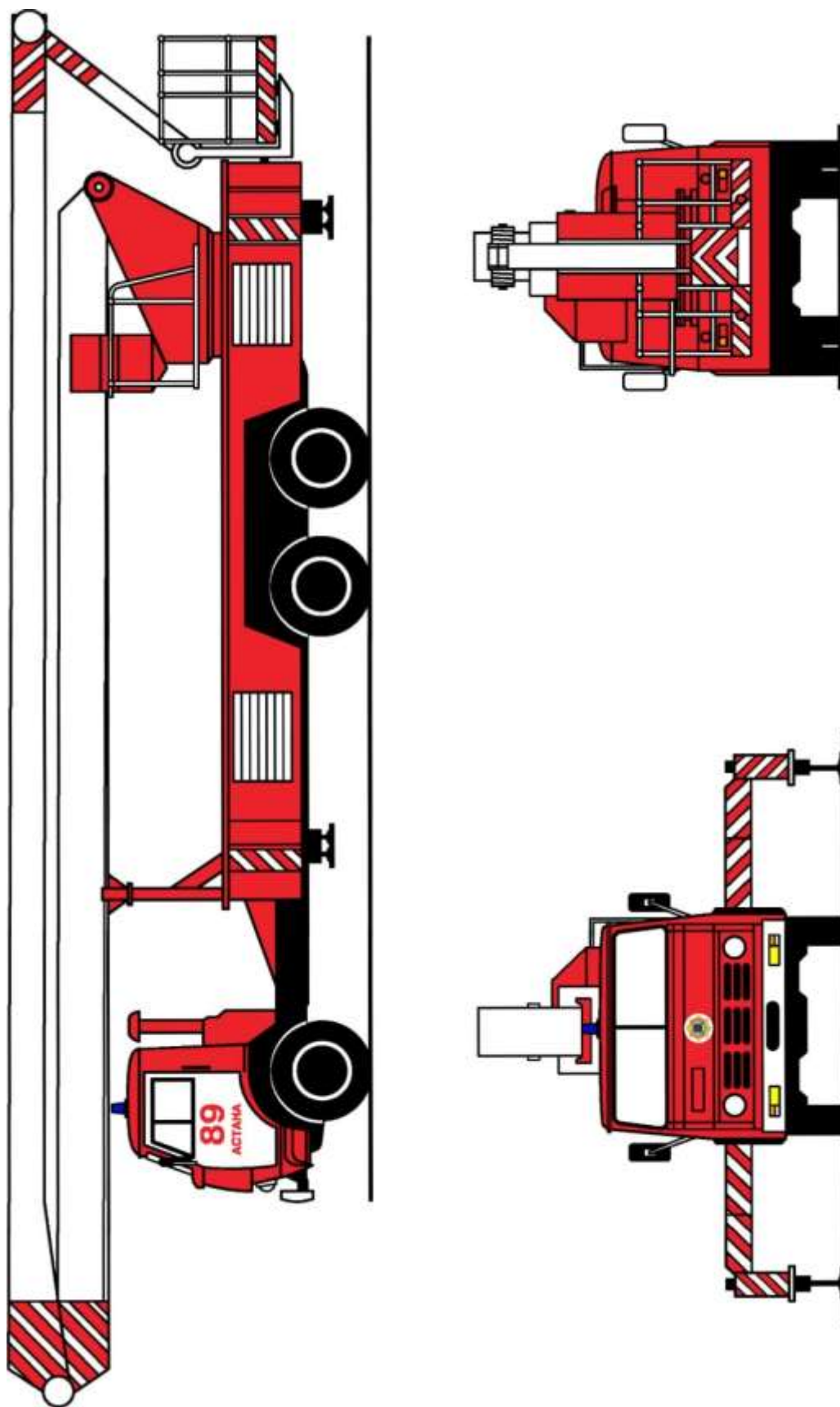
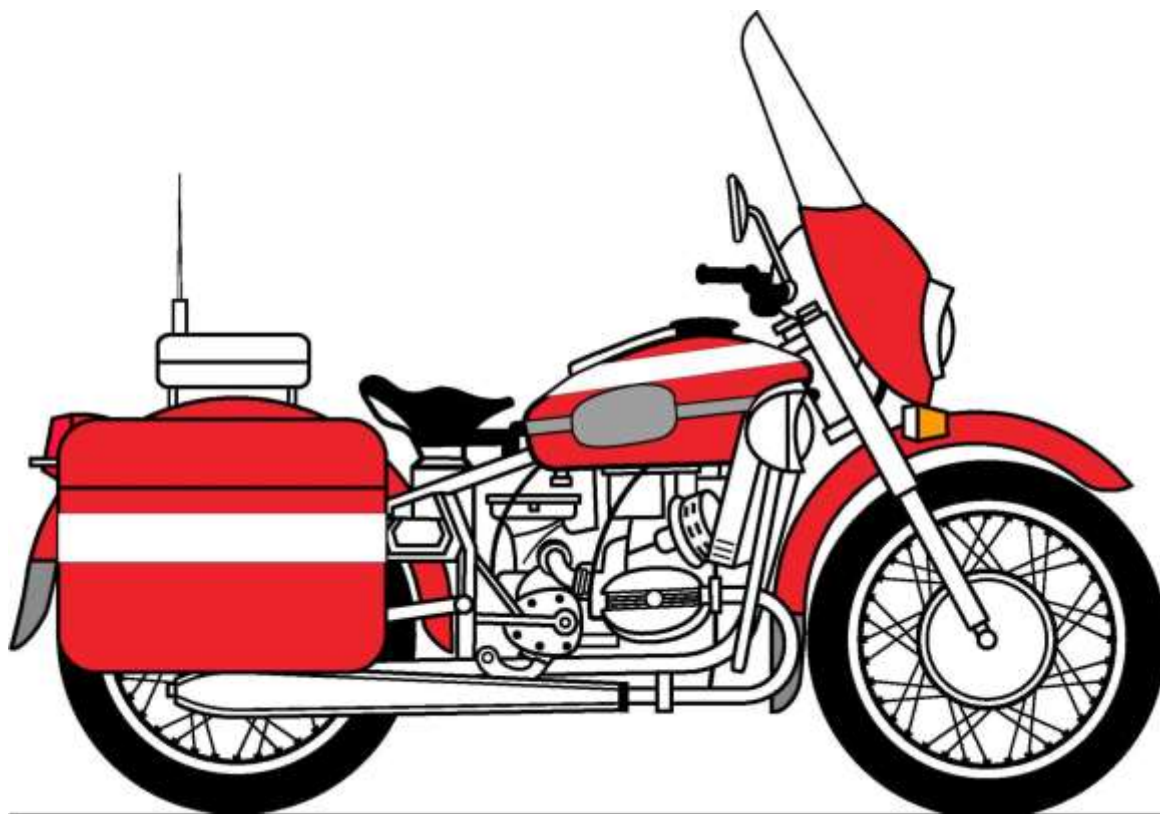
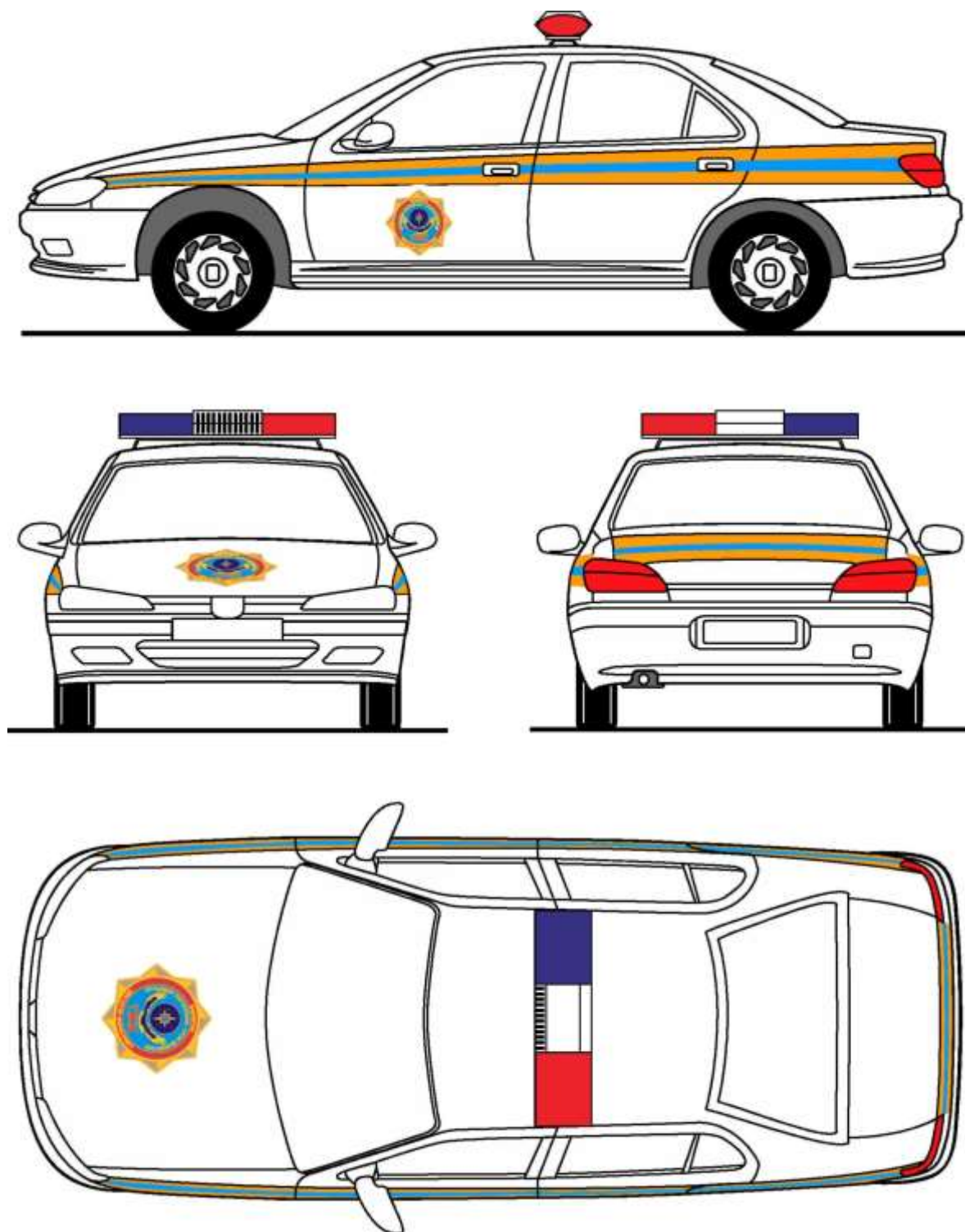

Рисунок А.17 – Цветографические схемы автомобилей службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

**Рисунок А.18 - Цветографические схемы мотоциклов службы пожаротушения
Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства
внутренних дел Республики Казахстан**

Рисунок А.19 - Цветографические схемы автомобилей профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

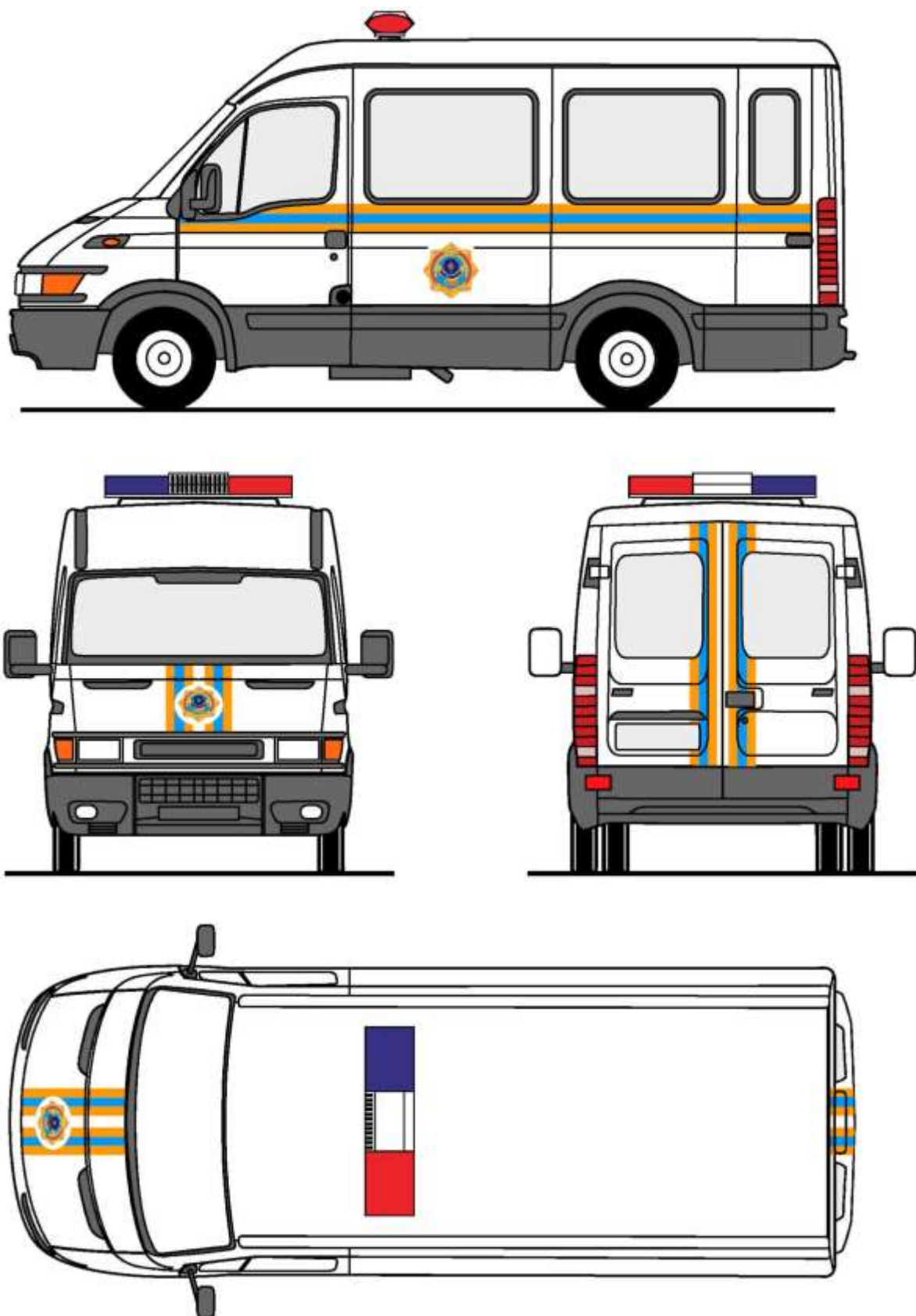

Рисунок А.20 - Цветографические схемы автомобилей профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

Рисунок А.21 - Цветографические схемы автомобилей профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

Рисунок А.22 - Цветографические схемы автомобилей профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

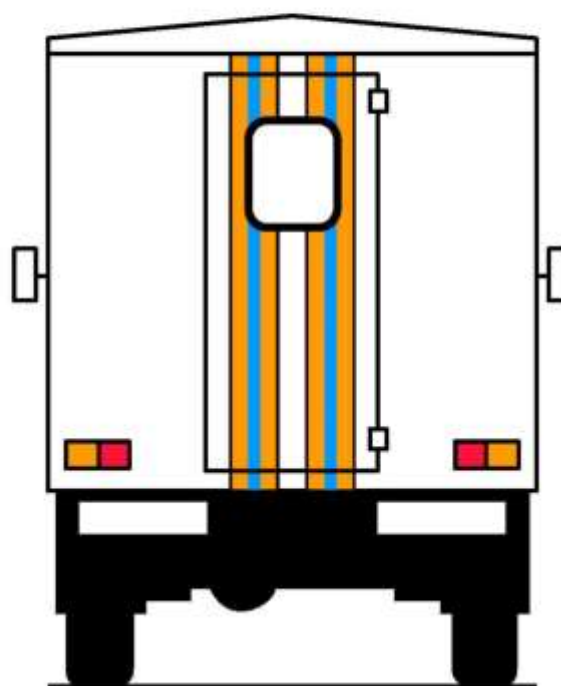

Рисунок А.23 - Цветографические схемы автомобилей профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

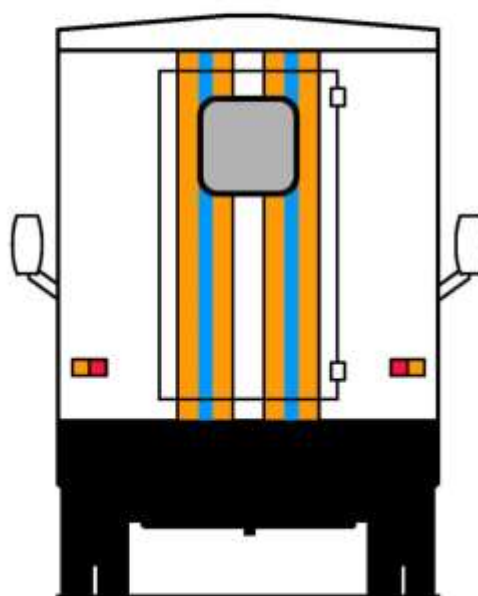
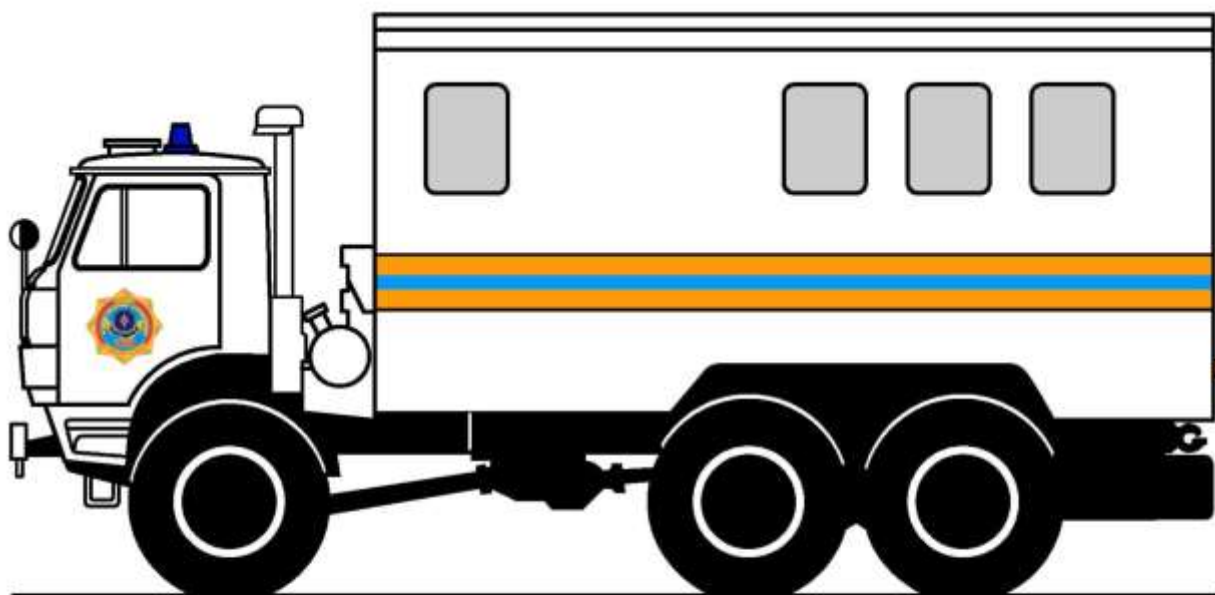
Рисунок А.24 - Цветографические схемы автомобилей профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

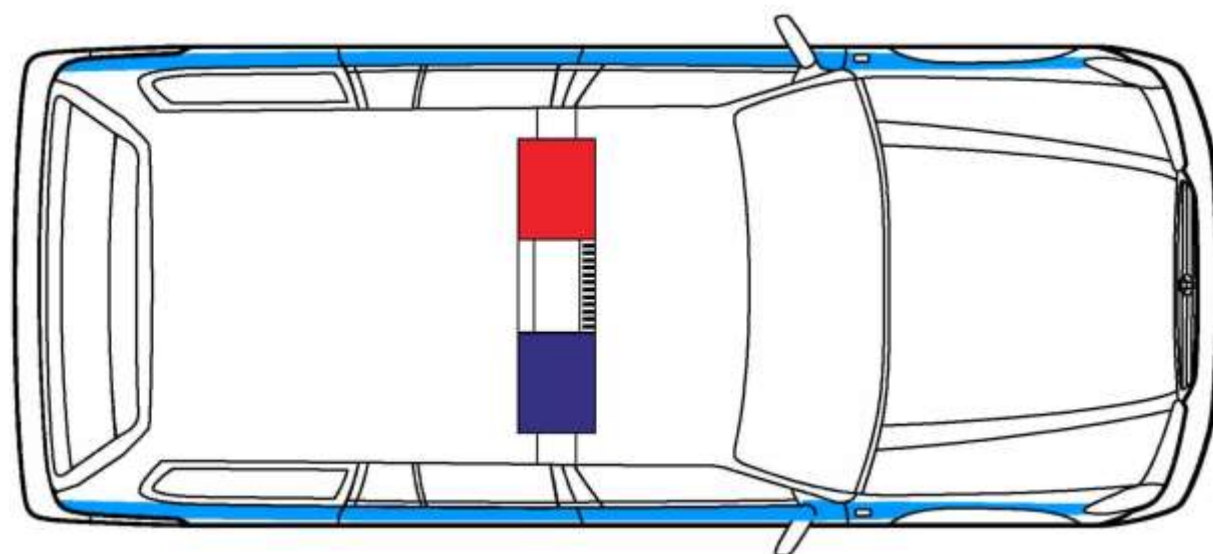

Рисунок А.25 - Цветографические схемы автомобилей профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

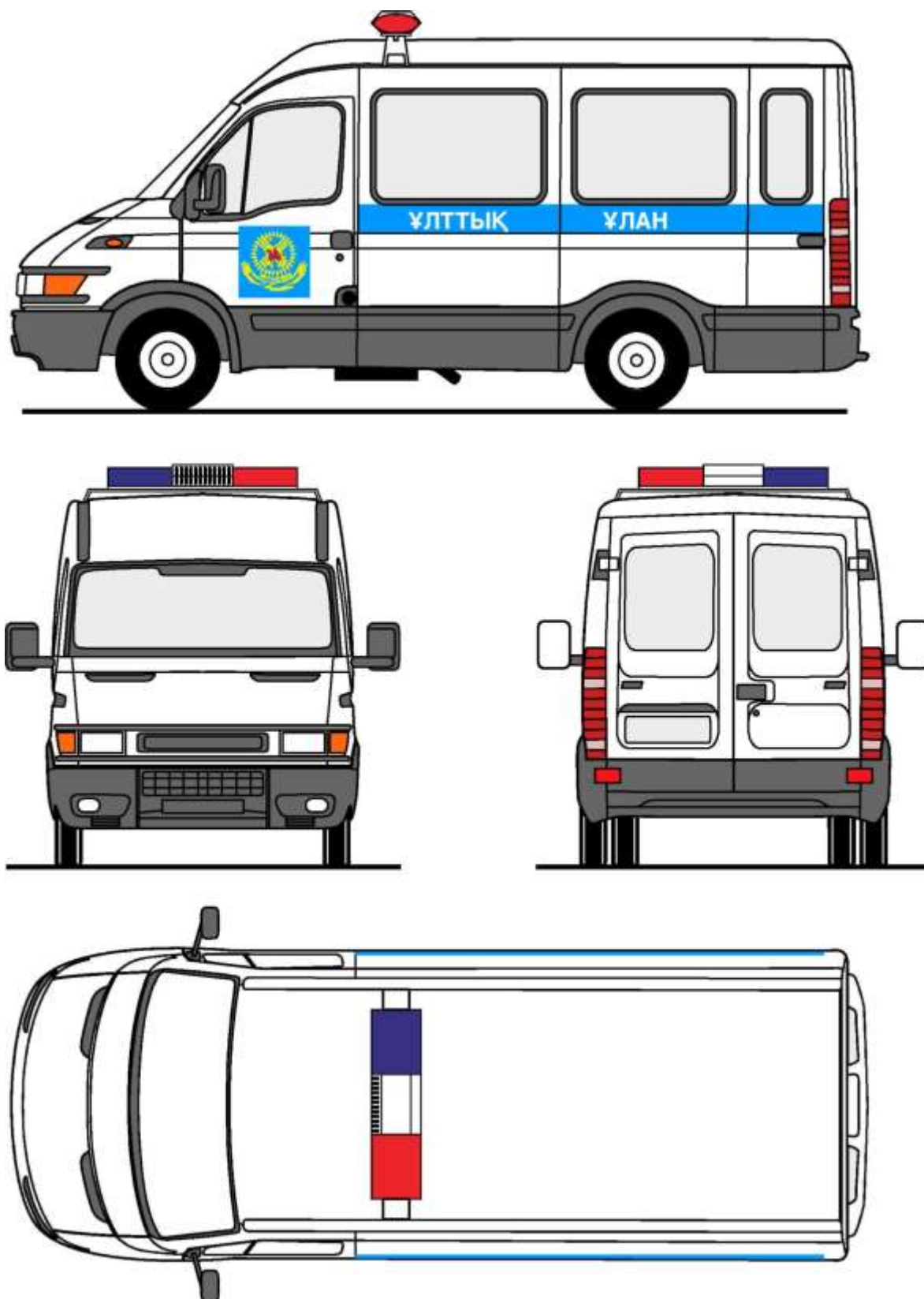

Рисунок А.26 - Цветографические схемы автомобилей профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

Рисунок А.27 - Цветографические схемы транспортных средств патрульно-постовой службы Национальной гвардии Республики Казахстан

Рисунок А.28 - Цветографические схемы транспортных средств патрульно-постовой службы Национальной гвардии Республики Казахстан

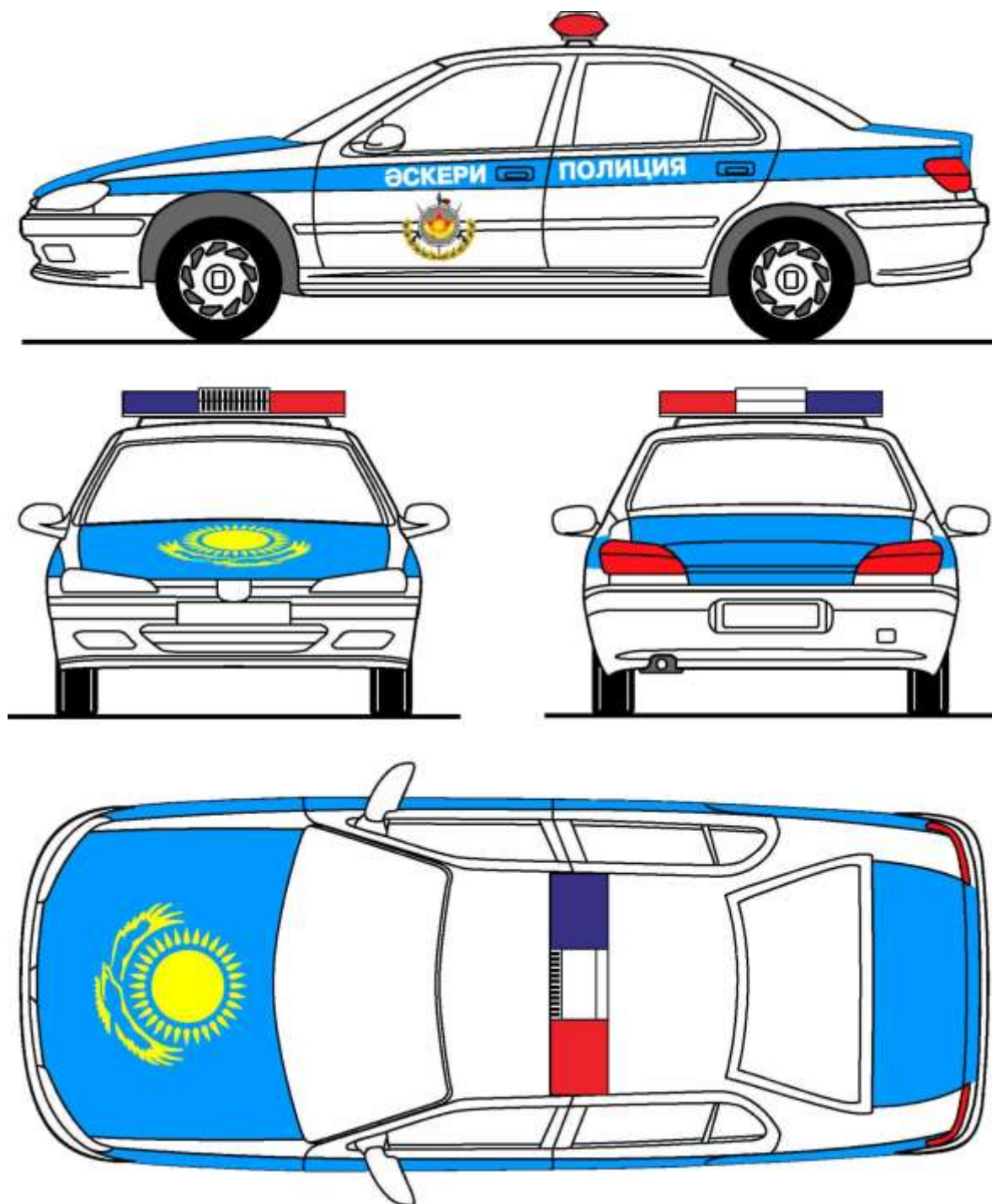

Рисунок А.29 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

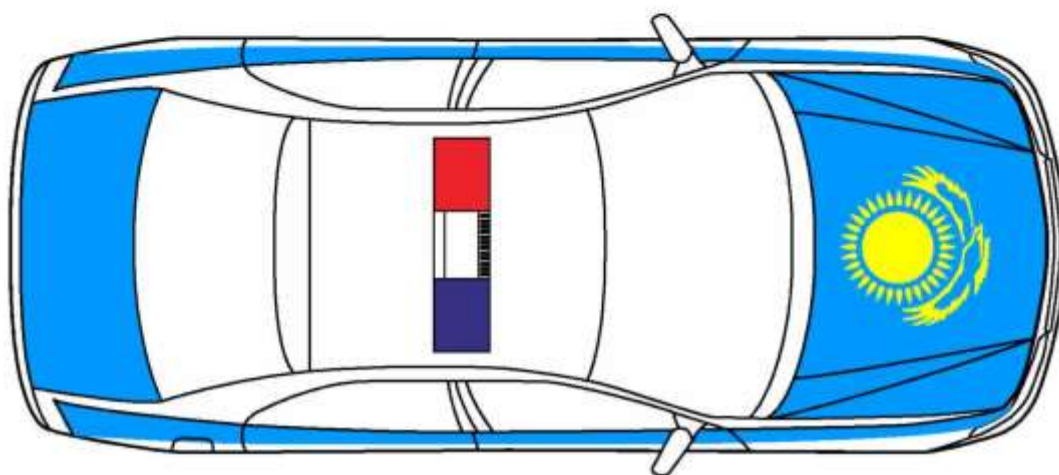

Рисунок А.30 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

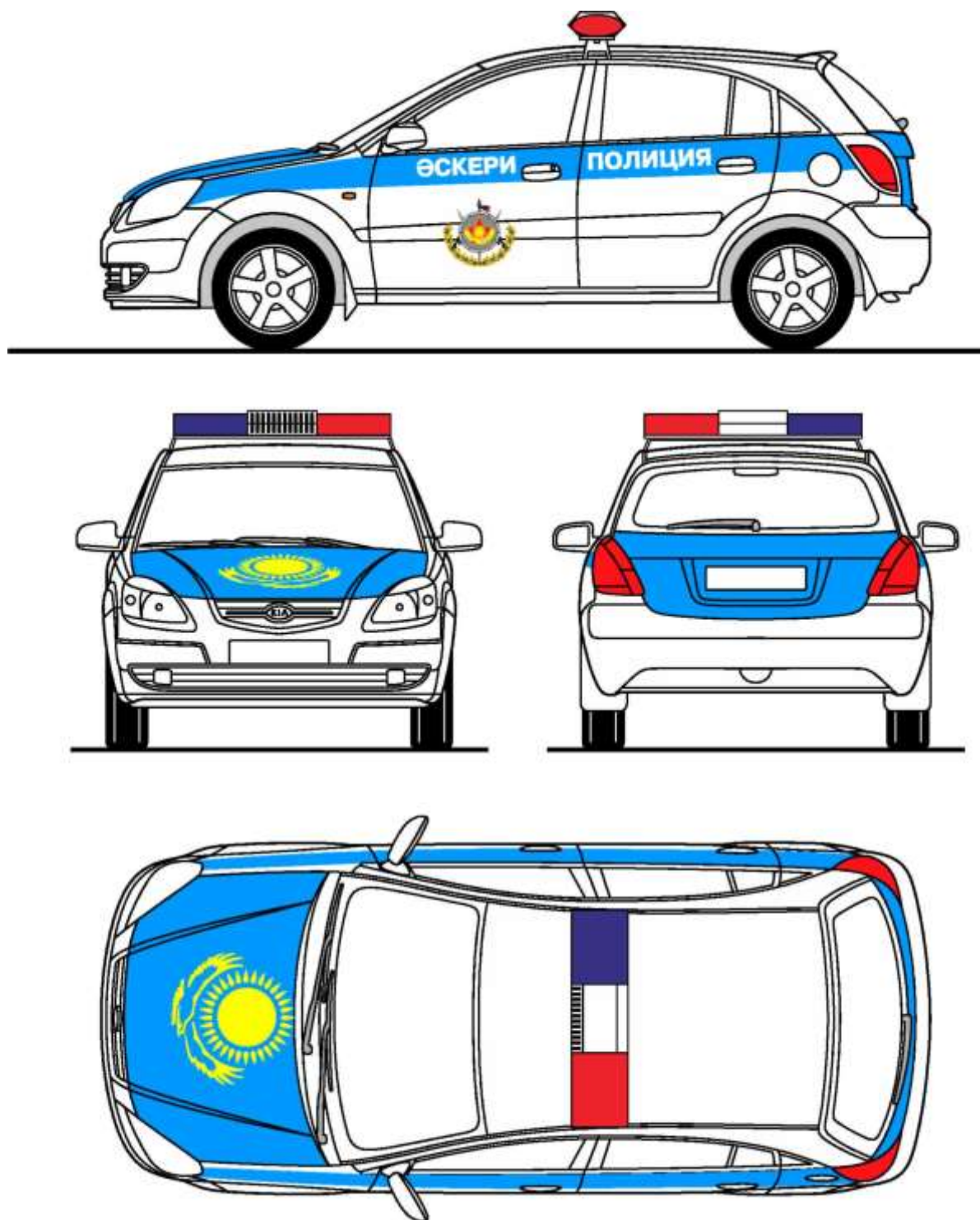

Рисунок А.31 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

Рисунок А.33 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

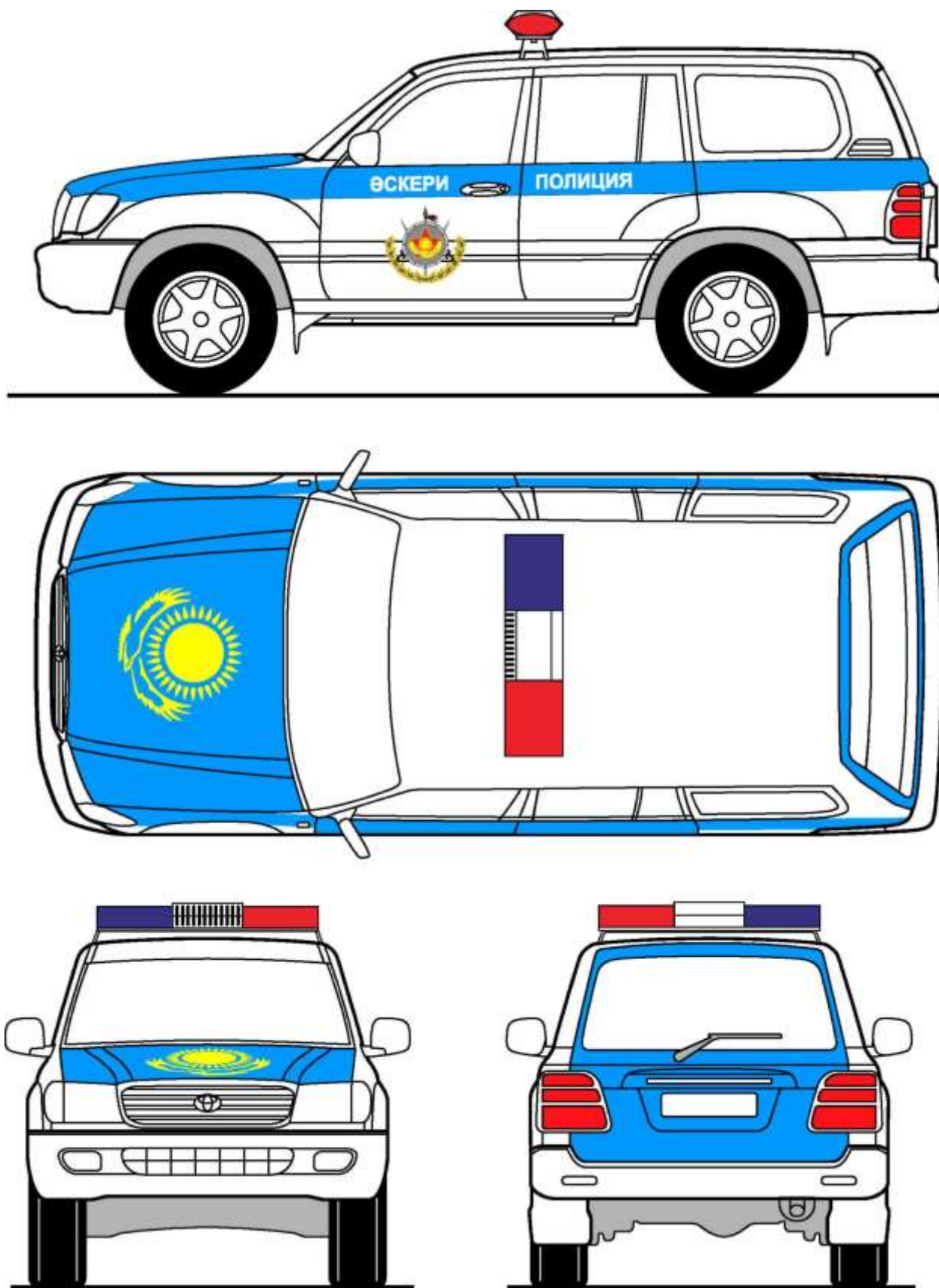

Рисунок А.34 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

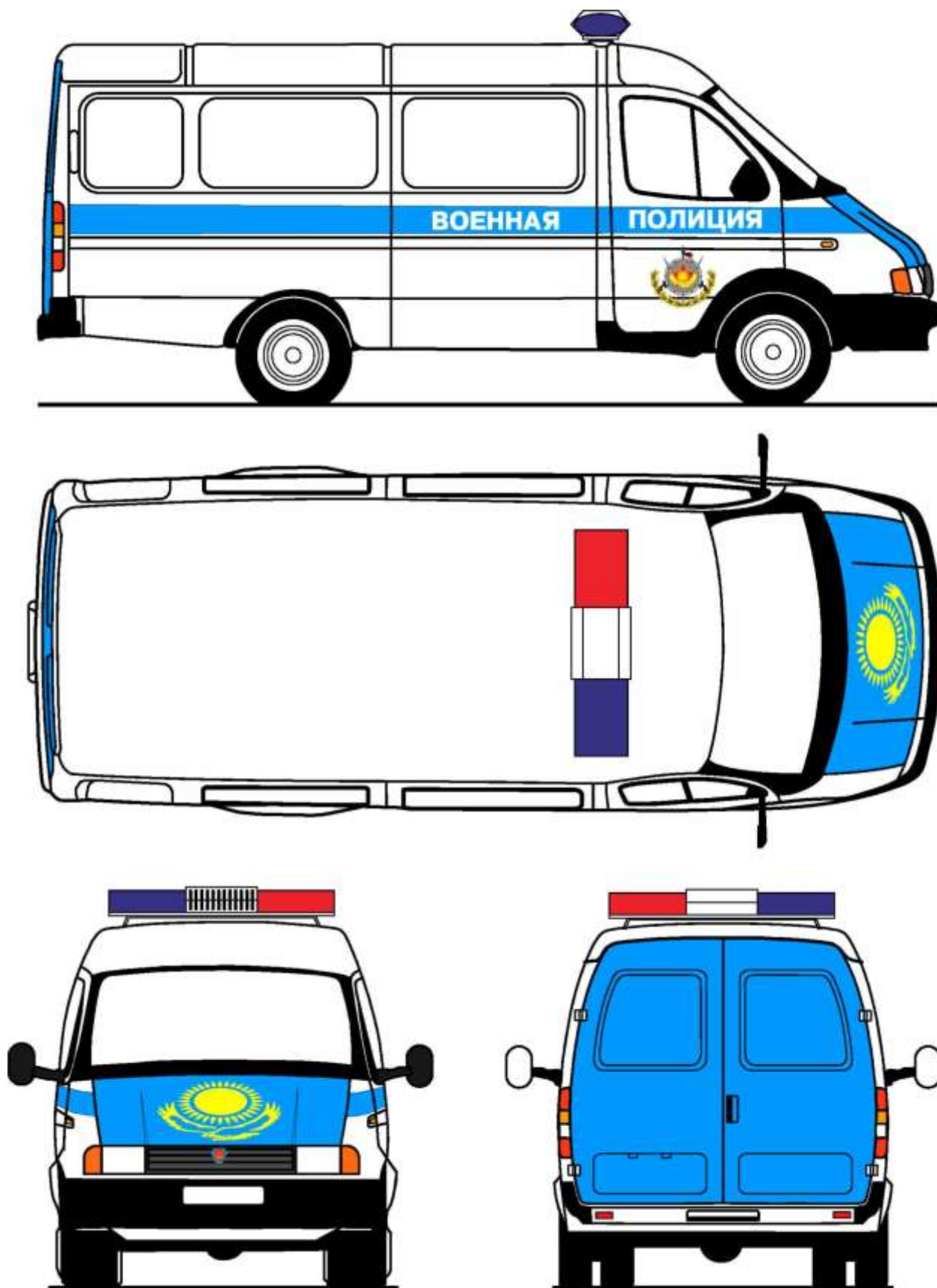

Рисунок А.35 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

Рисунок А.36 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

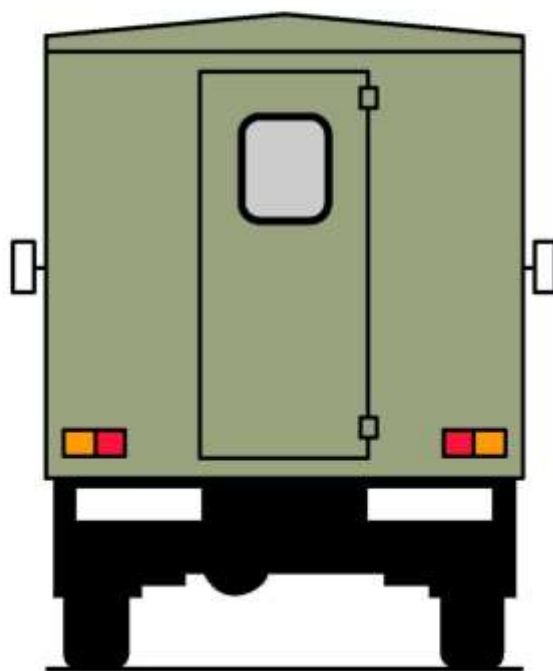

Рисунок А.37 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

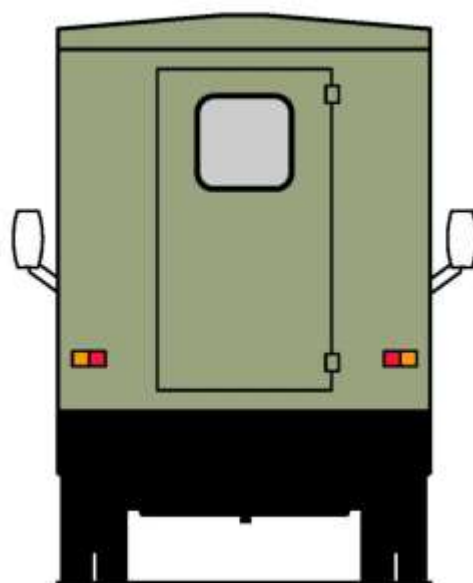

Рисунок А.38 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции

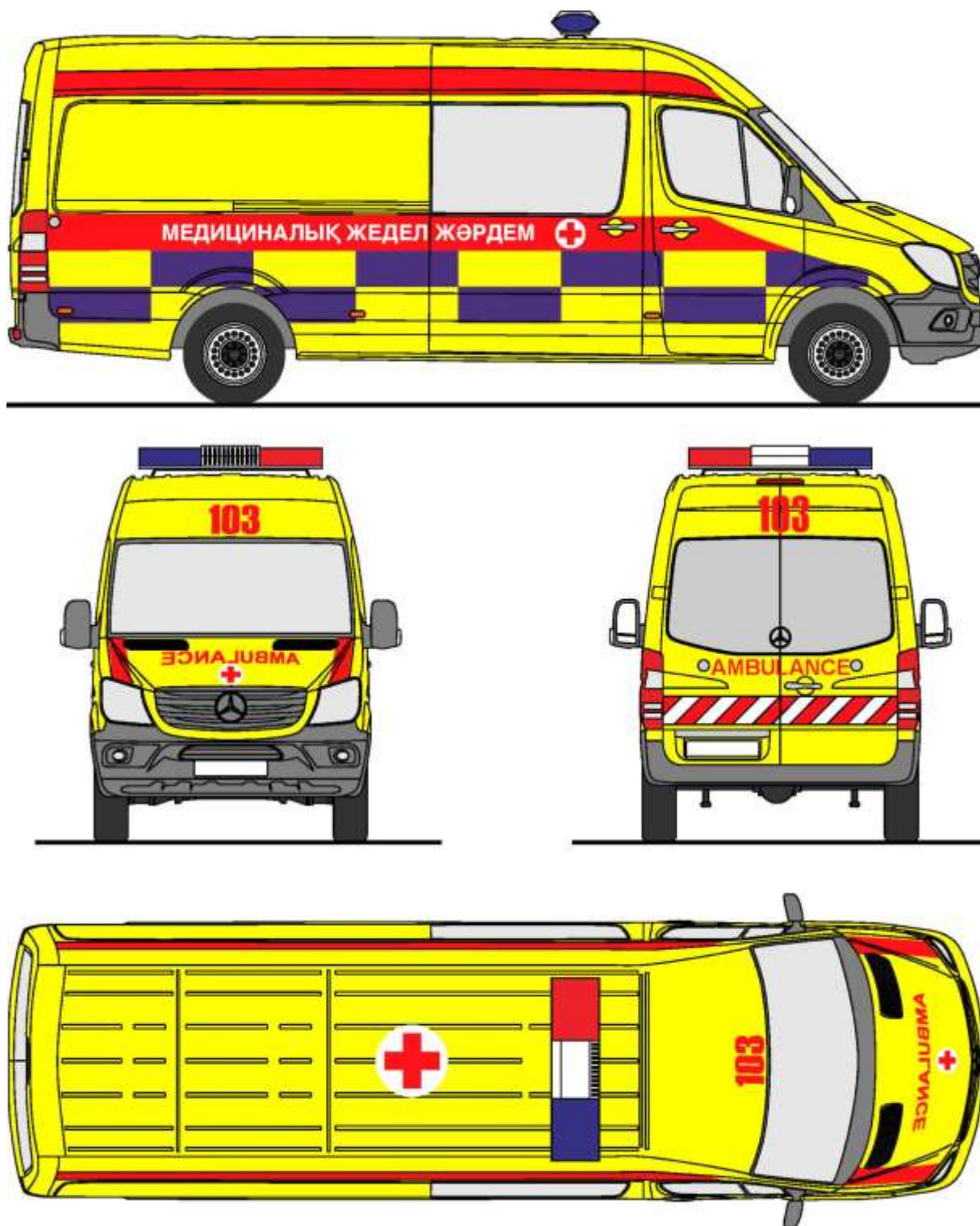

Рисунок А.39 - Цветографические схемы автомобилей скорой медицинской помощи субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к государственным юридическим лицам Министерства здравоохранения Республики Казахстан

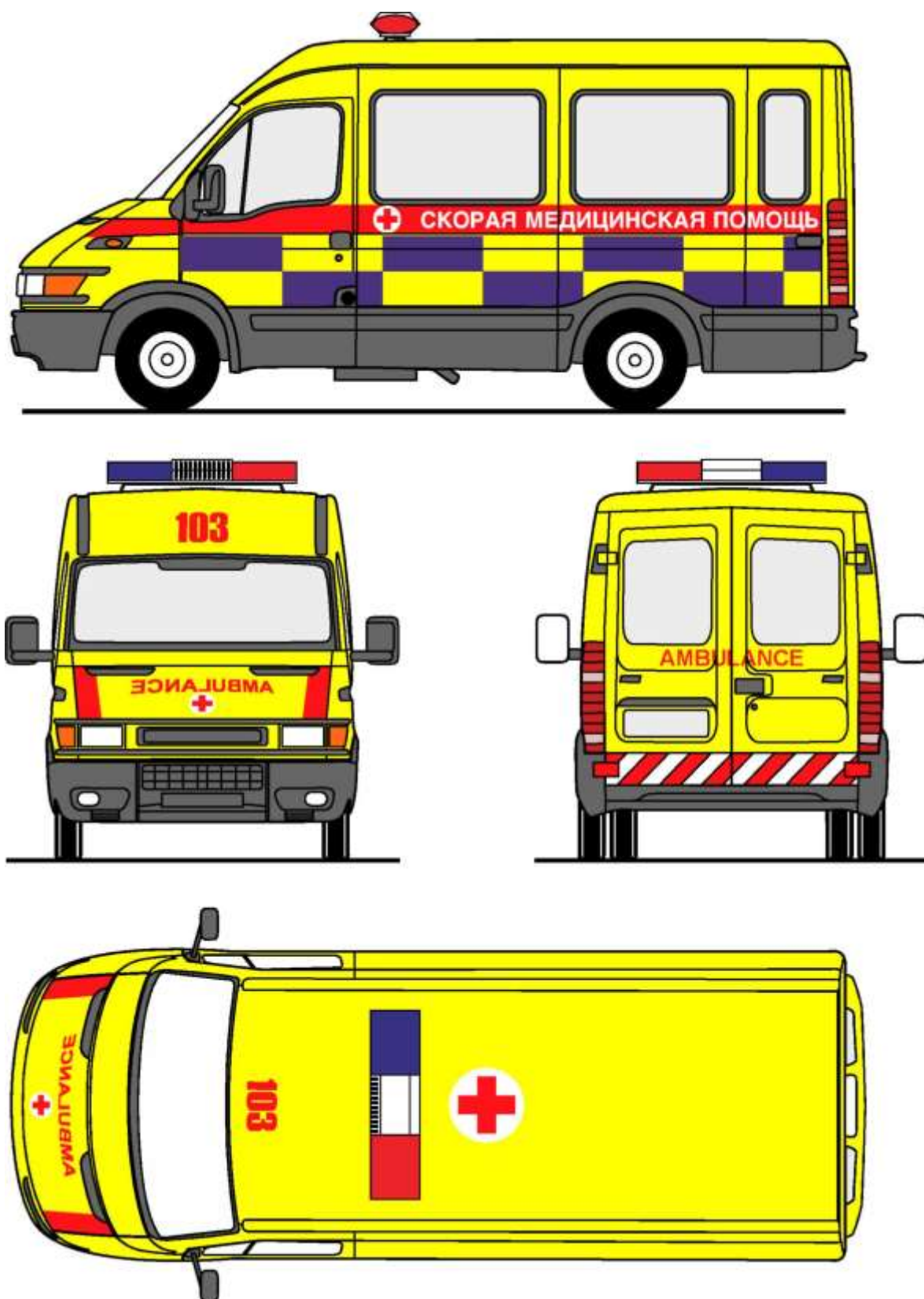

Рисунок А.40 - Цветографические схемы автомобилей скорой медицинской помощи субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к государственным юридическим лицам Министерства здравоохранения Республики Казахстан

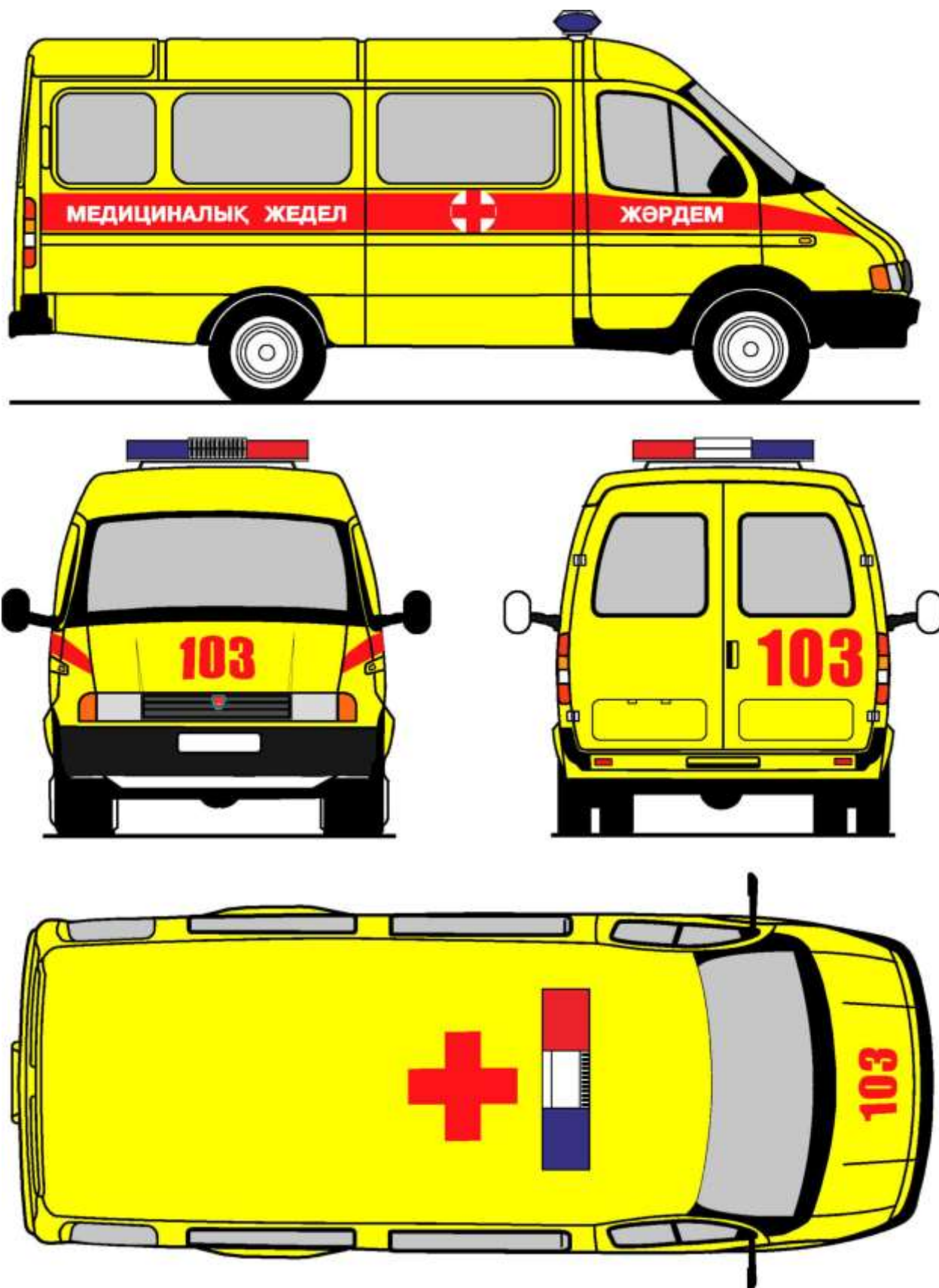

Рисунок А.41 - Цветографические схемы автомобилей скорой медицинской помощи субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к негосударственным юридическим лицам Министерства здравоохранения Республики Казахстан

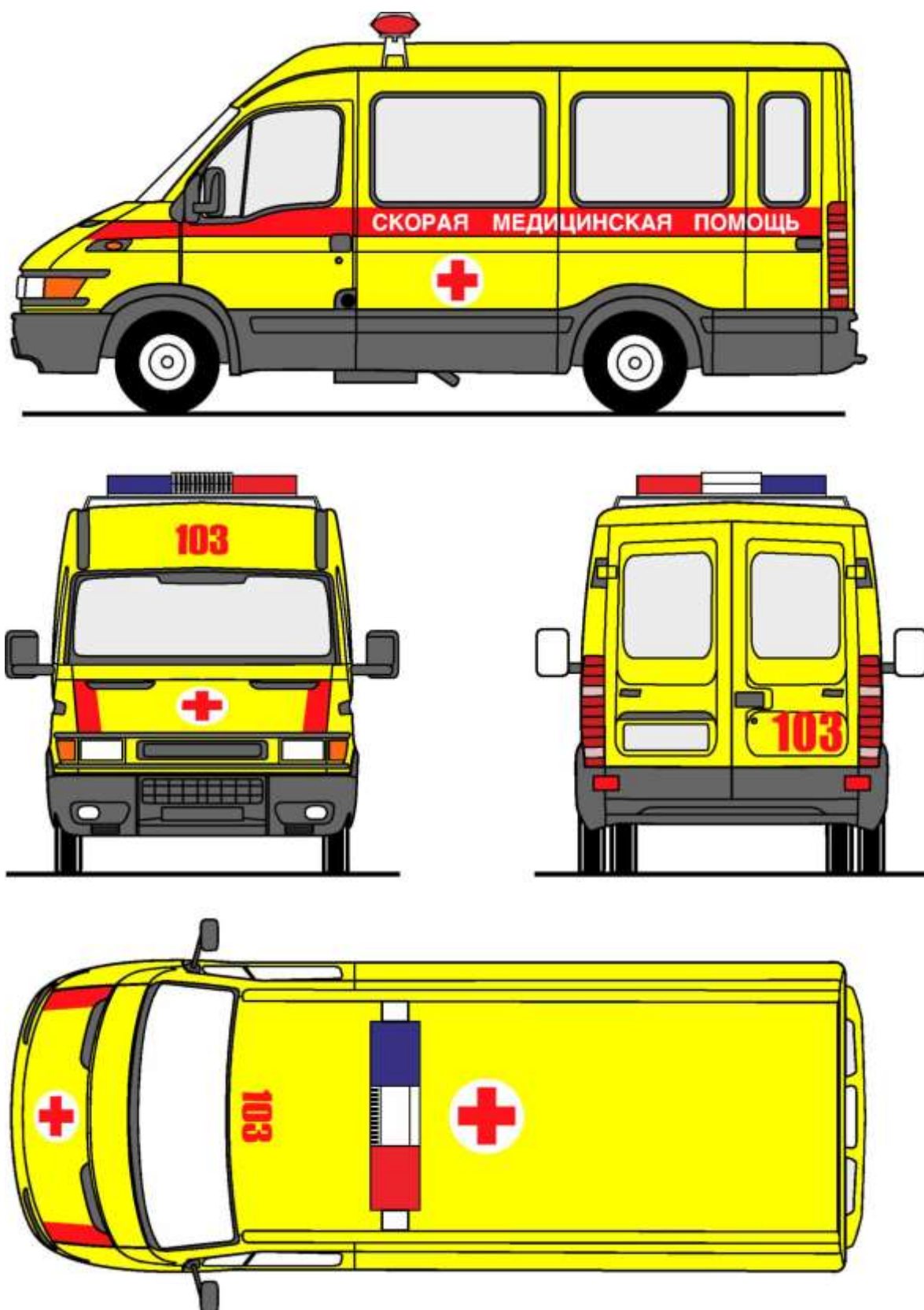

Рисунок А.42 - Цветографические схемы автомобилей скорая медицинская помощь субъектов здравоохранения Республики Казахстан, относящихся к негосударственным юридическим лицам Министерства здравоохранения Республики Казахстан

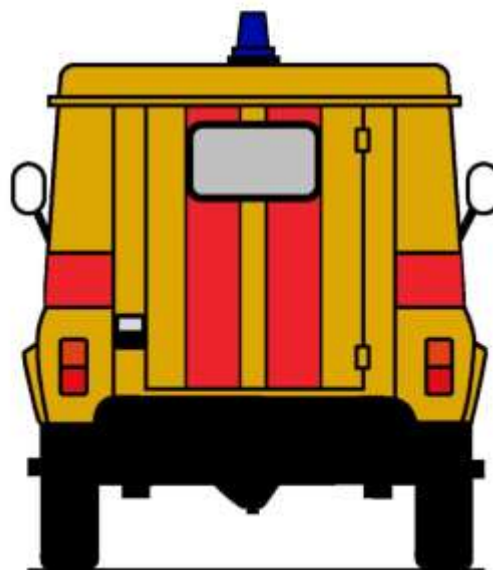

Рисунок А.43 - Цветографические схемы автомобилей аварийных служб

Рисунок А.44 - Цветографические схемы автомобилей аварийных служб

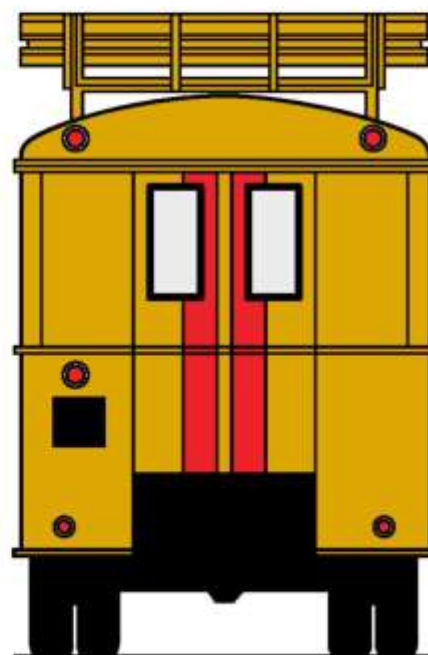
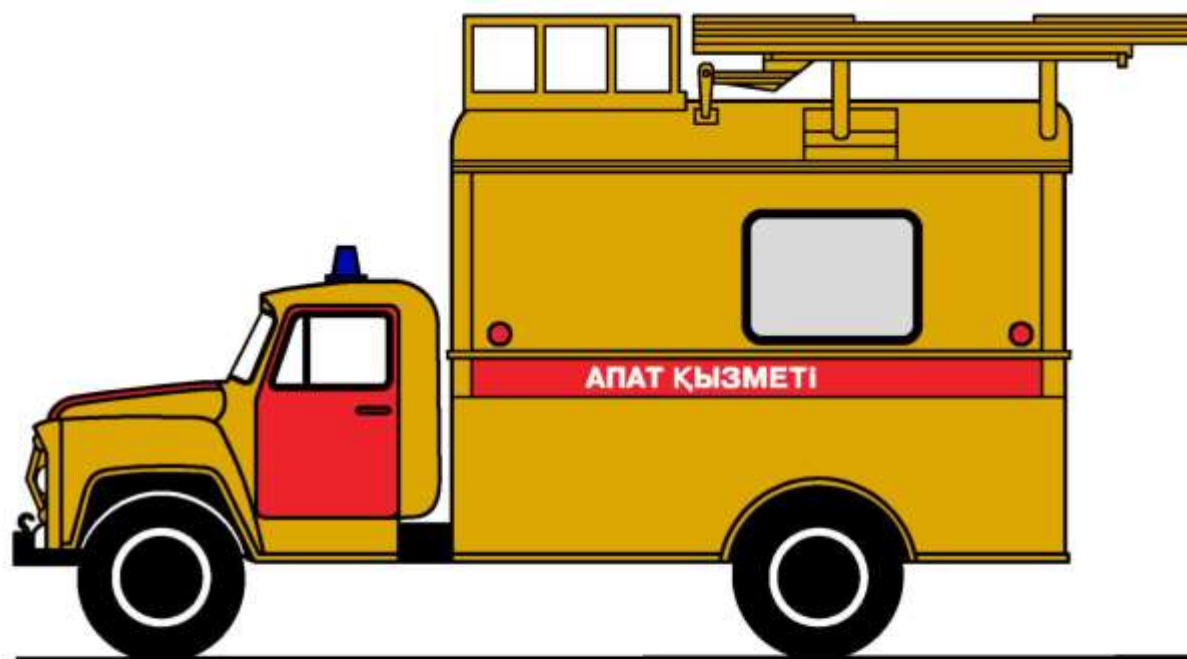
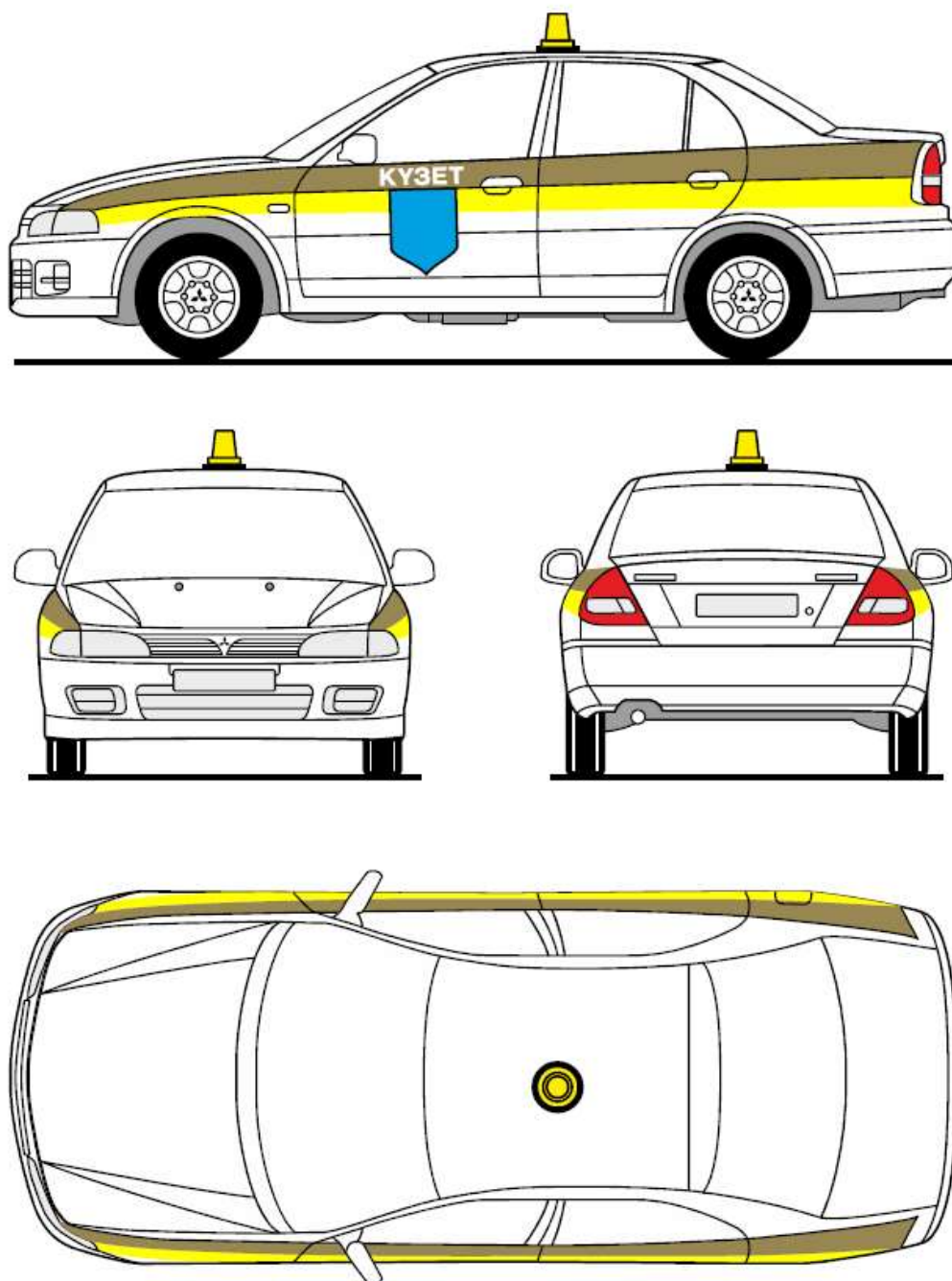

Рисунок А.45 - Цветографические схемы автомобилей аварийных служб

Рисунок А.46 - Цветографические схемы автомобилей мобильных групп оперативно-реагирования частных охранных организаций

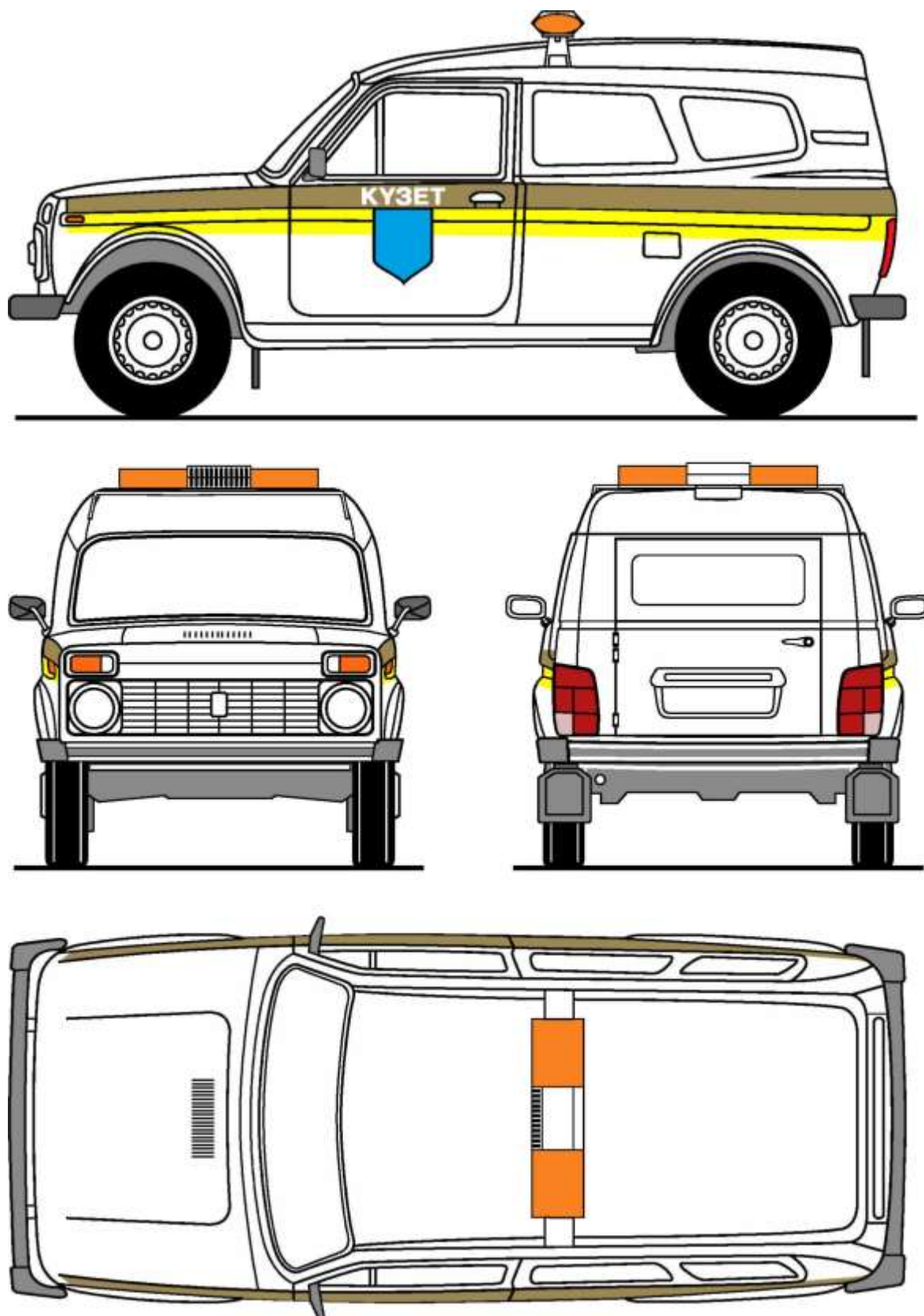
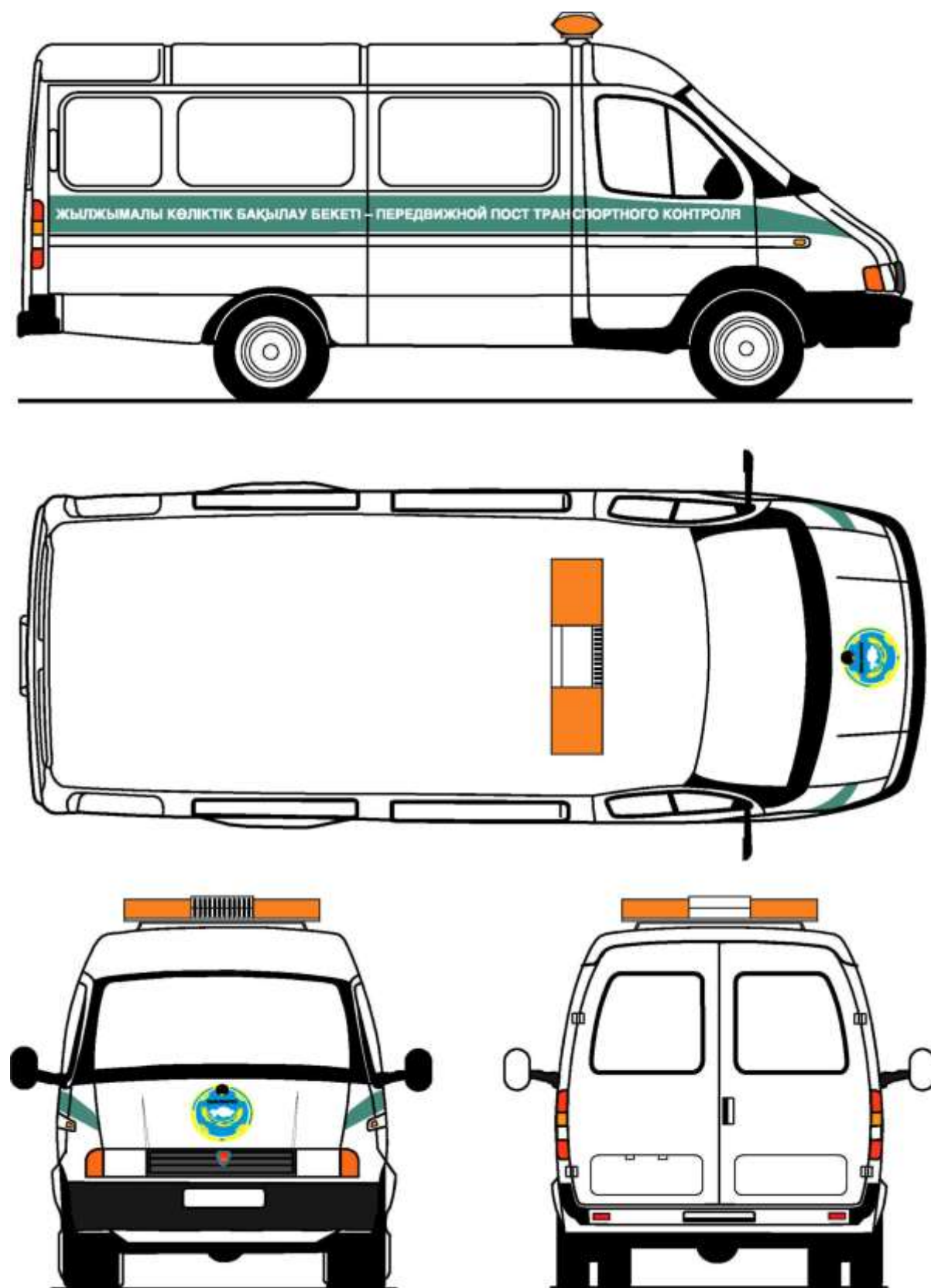

Рисунок А.47 - Цветографические схемы автомобилей мобильных групп оперативно-реагирования частных охранных организаций

Рисунок А.48 - Цветографические схемы автомобилей передвижных контрольно-пропускных пунктов органов транспортного контроля Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан

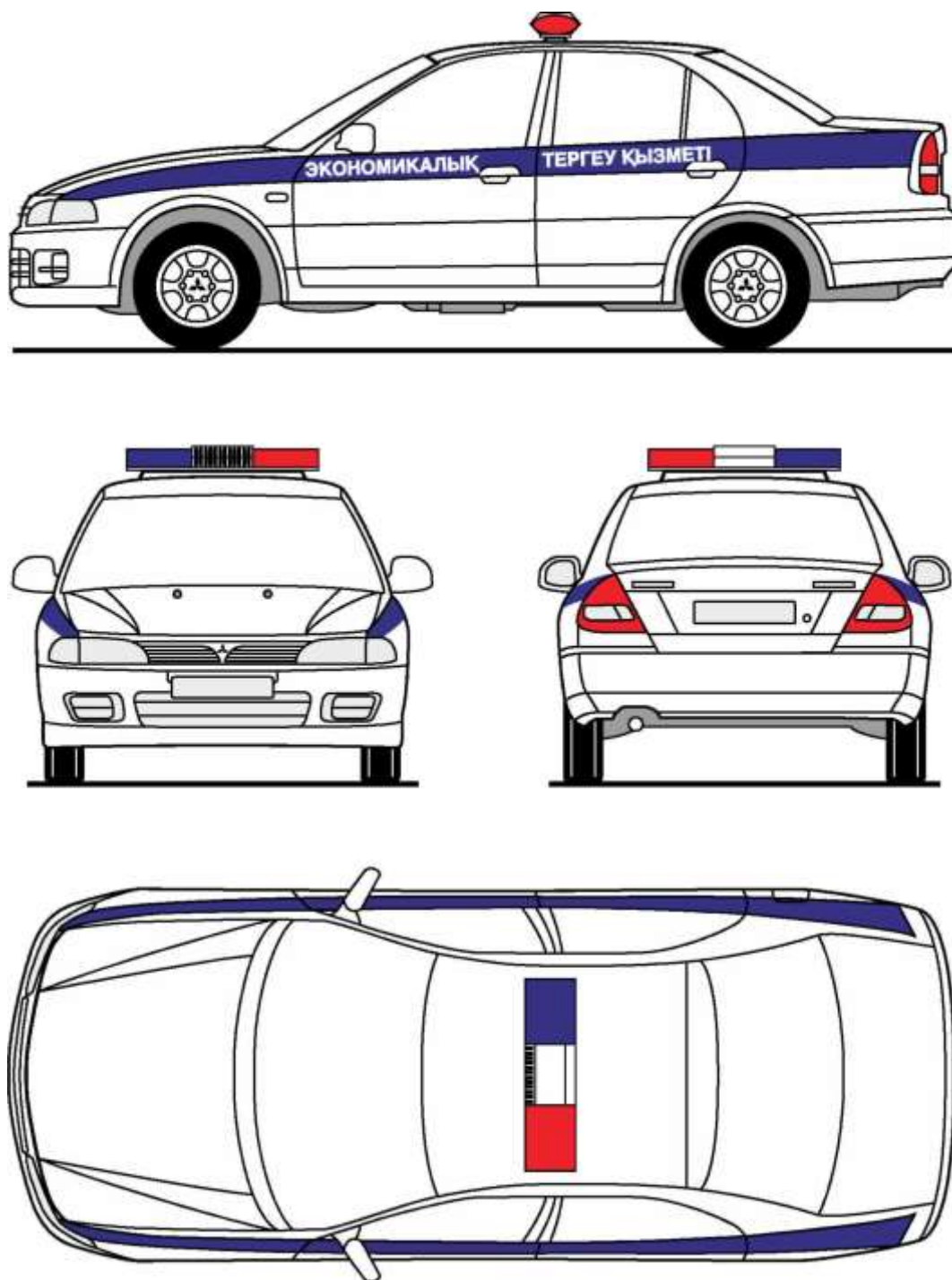

Рисунок А.49 - Цветографические схемы автомобилей службы экономических расследований

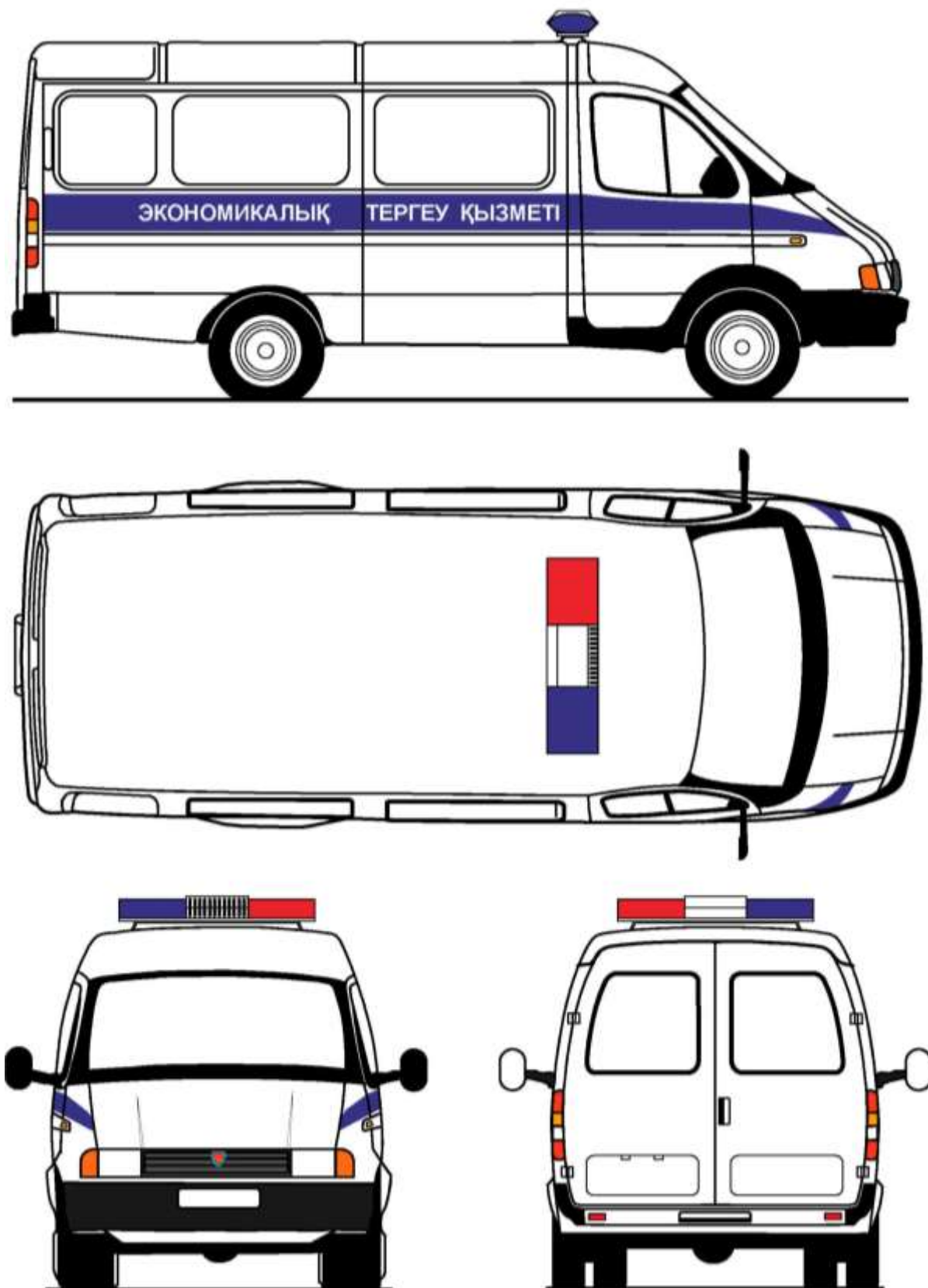

Рисунок А.50 - Цветографические схемы автомобилей службы экономических расследований

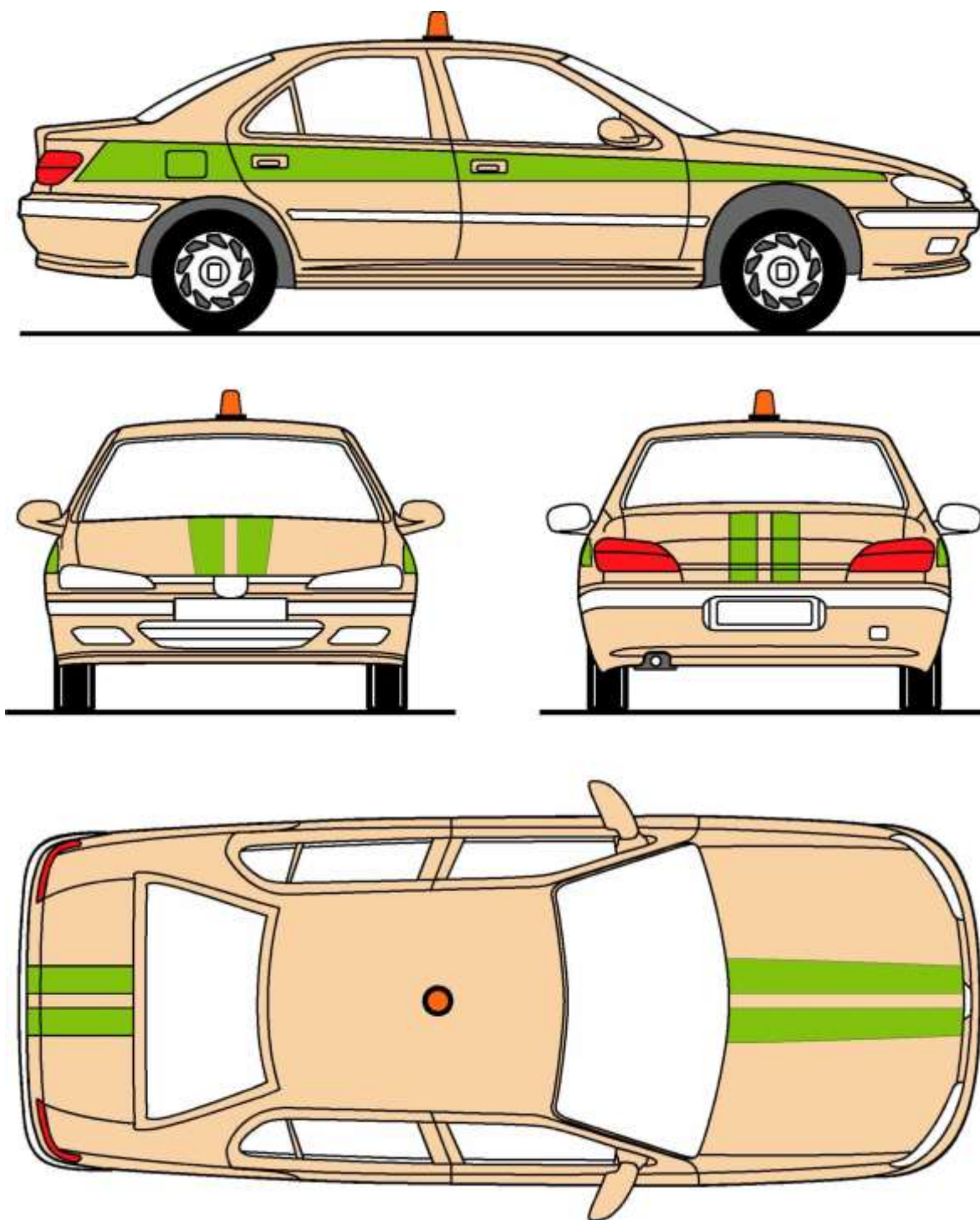
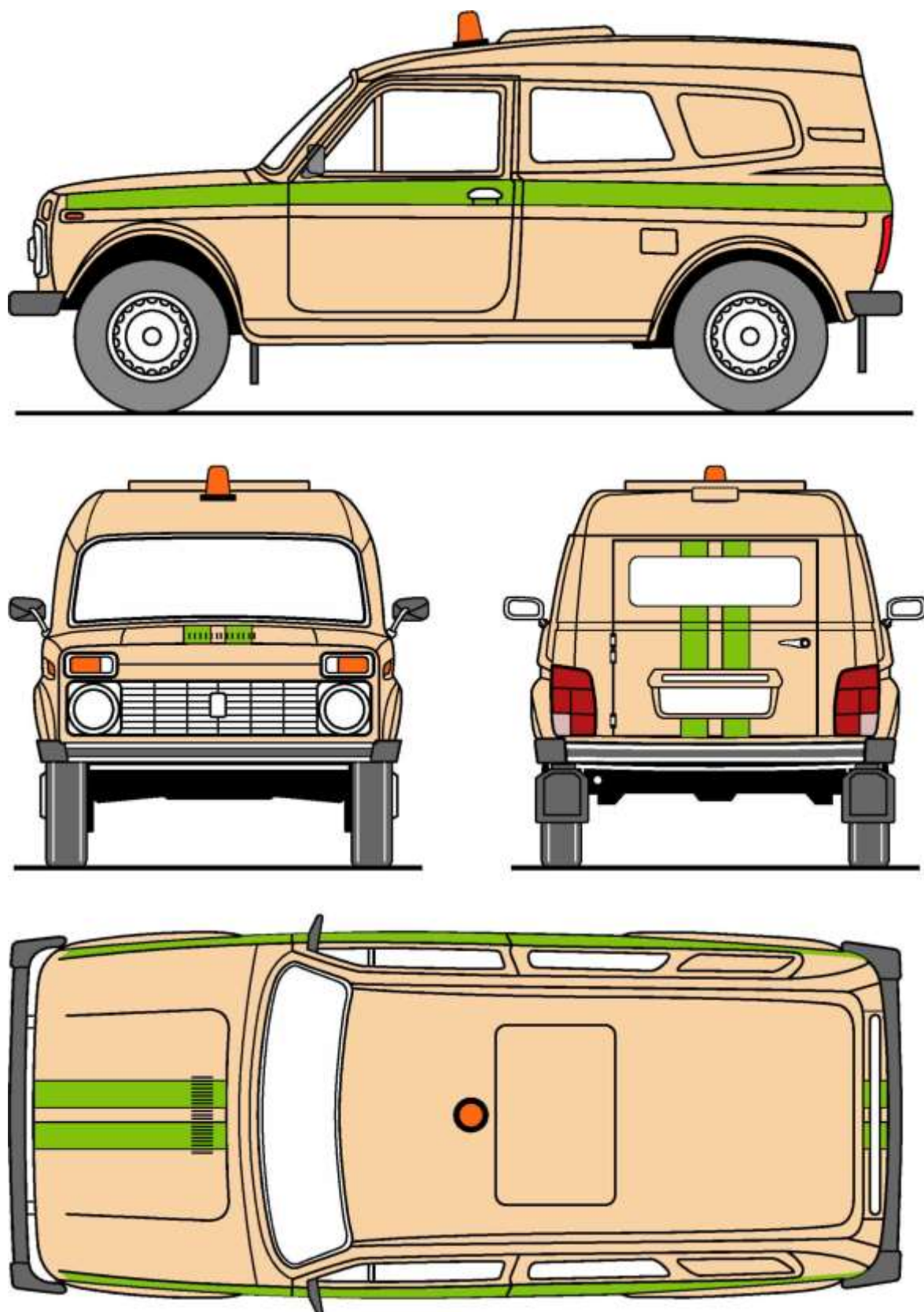

Рисунок А.51 - Цветографические схемы специализированных автомобильных транспортных средств служб инкассации

Рисунок А.52 - Цветографические схемы специализированных автомобильных транспортных средств служб инкассации

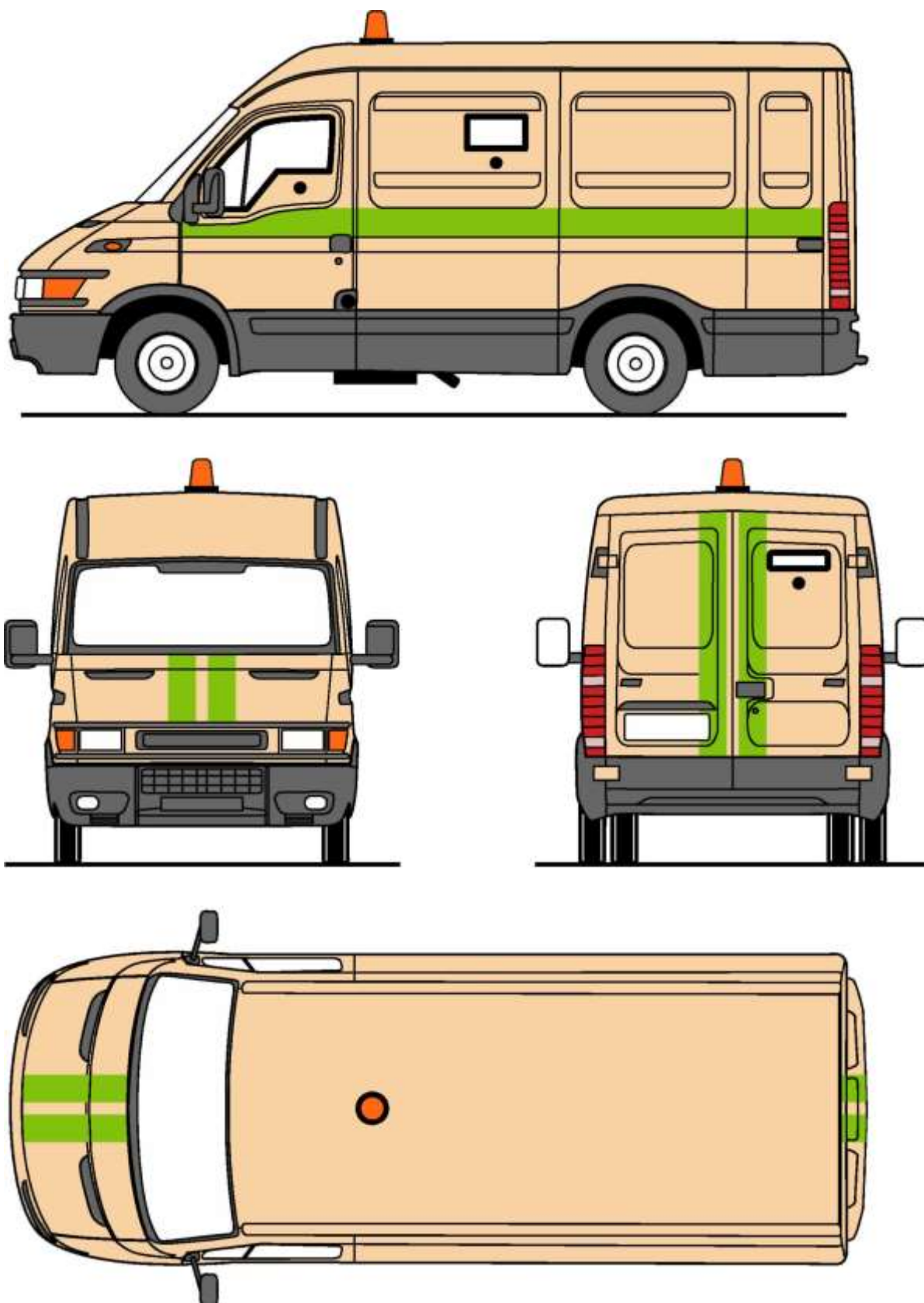
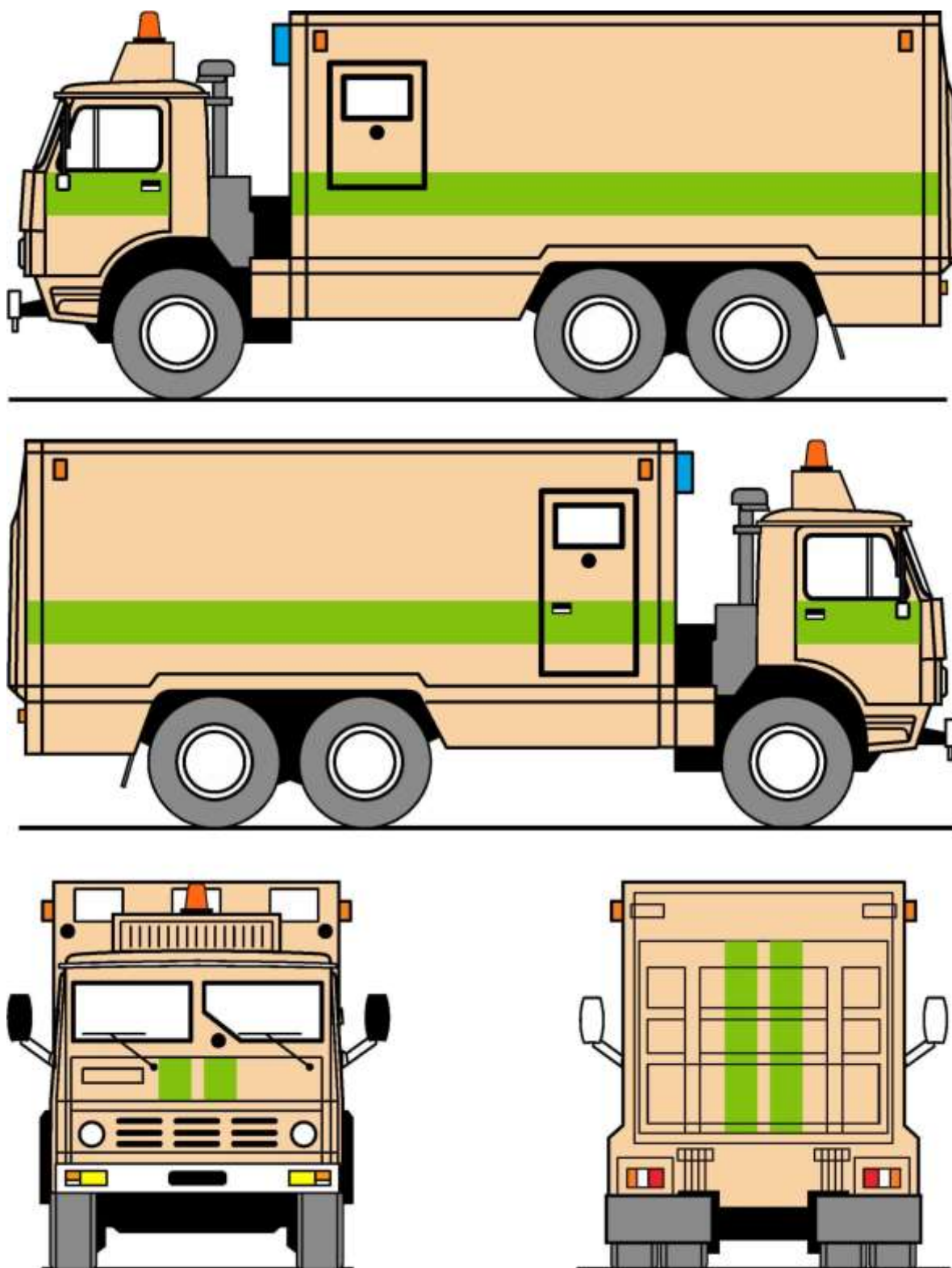
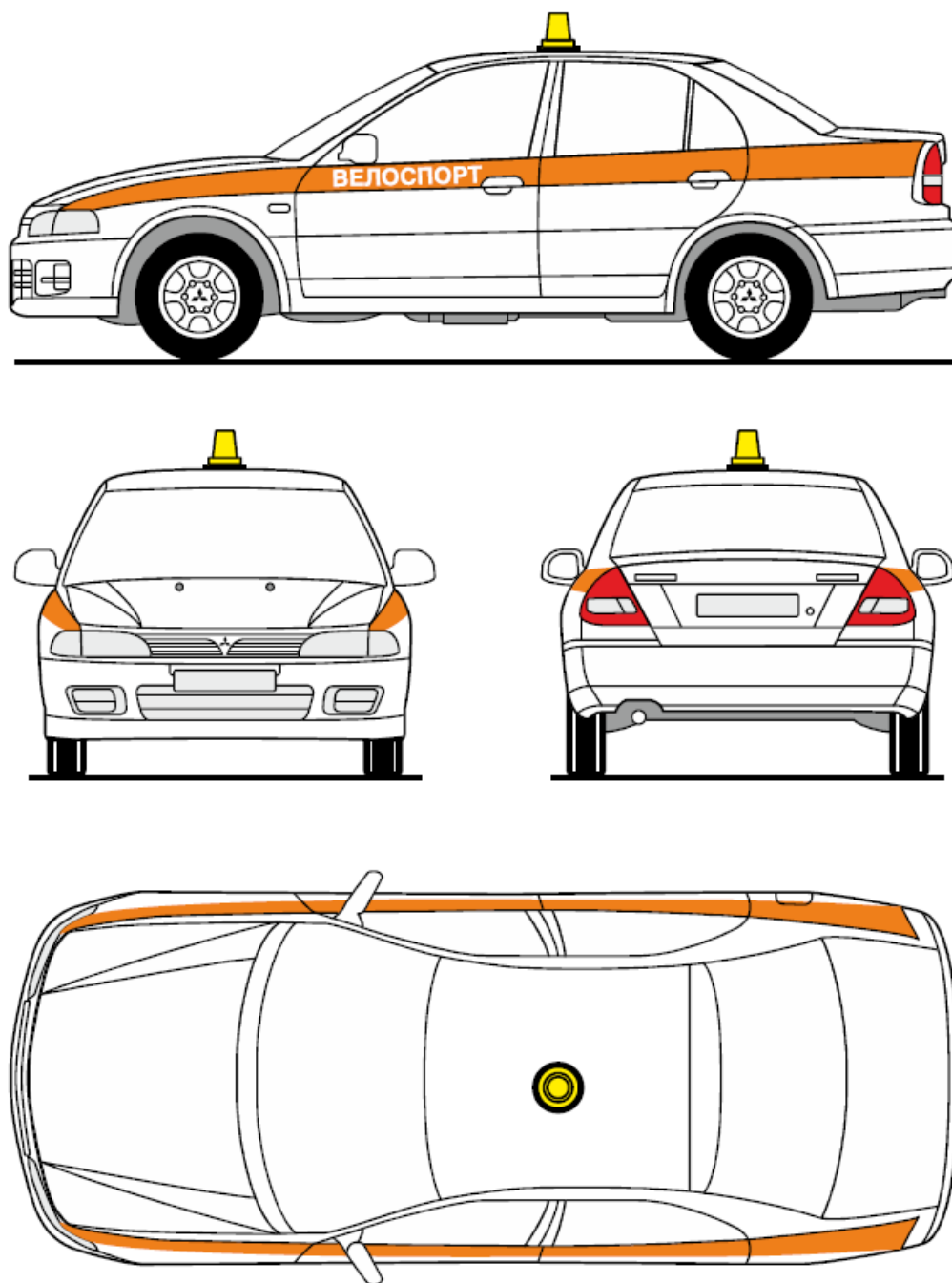

Рисунок А.53 - Цветографические схемы специализированных автомобильных транспортных средств служб инкассации

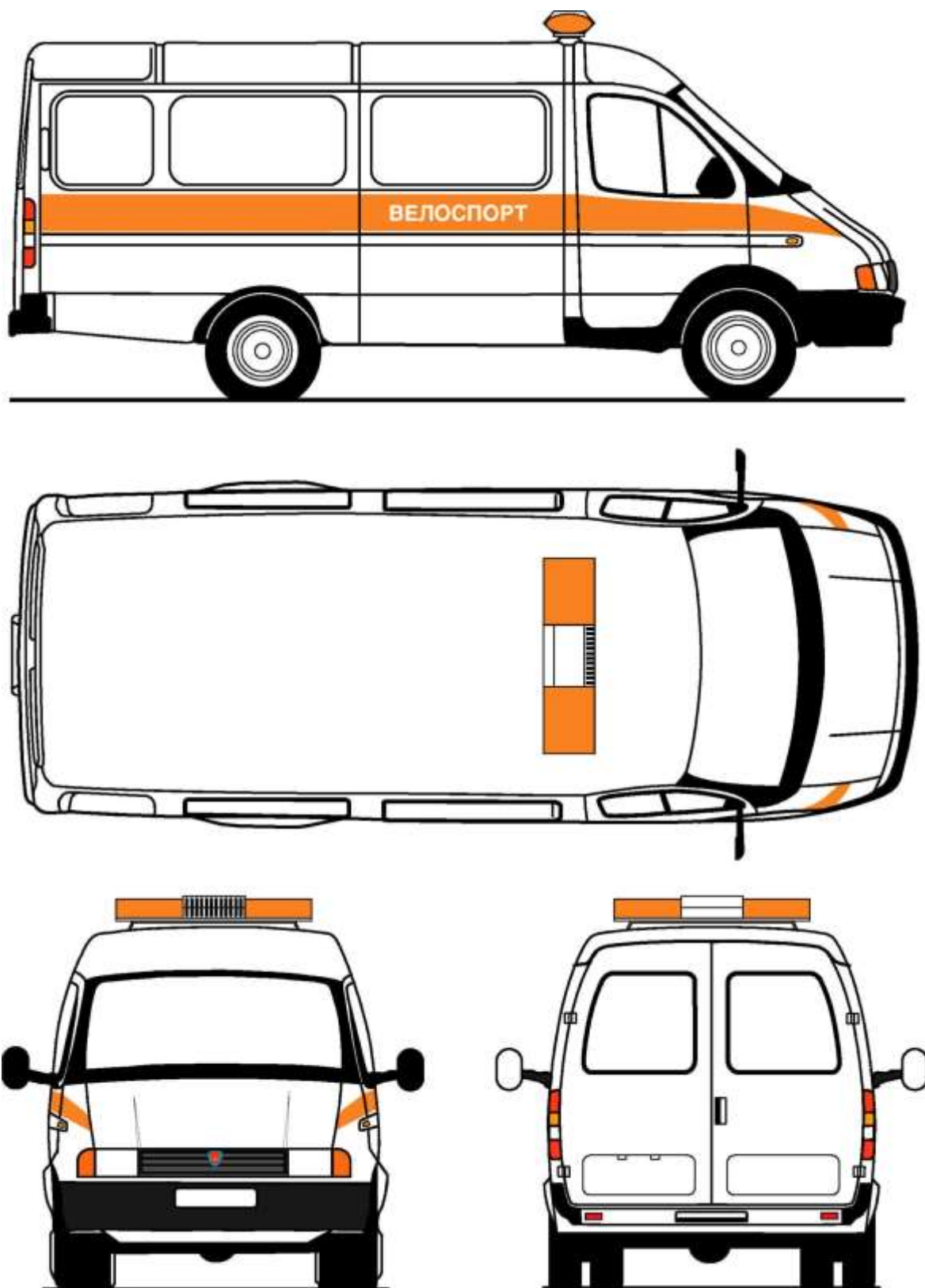

Рисунок А.54 - Цветографические схемы специализированных автомобильных транспортных средств служб инкассации

Рисунок А.55 - Цветографические схемы автомобилей, сопровождающих организованные группы велосипедистов

Рисунок А.56 - Цветографические схемы автомобилей, сопровождающих организованные группы велосипедистов

Приложение Б

(информационное)

Технические характеристики световозвращающих материалов, в отношении формы, размеров, колориметрических и фотометрических свойств**Б.1 Форма и размеры**

Б.1.1 Форма и размеры световозвращающих материалов, применяемых для изготовления опознавательных знаков, надписей наименования оперативных служб и принадлежности транспортных средств, контрастирующих полос и поверхностей должны соответствовать форме и размерам, утвержденным настоящим стандартом.

Эмблемы и символы, изготовленные из световозвращающих материалов, должны соответствовать нормативным документам соответствующих оперативных и специальных служб в отношении их формы и размеров.

Б.1.2 При выполнении боковой, задней и контурной маркировки ширина бокового и (или) заднего контурного материала должна составлять (50 ± 10) мм.

Б.2 Колориметрические спецификации

В ходе проведения измерений при помощи спектрофотометра в соответствии с положением документа МКО № 15 (1971 год) и при освещении лампой-эталоном МКО источник «D65» под углом 45° к нормали, а так же при наблюдении вдоль нормали (геометрическое соотношение $45^\circ/0^\circ$) цвет нового материала должен фиксироваться в плоскости, хроматические координаты которых указаны в таблицах Б.1 - Б.3, и соответствовать коэффициенту силы света β .

Таблица Б.1 – Пределы координат цветности и коэффициента силы света МКО для световозвращающей пленки Тип 1

Цвет	Координаты цветности								Коэффициент силы света β
	x_1	y_1	x_2	y_2	x_3	y_3	x_4	y_4	
Белый	0,355	0,355	0,305	0,305	0,285	0,325	0,335	0,375	$\geq 0,35$
Желтый	0,522	0,477	0,470	0,440	0,427	0,483	0,475	0,534	$\geq 0,27$
Красный	0,690	0,310	0,595	0,315	0,569	0,341	0,655	0,345	$\geq 0,03$
Синий	0,780	0,171	0,150	0,220	0,210	0,160	0,137	0,038	$\geq 0,01$
Зеленый	0,007	0,703	0,248	0,409	0,177	0,362	0,026	0,399	$\geq 0,03$
Коричневый	0,455	0,397	0,523	0,429	0,479	0,373	0,558	0,394	$\geq 0,03$

Таблица Б.2 – Пределы координат цветности и коэффициента силы света МКО для световозвращающей пленки Тип 2

Цвет	Координаты цветности								Коэффициент силы света β
	x_1	y_1	x_2	y_2	x_3	y_3	x_4	y_4	
Белый	0,305	0,315	0,335	0,345	0,325	0,355	0,295	0,325	$\geq 0,35$
Желтый	0,494	0,505	0,470	0,480	0,493	0,457	0,522	0,477	$\geq 0,27$
Красный	0,660	0,340	0,610	0,340	0,638	0,312	0,690	0,310	$\geq 0,03$
Синий	0,130	0,086	0,160	0,686	0,160	0,120	0,130	0,120	$\geq 0,01$

Окончание таблицы Б.2

Цвет	Координаты цветности								Коэффициент силы света
	x_1	y_1	x_2	y_2	x_3	y_3	x_4	y_4	β
Зеленый	0,110	0,415	0,150	0,415	0,150	0,455	0,110	0,455	$\geq 0,03$
Коричневый	0,455	0,397	0,523	0,429	0,479	0,373	0,558	0,394	$\geq 0,03$

Таблица Б.3 – Пределы координат цветности и коэффициента силы света МКО для световозвращающей пленки Тип 3

Цвет	Координаты цветности								Коэффициент силы света
	x_1	y_1	x_2	y_2	x_3	y_3	x_4	y_4	β
Белый	0,300	0,270	0,385	0,355	0,345	0,395	0,260	0,310	$\geq 0,25$
Желтый	0,545	0,454	0,487	0,423	0,427	0,483	0,465	0,534	$\geq 0,16$

Б.3 Фотометрические спецификации

При освещении лампой-эталонном МКО источник «А» и проведении измерений в соответствии с рекомендацией, изложенной в публикации МКО № 54 (1982 год), значение коэффициента светотражения R' новых световозвращающих поверхностей в канделах на m^2 на люкс должны соответствовать по меньшей мере значениям, указанным в таблицах Б.4 – Б.6.

Таблица Б.4 – Минимальный коэффициент световозвращения для световозвращающей пленки Тип 1

Угол наблюдения α	Угол падения β_1 ($\beta_2=0$)	Минимальный коэффициент световозвращения ($кд \cdot лк^{-1} \cdot м^{-2}$)					
		белый	желтый	красный	зеленый	синий	коричневый
12'	+5°	70	50	14,5	9	4	1
12'	+30°	30	22	6	3,5	1,7	0,3
12'	+40°	10	7	2	1,5	0,5	0,1
20'	+5°	50	35	10	7	2	0,6
20'	+30°	24	16	4	3	1	0,2
20'	+40°	9	6	1,8	1,2	0,1	0,1
2°	+5°	5	3	1	0,5	0,2	0,1
2°	+30°	2,5	1,5	0,5	0,3	0,1	0,1
2°	+40°	1,5	1	0,5	0,2	0,1	0,1

Таблица Б.5 – Минимальный коэффициент световозвращения для световозвращающей пленки Тип 2

Угол наблюдения α	Угол падения $\beta 1$ ($\beta 2=0$)	Минимальный коэффициент световозвращения (кд·лк ⁻¹ ·м ⁻²)					
		белый	желтый	красный	зеленый	синий	коричневый
12'	+5°	250	170	45	45	20	12
12'	+30°	150	100	25	25	11	8,5
12'	+40°	110	70	15	12	8	5
20'	+5°	180	120	25	21	14	8
20'	+30°	100	70	14	12	8	5
20'	+40°	95	60	13	11	7	3
2°	+5°	5	3	1	0,5	0,2	0,2
2°	+30°	2,5	1,5	0,4	0,3	0,1	0,1
2°	+40°	1,5	1	0,3	0,2	0,1	0,1

Таблица Б.6 – Минимальный коэффициент световозвращения для световозвращающей пленки Тип 3

Угол наблюдения α	Угол падения $\beta 1$ ($\beta 2=0$)	Минимальный коэффициент световозвращения (кд·лк ⁻¹ ·м ⁻²)	
		белый	желтый
20'	+5°	450	300
20'	+30°	200	130
20'	+40°	90	75
20'	+60°	16	10

Угол наблюдения (α) – угол между осью освещения и осью наблюдения.

Угол падения ($\beta 1$) – угол между осью освещения и перпендикуляром к световозвращающей поверхности.

*Приложение В
(обязательное)*

Эмблемы

Рисунок В.1 – Эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан

Рисунок В.2 – Эмблема Военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан

Рисунок В.3 – Эмблема Комитета по чрезвычайным ситуациям Министерства внутренних дел Республики Казахстан

Рисунок В.4 – Эмблема Национальной гвардии Республики Казахстан Министерства внутренних дел Республики Казахстан

Рисунок В.5 – Эмблема Комитета транспорта Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан

*Приложение Г
(обязательное)*

Шрифт надписей и цифр

**А Ә Б В Г
Ғ Д Е Ж З
Й И К Қ Л
М Н Ñ О
Ө П Р С Т**

Рисунок Г.1, лист 1

У УҰҮ Ф Х

Һ Ц Ч Ш

Щ Ъ Ы Ь

Э Ю Я

1 2 3 4 5

6 7 8 9 0

Рисунок Г.1, лист 2

A Á B D E F
G Ǵ H I J K
L M N Ń O Ó
P Q R S T U
Ú V Y Ý Z
Sh Ch

Рисунок Г.2 – Шрифт надписей в латинской графике

Приложение Д
(обязательное)

**Колориметрические и фотометрические спецификации
специальных световых сигналов**

Д.1 Колориметрические спецификации

Координаты цветности специальных световых сигналов, проходящих через фильтры, представляющие собой колпаки проблесковых огней не должны выходить за пределы:

Синий:

- предел в сторону зеленого: $y = 0,065 + 0,805 x$;
- предел в сторону белого: $y = 0,400 - x$;
- предел в сторону фиолетового: $x = 1,667 x - 0,222$.

Красный:

- предел в сторону фиолетового: $y \geq 0,980 - x$;
- предел в сторону желтого: $y \leq 0,335$.

Оранжевый или желтый:

- предел в сторону зеленого: $y \leq x - 0,120$;
- предел в сторону красного: $y \geq 0,390$;
- предел в сторону белого: $y \geq 0,790 - 0,670 x$.

Д.2 Фотометрические спецификации

Д.2.1 Эффективная сила света (J_e) в пределах соответствующих вертикальных углов для специального предупреждающего огня (категория Т) должна соответствовать значениям, указанным в таблице Д.1 и определяется в пределах угла в 360° вокруг исходной оси специального светового сигнала в следующих направлениях:

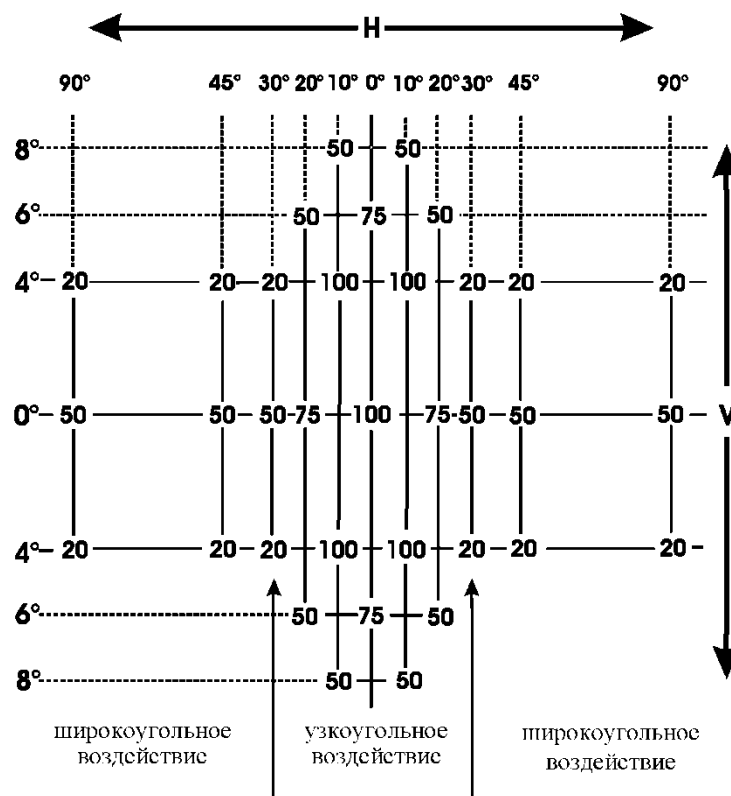
- в горизонтальной плоскости, перпендикулярной исходной оси и проходящей через исходный центр специального светового сигнала;
- в конусах вращения, образующие которых составляют с упомянутой выше горизонтальной плоскостью углы, величины которых указаны в таблице Д.1.

Таблица Д.1

Цвет	Минимальное значение эффективной силы света J_e в пределах указанных вертикальных углов и горизонтального угла в 360° вокруг исходной оси						Максимальное значение эффективной силы света J_e					
	0°		$\pm 4^\circ$		$\pm 8^\circ$		Внутри $\pm 2^\circ$		Внутри $\pm 8^\circ$		за пределами указанных ранее зон	
	днем	ночью	днем	ночью	днем	ночью	днем	ночью	днем	ночью	днем	ночью
синий	120	50	60	25	—	—	1700	700	1500	600	1000	300
оранжевый или желтый	230	100	—	—	170	70						
красный	120	50	60	25	—	—						

Д.2.2 Эффективная сила света (J_e) на исходной оси для направленного проблескового огня (категория Х) должна соответствовать значениям, указанным в таблице Д.2 и измеряется в направлениях (Н и V), указанных на рисунке Д.1 приложения Д.

Примечание – На рисунке минусовая и плюсовая зона значений располагаются соответственно слева и справа от буквы «Н» и ниже и выше от буквы «V»

Рисунок Д.1

Таблица Д.2

Цвет	Минимальное значение эффективной силы света J_e на исходной оси		Максимальное значение эффективной силы света J_e					
	$H = 0^\circ$	$V = 0^\circ$	внутри $H = \pm 10^\circ$ $V = \pm 4^\circ$		внутри $H = \pm 20^\circ$ $V = \pm 8^\circ$		за пределами указанных ранее зон	
	днем	ночью	днем	ночью	днем	ночью	днем	ночью
синий	200	100	3000	1500	1500	600	1000	300
оранжевый или желтый	400	200	1500	600	1500	600	1000	300
красный	200	100	3000	1500	1500	600	1000	300

Д.2.3 Диапазон стандартного распределения света для специальных световых сигналов (категория X) узкоугольного и широкоугольного воздействия должен соответствовать указанному на рисунке Д.1. Минимальный диапазон горизонтального угла категории «узкоугольного воздействия» составляет от 30° влево до 30° вправо, а категории «широкоугольного воздействия» - от 90° в направлении от транспортного средства до 30° в направлении внутрь транспортного средства.

Направление $H = 0^\circ$ и $V = 0^\circ$ соответствует исходной оси. (На транспортном средстве оно является горизонтальным, параллельным средней продольной плоскости транспортного средства и ориентированным в направлении, требующемся для обеспе-

ния видимости.) Оно проходит через исходный центр. В таблице указаны значения минимальной силы света для различных направлений измерения в качестве процентной доли требуемого минимума на оси каждого огня (в направлении $H = 0^\circ$ и $V = 0^\circ$).

В поле распределения света, указанном на рисунке Д.1, схематически изображено в качестве решетки, оптическое изображение должно быть в основном однородным, т. е. сила света в каждом направлении, соответствующем наименьшему из минимальных значений, обозначается на линиях решетки, соответствующих данному направлению, в качестве процентной доли.

Д.2.4 Требования к специальным световым сигналам, оптические системы которых состоят из двух и более оптических систем

Д.2.4.1 В случае устройства специального светового сигнала, которое включает более одного отдельного компонента, размещение в пространстве при установке на транспортном средстве представляется приемлемым, если частичное распределение света каждого из отдельных компонентов совмещается с каждым соседним частичным распределением света в диапазоне горизонтального угла 360° и в диапазоне вертикального угла, указанного для соответствующей категории, в положении, соответствующем расстоянию 20 м от транспортного средства на вертикальной плоскости, перпендикулярной продольной оси транспортного средства и находящейся на равном расстоянии между элементами огня с одной стороны транспортного средства.

Д.2.4.2 Каждая оптическая система должна соответствовать требованиям Д.2.1-Д.2.3 в пределах горизонтального угла, который не перекрывается одной из других оптических систем. Кроме того, в каждом предписываемом направлении, по крайней мере, одна оптическая система должна быть эффективной и соответствовать Д.2.1-Д.2.3.

Д.2.4.3 Все оптические системы должны работать синхронно. Это относится только к каждой половине сплошной «полосы света», простирающейся по ширине транспортного средства.

Д.2.4.4 Поскольку специальный световой сигнал должен обеспечивать эффективную подачу сигналов во всех направлениях от транспортного средства, на котором он установлен, это транспортное средство должно быть оборудовано специальной системой обнаружения выхода из строя одного из его компонентов. Если эта система сконструирована изготовителем специального светового сигнала, то она должна проверяться в ходе процедуры подтверждения соответствия.

Д.2.5 Для любого проблескового огня, оснащенного источником (источниками) света без лампы накаливания, сила света, измеренная после его функционирования в течение одной минуты и в течение 30 минут, должна соответствовать минимальным и максимальным требованиям. Распределение силы света после его функционирования в течение одной минуты может рассчитываться с применением соотношения, полученного в точке HV при функционировании в течение одной минуты и 30 минут.

Д.2.6 Если испускаемый свет специального предупреждающего огня состоит из группы нескольких вспышек, временный интервал Δt между непосредственно следующими друг за другом вспышками должен ограничиваться в зависимости от соотношения между пиковой силой света вспышек в пределах группы ($J_H = \text{макс}$, сила света в случае самого высокого пикового значения, $J_L = \text{макс}$, сила света в случае самого низкого пикового значения) следующим образом:

$$\text{если } \frac{J_H}{J_L} > 10, \text{ то } \Delta t(c) \leq \frac{1}{3f} \quad (Д.1)$$

$$\text{если } 1 \leq \frac{J_H}{J_L} \leq 10, \text{ то } \Delta t(c) \leq \frac{1}{f(5,5 - 0,25 \frac{J_H}{J_L})}. \quad (Д.2)$$

Если интервал времени между пиковыми значениями Δt составляет менее или равен $0,04$ с, то импульсы в этом интервале рассматриваются в качестве одной вспышки. Если этот интервал Δt более продолжительный, то в расчет принимается только та вспышка, у которой пиковая сила света выше.

Д.3 Условия проведения испытаний

Д.3.1 Испытания источника света

Д.3.1.1 В случае сменных источников света используется стандартный огонь.

Д.3.1.2 Все измерения на огнях, оборудованных сменными или несменными источниками света (лампами накаливания, газоразрядными источниками света и другими источниками), производятся при напряжении соответственно $6,75$ В $13,5$ В или $28,0$ В.

В случае системы, использующей дополнительный источник электроснабжения, специальный источник электроснабжения либо механизм управления источником света, напряжение, объявленное предприятием-изготовителем, применяется на входных клеммах этого источника электроснабжения. Если не указано иное, то, когда это применимо, используется напряжение $6,75$ В, $13,5$ В или $28,0$ В.

Д.3.1.3 В случае ламп накаливания допускаются измерения на стандартной лампе накаливания при исходном режиме приблизительно 12 В и повторный расчет уже измеренных значений при помощи коэффициента, который, если это применимо, определяется на этой же стандартной лампе при $13,5$ В.

Д.3.2 Испытания фотометрических характеристик

Д.3.2.1 Измерения фотометрических характеристик производятся на расстоянии не менее 25 м.

Угловой диаметр фотоэлектрического приемника со стороны специального светового сигнала должен составлять не более 10 минут дуги.

Время срабатывания фотометрической системы должно соответствовать времени нарастания измеряемого сигнала.

Д.3.2.2 Для специальных световых сигналов с одним уровнем силы света (класс 1) применяется уровень, принятый для «ночных условий».

Для специальных предупреждающих огней с двумя уровнями силы света (класс 2) измерения производятся для каждого из двух уровней.

Эффективная сила света в различных направлениях должна соответствовать величинам, указанным в таблицах Д.1 и Д.2.

Д.3.2.3 В случае использования лампы накаливания, она должна соответствовать лампе той категории, которая указана для специальных световых сигналов.

Д.3.2.4 Частота f , «продолжительность свечения» t_H и «продолжительность мерцания» t_D специальных световых сигналов цвета категории Т и Х (см. 6.3.3) должны измеряться при температуре окружающей среды (23 ± 5) °С и при напряжении на клеммах устройства составляющем от 90 до 115 % номинального напряжения. Кроме того, должно обеспечиваться включение и правильное функционирование проблескового огня при температуре от минус 20 °С до плюс 50 °С или при воздействии на него струи воды в соответствии со следующей процедурой.

На образец специального светового сигнала, установленный в своем обычно рабочем положении с открытыми дренажными отверстиями, если таковые имеются, направляется из насадки под углом 45° коническая струя воды из расчета $2,5$ мм в минуту.

Во время испытания устройство должно вращаться вокруг своей вертикальной оси со скоростью четыре оборота в минуту.

Испытание проводится непрерывно в течение 12 часов, после чего подача воды прекращается.

Считается, что образец выдержал испытание, если объем накопившейся воды не превышает 2 см³.

В этих случаях спустя одну минуту после подачи напряжения, равного 90 % от номинального, частота должна составлять от 2 до 4 Гц.

Приложение Е
(обязательное)

Относительное спектральное распределение ксенона

Таблица Е.1

Длина волны, λ , нм	Относительное спектральное распределение энергии $S_e(\lambda)$	Длина волны, λ , нм	Относительное спектральное распределение энергии $S_e(\lambda)$	Длина волны, λ , нм	Относительное спектральное распределение энергии $S_e(\lambda)$	Длина волны, λ , нм	Относительное спектральное распределение энергии $S_e(\lambda)$
380	74,5	480	94,6	580	77,7	680	73,1
385	73,8	485	87,7	585	77,3	685	80,4
390	79,5	490	86,9	590	76,2	690	77,7
395	96,1	495	83,8	595	75,4	695	70,0
400	84,2	500	77,3	600	73,1	700	67,3
405	83,1	505	76,2	605	72,3	705	68,8
410	83,8	510	76,2	610	72,7	710	76,9
415	82,7	515	76,5	615	75,4	715	74,2
420	87,3	520	76,9	620	76,2	720	67,7
425	81,5	525	77,3	625	73,5	725	70,8
430	80,0	530	77,3	630	73,5	730	78,5
435	81,9	535	77,3	635	71,2	735	77,3
440	83,8	540	76,9	640	69,2	740	76,2
445	80,8	545	76,9	645	71,2	745	72,3
450	98,5	550	76,5	650	71,2	750	72,3
455	80,0	555	76,5	655	68,8	755	79,2
460	91,5	560	76,2	660	68,8	760	90,4
465	97,7	565	76,5	665	70,4	765	-
470	100,0	570	76,9	670	70,4	770	-
475	97,7	575	77,3	675	71,2	775	-

Для заметок

УДК 629.114.79:006.354

МКС 03.220.20

Ключевые слова: транспортные средства; оперативные и специальные службы; цветографические схемы; опознавательные знаки и надписи; основной и контрастирующий цвета; декоративные полосы; специальные световые и звуковые сигналы; картотека образцов цвета лакокрасочных материалов

Басуға _____ ж. қол қойылды Пішімі 60x84 1/16
Қағазы офсеттік. Қаріп түрі «KZ Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы _____ дана. Тапсырыс _____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Астана қаласы, Мәңгілік Ел данғылы, 11 үй,
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8 (7172) 27-08-01, 79-34-22